

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi

**31 Aralık 2009 tarihi itibariyle konsolide finansal
tablolar ve bağımsız denetim raporu**

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

İçindekiler

	<u>Sayfa</u>
Bağımsız denetim raporu	1 - 2
Konsolide bilanço	3 - 4
Konsolide gelir tablosu	5
Konsolide kapsamlı gelir tablosu	6
Konsolide öz sermaye değişim tablosu	7
Konsolide nakit akım tablosu	8
Konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar	9 - 85

Bağımsız Denetim Raporu

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi
Ortakları'na;

Giriş

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi (Şirket) ve Bağılı Ortaklıklarının 31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla hazırlanan ve ekte yer alan konsolide bilançosunu, aynı tarihte sona eren yıla ait konsolide gelir tablosunu, konsolide kapsamlı gelir tablosunu, konsolide öz sermaye değişim tablosunu ve konsolide nakit akım tablosunu, önemli muhasebe politikalarının özetini ve dipnotları denetlemiş bulunuyoruz.

Finansal Tablolara İlgili Olarak Şirket Yönetiminin Sorumluluğu

Şirket yönetimi finansal tabloların Sermaye Piyasası Kurulu (SPK)'nce yayımlanan finansal raporlama standartlarına göre hazırlanması ve dürüst bir şekilde sunumundan sorumludur. Bu sorumluluk, finansal tabloların hata ve/veya hile ve usulsüzlükten kaynaklanan önemli yanlışlıklar içermeyecek biçimde hazırlanarak, gerçeği dürüst bir şekilde yansıtmalarını sağlamak amacıyla gerekli iç kontrol sisteminin tasarlanmasını, uygulanmasını ve devam ettirilmesini, koşulların gerektirdiği muhasebe tahminlerinin yapılmasını ve uygun muhasebe politikalarının seçilmesini içermektedir.

Bağımsız Denetim Kuruluşunun Sorumluluğu

Sorumluluğumuz, yaptığımız bağımsız denetime dayanarak bu finansal tablolar hakkında görüş bildirmektir. Bağımsız denetimimiz, SPK tarafından yayımlanan bağımsız denetim standartlarına uygun olarak gerçekleştirilmiştir. Bu standartlar, etik ilkelere uyulmasını ve bağımsız denetimin, finansal tabloların gerçeği doğru ve dürüst bir biçimde yansıtmadığı konusunda makul bir güvenceyi sağlamak üzere planlanarak yürütülmesini gerektirmektedir.

Bağımsız denetim, finansal tablolardaki tutarlar ve dipnotlar ile ilgili bağımsız denetim kanıtı toplamak amacıyla, bağımsız denetim tekniklerinin kullanılmasını içermektedir. Bağımsız denetim tekniklerinin seçimi, finansal tabloların hata ve/veya hile ve usulsüzlükten kaynaklanıp kaynaklanmadığı hususu da dahil olmak üzere önemli yanlışlık içerip içermediğine dair risk değerlendirmesini de kapsayacak şekilde, mesleki kanaatimize göre yapılmıştır. Bu risk değerlendirmesinde, Şirket'in iç kontrol sistemi göz önünde bulundurulmuştur. Ancak, amacımız iç kontrol sisteminin etkinliği hakkında görüş vermek değil, bağımsız denetim tekniklerini koşullara uygun olarak tasarlamak amacıyla, Şirket yönetimi tarafından hazırlanan finansal tablolar ile iç kontrol sistemi arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Bağımsız denetimimiz, ayrıca Şirket yönetimi tarafından benimsenen muhasebe politikaları ile yapılan önemli muhasebe tahminlerinin ve finansal tabloların bir bütün olarak sunumunun uygunluğunun değerlendirilmesini içermektedir.

Bağımsız denetim sırasında temin ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulmasına yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Görüş

Görüşümüze göre, ilişikteki finansal tablolar Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları'nın 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle finansal durumunu, aynı tarihte sona eren yıla ait finansal performansını ve nakit akımlarını, Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan finansal raporlama standartları çerçevesinde doğru ve dürüst bir biçimde yansıtmaktadır.

Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
A member firm of Ernst & Young Global Limited

Metin Canoğulları, SMMM
Sorumlu Ortak, Başdenetçi

11 Şubat 2010
İstanbul, Türkiye

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla
konsolide bilanço
(Para birimi - Bin Türk Lirası (TL))

		Cari dönem	Önceki dönem
		Bağımsız denetimden geçmiş	Bağımsız denetimden geçmiş
	Dipnot referansları	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Varlıklar			
Dönen varlıklar			
		2.844.599	2.998.480
Nakit ve nakit benzerleri	6	753.693	1.041.982
Ticari alacaklar			
- İlişkili taraflardan ticari alacaklar	10	90.992	92.944
- Diğer ticari alacaklar	8	1.396.175	1.324.986
Finansal yatırımlar	17	-	793
Diğer alacaklar	12	33.309	67.188
Stoklar	13	62.920	49.080
Diğer dönen varlıklar	15	507.510	414.147
		2.844.599	2.991.120
Satış amacıyla elde tutulan duran varlıklar	19	-	7.360
Duran varlıklar			
		10.556.763	9.660.966
Diğer alacaklar		676	669
Finansal yatırımlar	16	11.840	11.840
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	20	291.001	310.654
Maddi duran varlıklar	21	6.629.328	6.277.125
Maddi olmayan duran varlıklar	22	3.286.440	2.734.374
Şerefiye	18	49.172	48.735
Ertelenmiş vergi varlıkları	14	245.125	272.894
Diğer duran varlıklar	15	43.181	4.675
Toplam varlıklar			
		13.401.362	12.659.446

İlişikte 9 ile 85'inci sayfalar arasında sunulan muhasebe politikaları ve dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle konsolide bilanço (Para birimi - Bin Türk Lirası (TL))

		Cari dönem	Önceki dönem
		Bağımsız	Bağımsız
		denetimden	denetimden
		geçmiş	geçmiş
	Dipnot referansları	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Kaynaklar			
Kısa vadeli yükümlülükler		4.664.947	3.548.688
Finansal borçlar			
- Banka kredileri	7	2.154.838	1.285.578
- Finansal kiralama işlemlerinden borçlar	9	5.446	5.233
Diğer finansal yükümlülükler			
-Vadeli piyasa işlemlerinden borçlar	17	58.835	-
Ticari borçlar			
- İlişkili taraflara ticari borçlar	10	23.820	21.517
- Diğer ticari borçlar	8	858.058	881.319
Diğer borçlar			
- Diğer borçlar		39.903	29.294
Dönem karı vergi yükümlülüğü	33	149.982	93.882
Borç karşılıkları	23	248.595	232.075
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	12	1.125.470	999.790
Uzun vadeli yükümlülükler		3.314.449	3.997.151
Finansal borçlar			
- Banka kredileri	7	1.777.309	2.122.904
- Finansal kiralama işlemlerinden borçlar	9	36.483	41.527
Diğer finansal yükümlülükler			
-Azınlık hisseleri satış opsiyon yükümlülüğü	11	543.103	586.439
-Vadeli piyasa işlemlerinden borçlar	17	48.179	209.515
Diğer borçlar			
- İlişkili taraflara diğer borçlar	10	-	336
- Diğer borçlar		8.942	16.094
Borç karşılıkları	23	7.139	5.126
Kıdem tazminatı karşılığı	23	634.171	667.148
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	14	252.638	338.504
Diğer uzun vadeli yükümlülükler	12	6.485	9.558
Öz sermaye		5.421.966	5.113.607
Ana ortaklığa ait öz sermaye			
Ödenmiş sermaye	24	3.500.000	3.500.000
Ödenmiş sermaye enflasyon düzeltme farkları (-)	24	(239.752)	(239.752)
Değer artış fonları			
-Azınlık hisseleri satış opsiyonu değerlendirme fonu	11	(488.749)	(386.719)
-İştirak alımından kaynaklanan düzeltme farkı	24	(308.634)	(294.065)
-Gerçekleşmemiş türev zararı		(86.441)	(169.957)
-Hisse bazlı ödemeler fonu	25	9.528	9.528
Yabancı para çevrim farkları		(188)	(57)
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler		1.204.192	1.231.408
Geçmiş yıllar karı / (zararı)	24	280	(288.991)
Net dönem karı		1.831.730	1.752.212
Toplam yükümlülükler		13.401.362	12.659.446

İlişikte 9 ile 85'inci sayfalar arasında sunulan muhasebe politikaları ve dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihinde sona eren yıla ait konsolide gelir tablosu (Para birimi – Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL))

		Cari dönem	Önceki dönem
		Bağımsız	Bağımsız
		denetimden	denetimden
		geçmiş	geçmiş
	Dipnot	1 Ocak 2009 -	1 Ocak 2008 -
	referansları	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Sürdürülen faaliyetler			
Satış gelirleri	5	10.568.461	10.194.947
Satışların maliyeti (-)	5, 29	(5.129.589)	(4.885.789)
Brüt kar		5.438.872	5.309.158
Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri (-)	5, 29	(1.307.498)	(1.240.384)
Genel yönetim giderleri (-)	5, 29	(1.713.865)	(1.605.569)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	5, 29	(29.332)	(9.817)
Diğer faaliyet gelirleri	31	493.581	310.726
Diğer faaliyet giderleri (-)	31	(190.034)	(54.291)
Faaliyet karı		2.691.724	2.709.823
Finansal gelirler	32	295.438	348.899
Finansal giderler (-)	32	(662.197)	(922.578)
Sürdürülen faaliyetler vergi öncesi kar		2.324.965	2.136.144
Sürdürülen faaliyetler vergi gideri			
- Dönem vergi gideri	33	(731.035)	(643.728)
- Ertelenmiş vergi geliri	14, 33	58.097	134.954
Dönem karı		1.652.027	1.627.370
Dönem karının dağılımı			
Ana ortaklık hissedarlarına ait kısım		1.831.730	1.752.212
Azınlık payları	24	(179.703)	(124.842)
Dönem karının dağılımı			
Ana ortaklık hissedarlarına ait hisse başına kazanç (tam Kuruş)	24	0,5234	0,5006
Ana ortaklık hissedarlarına ait seyreltilmiş hisse başına kazanç (tam Kuruş)	24	0,5234	0,5006

İlişikte 9 ile 85'inci sayfalar arasında sunulan muhasebe politikaları ve dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihinde sona eren yıla ait
konsolide kapsamlı gelir tablosu
(Para birimi - Bin Türk Lirası (TL))

	Cari dönem	Önceki dönem
	Bağımsız	Bağımsız
	denetimden	denetimden
	geçmiş	geçmiş
	1 Ocak 2009 -	1 Ocak 2008 -
	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Dönem karı	1.652.027	1.627.370
Diğer kapsamlı gelir:		
Konsolide gelir tablosuna transfer edilen korunma aracı rayiç bedel zararı (Not 17)	105.264	15.370
Korunma aracı rayiç bedelindeki değişim	(1.980)	(156.400)
Yabancı para çevrim farklarındaki değişim	(131)	(57)
Diğer kapsamlı gelir/(gider) (vergi sonrası)	103.153	(141.087)
Toplam kapsamlı gelir	1.755.180	1.486.283
Toplam kapsamlı gelirin dağılımı:		
Ana ortaklık payları	1.915.115	1.637.752
Azınlık payları	(159.935)	(151.469)

İlişikte 9 ile 85'inci sayfalar arasında sunulan muhasebe politikaları ve dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihinde sona eren yıla ait konsolide öz sermaye değişim tablosu (Para birimi - Bin Türk Lirası (TL))

	Değer artış fonları											Toplam öz sermaye
	Ödenmiş sermaye	Ödenmiş sermaye enflasyon düzeltme farkları	Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	Azınlık hisseleri satış opsiyonu değerleme fonu	Hisse bazlı ödemeler fonu (Not 25)	İştirak alımından kaynaklanan düzeltme farkı	Gerçekleşmemiş türev zararı	Yabancı para çevrim farkları	Geçmiş yıllar karı/(zararı)	Net dönem karı	Azınlık payları	
1 Ocak 2008 bakiyesi	3.500.000	(239.752)	816.348	(436.811)	-	(294.065)	(55.554)	-	322.810	2.546.864	-	6.159.840
Geçmiş yıl karlarına transfer	-	-	-	-	-	-	-	-	2.546.864	(2.546.864)	-	-
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedeklere transfer	-	-	415.060	-	-	-	-	-	(415.060)	-	-	-
Azınlık hisseleri satış opsiyon yükümlülüğüne sınıflama öncesi azınlık hakları (Not 24)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	351.189	351.189
Azınlık hisseleri satış opsiyon yükümlülüğü	-	-	-	50.092	-	-	-	-	-	-	(199.720)	(149.628)
Hisse bazlı ödemeler fonu (Not 25)	-	-	-	-	9.528	-	-	-	-	-	-	9.528
Diğer kapsamlı gelir / (gider)	-	-	-	-	-	-	(114.403)	(57)	-	-	(26.627)	(141.087)
Temettü ödemesi (Not 24)	-	-	-	-	-	-	-	-	(2.743.605)	-	-	(2.743.605)
Net dönem karı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.752.212	(124.842)	1.627.370
31 Aralık 2008 bakiyesi	3.500.000	(239.752)	1.231.408	(386.719)	9.528	(294.065)	(169.957)	(57)	(288.991)	1.752.212	-	5.113.607
1 Ocak 2009 bakiyesi	3.500.000	(239.752)	1.231.408	(386.719)	9.528	(294.065)	(169.957)	(57)	(288.991)	1.752.212	-	5.113.607
Geçmiş yıl karlarına transfer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedeklere transfer	-	-	261.775	-	-	-	-	-	280	(262.055)	-	-
Geçmiş yıl zararının kardan ayrılan kısıtlanmış yedeklere transferi (Not 24)	-	-	(288.991)	-	-	-	-	-	288.991	-	-	-
Azınlık hisseleri satış opsiyon yükümlülüğüne sınıflama öncesi azınlık hakları (Not 24)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	199.720	199.720
Azınlık hisseleri satış opsiyon yükümlülüğü	-	-	-	(102.030)	-	-	-	-	-	-	(54.354)	(156.384)
Diğer kapsamlı gelir / (gider)	-	-	-	-	-	-	83.516	(131)	-	-	19.768	103.153
İştirak sahiplik oranında değişimden kaynaklanan düzeltme farkı	-	-	-	-	-	(14.569)	-	-	-	-	14.569	-
Temettü ödemesi (Not 24)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1.490.157)	-	(1.490.157)
Net dönem karı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.831.730	(179.703)	1.652.027
31 Aralık 2009 bakiyesi	3.500.000	(239.752)	1.204.192	(488.749)	9.528	(308.634)	(86.441)	(188)	280	1.831.730	-	5.421.966

İlişikte 9 ile 85'inci sayfalar arasında sunulan muhasebe politikaları ve dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihinde sona eren yıla ait konsolide nakit akım tablosu (Para birimi - Bin Türk Lirası (TL))

		Cari dönem	Önceki dönem
		Bağımsız denetimden	Bağımsız denetimden
		geçmiş	geçmiş
	Dipnot referansları	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Gelir vergisi gideri öncesi dönem karı		2.324.965	2.136.144
Operasyonel faaliyetlerden sağlanan nakit için gelir vergisi gideri öncesi net kara yapılan düzeltmeler :			
Amortisman, ifta giderleri ve değer düşüş karşılığı	30	1.557.418	1.631.767
UFRYK 12 kapsamında elde edilen gelirler		(14.186)	(98.645)
Maddi duran varlık satışlarından elde edilen kazanç		(4.657)	(4.210)
Kur farkı gideri / (geliri), net		(6.008)	656.088
Faiz gider ve gelirleri, net		90.022	(28.727)
Konusu kalmayan şüpheli alacaklar gelirleri		(179.862)	(80.513)
Şüpheli alacak karşılık giderleri	8, 12	362.547	259.498
Kıdem tazminatı karşılık giderleri	23	111.946	143.769
Kısıntı ve tasfiye kazancı	23, 31	(52.140)	(47.255)
Dava karşılık gideri / (gelirleri), net	23	92.534	46.590
Aktüeryal değerlendirme (gelirleri) / giderleri	23	35.002	(34.139)
İzin karşılıkları, net	23	8.614	(13.609)
Hisse bazlı ödemeler	25	-	9.528
Türev araç (karları) / zararları		215.874	(7.801)
Diğer karşılıklar		2.012	-
İşletme sermayesindeki değişimlerden önceki faaliyet gelirleri		4.544.081	4.568.485
İşletme sermayesindeki değişimler:			
Ticari alacaklar		(248.863)	(223.291)
Bloke nakit		(10.139)	(15.554)
Diğer dönen varlıklar ve stoklar		(76.353)	(19.035)
Ticari borçlar		(20.975)	240.433
Diğer duran varlıklar		(38.441)	(2.163)
Borç karşılıkları, diğer borçlar ve diğer kısa vadeli yükümlülükler		(6.469)	(46.569)
Diğer uzun vadeli yükümlülükler, diğer borç ve uzun vadeli borç karşılıkları		(3.074)	(1.840)
Kıdem tazminatı yükümlülüğü ödemeleri		(127.785)	(360.715)
Karşılık ödemeleri	23	(84.628)	(24.783)
Vergi ödemeleri	23	(674.935)	(762.149)
İşletme faaliyetlerinden sağlanan net nakit		3.252.419	3.352.819
Yatırım faaliyetleri			
Alınan faizler		201.879	264.434
Finansal varlık alımı	16	-	(640)
Bağlı ortaklık alımının nakit etkisi, net		(331)	-
Maddi ve maddi olmayan duran varlık satış hasılatı		40.179	43.324
Maddi ve maddi olmayan duran varlık alımı	19, 21, 22	(2.320.927)	(1.637.603)
Yatırım faaliyetlerinde kullanılan net nakit		(2.079.200)	(1.330.485)
Finansman faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akımları			
Banka kredisi temini		21.205.005	7.160.197
Banka kredisi geri ödemeleri		(20.659.828)	(6.528.111)
Finansal kiralama ödemeleri		(5.199)	(6.772)
Faiz ödemeleri		(307.169)	(210.407)
Temettü ödemeleri	24	(1.490.157)	(2.743.605)
Türev araç ödemeleri		(214.299)	-
Finansman faaliyetlerinde kullanılan net nakit		(1.471.647)	(2.328.698)
Nakit ve nakit benzerlerindeki net azalış		(298.428)	(306.364)
Dönem başı nakit ve nakit benzerleri	6	616.109	922.473
Dönem sonu nakit ve nakit benzerleri	6	317.681	616.109

İlişikte 9 ile 85'inci sayfalar arasında sunulan muhasebe politikaları ve dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

1. Şirket'in organizasyonu ve faaliyet konusu

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ("Türk Telekom" ya da "Şirket") Türkiye'de tüzel kişiliğe haiz anonim şirket şeklinde kurulmuştur. Şirket'in esası 23 Ekim 1840'da aslen Bakanlık olarak kurulan Postane-i Amirane'ye (Postahane Departmanı) dayanmaktadır. Türkiye genelinde telefon şebekesi kurma ve işletme izni, 4 Şubat 1924 tarihinde, Posta, Telefon ve Telgraf Genel Müdürlüğü'ne ("PTT") verilmişti. Şirket, önceden her ikisi de PTT tarafından yürütülen telekomünikasyon ve posta hizmetlerinin ayrılması sonucu 24 Nisan 1995'de ayrı bir tüzel kuruluş olarak kurulmuş ve PTT'nin telekomünikasyon hizmetleri ile ilgili tüm personel, varlık ve yükümlülükleri, hisselerinin tamamı Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı'na ("Hazine") ait olan Şirket'e transfer olmuştur.

Şirket'in özelleştirilmesi kapsamında 24 Ağustos 2005 tarihinde Oger Telekomünikasyon A.Ş. ("OTAŞ") Türk Telekom'un %55 payını almak için 24 Ağustos 2005 tarihinde Özelleştirme İdaresi Yönetimi'yle Hisse Devir Anlaşması imzalamıştır. Bu çerçevede Şirket'in hisselerinin %55'lik kısmının blok satışıyla ilgili olarak Ortaklık Anlaşması ve Hisse Rehin Sözleşmesi 14 Kasım 2005 tarihinde Hazine ve OTAŞ arasında imzalanmış ve bu tarihten sonra OTAŞ, Şirket'in ana şirketi olmuştur.

Sermaye Piyasası Kurulu ("SPK")'nun Kurul kaydına alınmasına dair 22/256 sayılı izin belgesi ile Şirket'in 3.500.000 TL nominal değerli sermayesinin %15'ine karşılık gelen ve Hazine'ye ait 525.000 TL nominal değerli sermayesini temsil eden hisse senetleri İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Başkanlığı'nın izni ile 15 Mayıs 2008 tarihinde halka arz olunmuştur.

Şirket'in %55 hissesine sahip olan OTAŞ hisselerinin %99'una da Oger Telecom Limited ("Oger Telecom") sahiptir. Oger Telecom Dubai Finans Merkezi'nin kanunlarına uygun olarak Ağustos 2005'te limited şirket olarak kurulmuş bir şirkettir.

31 Aralık 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihleri itibariyle, Şirket'i kontrol eden ana ortak Oger Telecom'un ana ortağı olan Saudi Oger Ltd. ("Saudi Oger")'dir.

Şirket ve eski ünvanı Türk Telekomünikasyon Kurumu (TTK) yeni ünvanı Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ("BTK") arasında 14 Kasım 2005 tarihinde imzalanmış bir imtiyaz sözleşmesi ("İmtiyaz Sözleşmesi") bulunmaktadır (Not 26). Bu İmtiyaz Sözleşmesi kapsamında Şirket'e 28 Şubat 2001 tarihinden başlamak üzere 25 yıl süre ile her türlü telekomünikasyon hizmetinin sağlanması, gerekli telekomünikasyon tesislerinin kurulması, bu tesislerin diğer lisanslı operatörler tarafından kullanılması ve telekomünikasyon hizmetlerinin pazarlaması ve tedariki hakları sunulmaktadır.

Şirket, 12 Mart 2009 tarihinde Türkiye'de yerleşik olan Sobee Yazılım Ticaret Limited Şirketi ("Sobee")'nin %99,99 hissesini satın almıştır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

1. Şirket'in organizasyonu ve faaliyet konusu (devamı)

31 Aralık 2009 ve 2008 tarihleri itibariyle Şirket'in bağlı ortaklıkları ve bu bağlı ortaklıklarına ilişkin bilgiler aşağıda sunulmaktadır:

Bağlı Ortaklıklar	Kuruluş ve faaliyet yerleri	Faaliyet konuları	Şirket'in etkin pay oranı (%)	
			31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
TTNet Anonim Şirketi ("TTNet")	Türkiye	İnternet servis sağlayıcı	99,96	99,96
Avea İletişim Hizmetleri A.Ş.("Avea")	Türkiye	GSM operatörü	81,37	81,12
Argela Yazılım ve Bilişim Teknolojileri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ("Argela")	Türkiye	Telekomünikasyon çözüm sistemleri	99,96	99,96
Innova Bilişim Çözümleri Anonim Şirketi ("Innova")	Türkiye	Telekomünikasyon çözüm sistemleri	99,96	99,96
Assist Rehberlik ve Müşteri Hizmetleri Anonim Şirketi ("AssisTT")	Türkiye	Çağrı merkezi ve müşteri ilişkileri	99,96	99,96
Sebit Eğitim ve Bilgi Teknolojileri A.Ş. ("Sebit")	Türkiye	Veri tabanlı eğitim hizmetleri	99,96	99,96
Argela - USA, Inc.	ABD	Telekomünikasyon çözüm sistemleri	99,96	99,96
Sebit LLC	ABD	Veri tabanlı eğitim hizmetleri	99,96	99,96
IVEA Software Solutions FZ-LLC ("IVEA")	BAE	Telekomünikasyon çözüm sistemleri	99,96	99,96
SOBEE Yazılım Ticaret Limited Şirketi ("Sobee")	Türkiye	Veri tabanlı oyun hizmetleri	99,99	-

Bundan böyle Türk Telekom ve yukarıda belirtilen bağlı ortaklıkları birlikte "Grup" olarak anılacaktır.

Şirket'in ana faaliyet konusu yerel, uluslararası telekomünikasyon hizmetleriyle, çağrı merkezi, müşteri ilişkileri yönetimi, teknoloji ve bilgi yönetimi, internet ürün ve hizmetlerinin sağlanmasıdır.

Şirket'in resmi kayıtlı adresi Turgut Özal Bulvarı, 06103 Aydınlikevler, Ankara'dır.

Grup'un 31 Aralık 2009 ve 2008 tarihleri itibariyle personel sayısı Not 23'de belirtilmiştir.

Konsolide finansal tablolar yayınlanmak üzere 11 Şubat 2010 tarihinde Şirket Yönetim Kurulu tarafından onaylanmıştır. Genel Kurul'un ve ilgili yasal kuruluşların yasal mevzuata göre düzenlenmiş finansal tabloları ve bu konsolide finansal tabloları değiştirme hakkı bulunmaktadır.

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar

Şirket'in konsolide finansal tablolarının hazırlanmasında uygulanan belli başlı muhasebe politikaları aşağıdaki gibidir:

2.1 Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin temel esaslar

Fonksiyonel para birimi ABD Doları olan yurt dışında kurulu bağlı ortaklıklar haricinde, Grup'un fonksiyonel para birimi Türk Lirası (TL)'dir ve muhasebe kayıtlarını Türkiye'de geçerli olan ticari mevzuat, mali mevzuat ve Maliye Bakanlığı'nca yayımlanan Tek Düzen Hesap Planı (THP) gereklerine göre Türk Lirası (TL) olarak tutmakta ve yasal finansal tablolarını hazırlamaktadır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.1 Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin temel esaslar (devamı)

Konsolide finansal tablolar ve dipnotlar, SPK tarafından 9 Nisan 2008 tarihinde yayımlanan Seri:XI, No:29 numaralı Tebliği uyarınca (bundan sonra "SPK Muhasebe Standartları" olarak anılacaktır) belirlenen ve uygulanması zorunlu kılınan formatlara uygun olarak sunulmuştur.

Konsolide finansal tablolar Grup şirketlerinin yasal kayıtlarına dayandırılmış ve TL cinsinden ifade edilmiş olup, SPK Muhasebe Standartları'na göre Grup'un durumunu layıkıyla arz edebilmek için bir takım düzeltme ve sınıflandırma değişikliklerine tabi tutularak hazırlanmıştır. Bu düzeltme kayıtları ve sınıflandırmalar temel olarak; ertelenmiş vergi hesaplamasının etkileri, şüpheli alacak karşılığının ayrılması, maddi duran varlıkların imtiyaz sözleşmesinin kalan süresi ile varlıkların kalan faydalı ömürlerinden kısa olanı üzerinden amortismanına tabii tutulmalarının etkileri, gider tahakkuklarının ayrılması, maddi ve maddi olmayan duran varlıkların Uluslararası Finansal Raporlama Yorumlama Komitesi ("UFRYK")'nin UFRYK 12 numaralı yorumuna göre muhasebeleştirilmesinin etkisi, kıdem tazminatının Uluslararası Muhasebe Standardı ("UMS") 19'a göre hesaplanmasının etkileri ve Uluslararası Finansal Raporlama Standartları ("UFRS") 3 "İşletme Birleşmeleri"nin etkilerinden oluşmaktadır.

31 Aralık 2009 ve 2008 tarihleri itibariyle konsolide finansal tablolar, 1999 yılında var olan ve UMS 16 "Sabit Kıymetler" kapsamında varsayılan maliyet yöntemi ile değerlendirilen maddi duran varlıklar ve yatırım amaçlı gayrimenkuller ile rayiç bedel ile yansıtılmış azınlık hisseleri satış opsiyon yükümlülüğü ve türev finansal araçlar haricinde tarihsel maliyet yöntemi ile hazırlanmıştır.

Mali tabloların UFRS'ye uygun olarak hazırlanması, varlık ve yükümlülükler ile şarta bağlı varlık ve yükümlülüklerle ilişkin açıklayıcı notları etkileyecek belirli varsayımların ve önemli muhasebe tahminlerin kullanılmasını gerektirmektedir. Bu tahminler, yönetimin mevcut olaylar ve aksiyonlar çerçevesinde en iyi tahminlerine dayansa da, fiili sonuçlar tahmin edilenden farklı gerçekleşebilir. Karmaşık ve daha ileri derecede bir yorum gerektiren ya da varsayım ve tahminlerin finansal tablolar üzerinde önemli etki oluşturabileceği alanlar Not 4'de açıklanmıştır.

2.2 Muhasebe politikalarındaki değişiklikler

17 Aralık 2007 tarihinde gerçekleşen Sebit hisselerinin satın alınması 31 Aralık 2007 tarihinde UFRS 3 kapsamında değişikliğe tabi olacak şekilde muhasebeleştirilmiş olup, 31 Aralık 2008 tarihi itibariyle satın alma muhasebesi nihayetlendirilmiş ve söz konusu bağlı ortaklığın UFRS 3'e göre belirlenmiş varlıkları, yükümlülükleri ve şarta bağlı yükümlülükleri satın alma günündeki rayiç değerlerinden kayıtlara yansıtılmıştır. Satın alma muhasebesinin nihayetlendirilmesi sonucu ortaya çıkan 2.011 TL tutarındaki rayiç değer farkı konsolide gelir tablosuna yansıtılmıştır.

Yeni standartlar ve yorumlar

31 Aralık 2009 tarih ve bu tarih itibariyle sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal tabloların hazırlanmasında esas alınan muhasebe politikaları aşağıda özetlenen yeni standartlar ve UFRYK yorumları dışında 31 Aralık 2008 tarihi itibariyle hazırlanan konsolide finansal tablolar ile tutarlı olarak uygulanmıştır. Söz konusu standartlar ve yorumların Grup'un performansına ve finansal durumuna etkisi olup olmadığı ilgili paragraflarda belirtilmiştir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.2 Muhasebe politikalarındaki değişiklikler (devamı)

31 Aralık 2009 tarihli mali tabloları için geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar:

UFRS 1 (Değişiklik) "UFRS'nin İlk Kez Uygulanması" ve UMS 27 "Konsolide ve Konsolide Olmayan Finansal Tablolar" - Bağlı ortaklıklardaki, müştereken kontrol edilen işletmelerdeki veya iştiraklerdeki yatırımların maliyeti

Değişiklik, UFRS'yi ilk defa uygulayan şirketlerin açılış bilançolarında, bağlı ortaklıklardaki, müştereken kontrol edilen işletmelerdeki veya iştiraklerdeki yatırımlarının maliyetini UMS 27'ye uygun olarak veya UFRS'ye geçiş tarihinde UMS 39'a göre belirlenen yatırımın rayiç değerine göre veya önceden uygulamakta olduğu muhasebe standartlarına göre hazırlanmış mali tablolarında yatırımın taşınan değerine göre belirlenmelerine olanak tanımaktadır. Değişikliğin Grup, finansal performansı üzerinde etkisi bulunmamaktadır.

UFRS 2 (Değişiklik), "Hisse Bazlı Ödemeler" – Hakediş koşulları ve iptaller

UFRS 2' de yapılan değişikliğin amacı hakediş koşulları ve iptaller konusuna daha detaylı bir açıklama getirmektir. Standart iki konuya açıklık getirmektedir: 'Hakediş Koşulu'nun tanımlanması ve performans ve hizmet koşulları haricindeki koşullar için 'Hakediş Koşulu' kavramı. Değişikliğin Grup, finansal performansı üzerinde etkisi bulunmamaktadır.

UFRS 7 "Finansal Araçlar" – Dipnotlar'da meydana gelen değişiklikler

Değiştirilmiş Standart gerçeğe uygun değer ölçümü ve likidite riskine ilişkin ek açıklamaları gerekli kılmaktadır. Gerçeğe uygun değer ölçümleri her finansal araç sınıfı için üç seviyeli hiyerarşi kullanılarak girdilerinin kaynağına göre açıklanmalıdır. Buna ek olarak, üçüncü seviye gerçeğe uygun değer ölçümleri için açılış ve kapanış bakiyelerinin mutabakatı ile birinci ve ikinci seviye gerçeğe uygun değer ölçümleri arasındaki önemli transferlerin de açıklanması gerekmektedir. Değişiklikler likidite riski açıklamalarına ilişkin gerekliliklere de açıklık getirmektedir. Grup, sözkonusu değişiklikleri finansal risk yönetimi ve politikaları dipnotunda açıklamıştır.

UFRS 8 "Faaliyet Bölümleri"

UFRS 8, UMS 14 'Bölümsel Raporlama'nın yerine geçmekte olup, bölümsel raporlamaya yönetimin bakış açısı yöntemini getirmektedir. Raporlanan bilgiler, yönetimin faaliyet bölümlerinin performansını değerlendirmekte ve kaynak dağılımına karar vermek için kullandığı bilgileri içermektedir. Bu bilgiler bilanço ve gelir tablosunda yansıtılan bilgilerden farklı olabilir, bu durumda işletmeler ek bilgiler vermeli ve farkların mutabakatını belirtmelidirler. Grup'un yönetim raporlamasında kullandığı bilgiler konsolide bilanço ve konsolide gelir tablosunda açıkladığı bilgiler ile tutarlı olduğu için konsolide bilanço ve gelir tablosu ile ekteki bölümlere göre raporlama dipnotu arasında mutabakat ihtiyacına gerek duyulmamaktadır.

UMS 1 "Finansal Tabloların Sunuluşu" (Değişiklik)

UMS 1 standardı finansal tablolarda sunulan bilginin yararlılığını arttırmak için değiştirilmiştir.

Bu standarttaki değişikliğe göre özkaynak değişim tablosu sadece hissedarlarla yapılan işlemleri kapsamaktadır. Hissedarlarla yapılan işlemler dışındaki değişimler özkaynakların altında tek bir satırda gösterilmekte ve buna ilişkin detaylar için ayrı bir tablo hazırlanmaktadır. Gelir tablosundaki bütün gelir ve gider hesaplarını ve "diğer kapsamlı gelir"i içeren yeni bir kapsamlı gelir tablosu ortaya çıkmaktadır. İşletmeler dönem kar/zararı bileşenlerini gösteren gelir tablosu kalemleriyle, diğer kapsamlı gelirin bir arada olduğu tek bir "Kapsamlı Gelir Tablosu" sunma veya gelir tablosunu ve kapsamlı gelir tablosunu her birini ayrı iki tablo şeklinde sunma seçeneklerinden birini seçebilmektedir. Grup, kapsamlı gelir tablosunu ve gelir tablosunu her biri ayrı iki tablo şeklinde sunmuştur.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.2 Muhasebe politikalarındaki değişiklikler (devamı)

UMS 23 (Değişiklik), "Borçlanma Maliyetleri"

Bu standarda yapılan değişiklik, bütün borçlanma maliyetlerinin giderleştirilmesi seçeneğini iptal etmekte ve özellikli bir varlığın elde edilmesi, inşası veya üretilmesi ile direkt ilişkilendirilebilen borçlanma maliyetlerinin aktifleştirilmesini gerektirmektedir. Grup, sözkonusu değişikliğin etkisini konsolide finansal tablolarına yansıtmıştır.

UMS 32 (Değişiklik), "Finansal Araçlar: Sunum" ve UMS 1 (Değişiklik), "Finansal Tabloların Sunumu" – Tasfiyeden Kaynaklanan Satılabilir Finansal Araçlar ve Yükümlülükler (Değişiklik)

UMS 32'ye getirilen değişiklik tasfiyeden kaynaklanan satılabilir finansal araçlar ile yükümlülüklerin, belirli kriterler yerine getirildiği takdirde, sermaye aracı olarak sınıflandırılmasını gerektirmektedir. UMS 1'e getirilen değişiklik ise, sermaye aracı olarak sınıflandırılan satılabilir finansal araçların tanımlanması ve açıklanmasını gerektirmektedir. Değişikliğin Grup, finansal performansı üzerinde etkisi bulunmamaktadır.

UFYK 9 "Saklı Türev Ürünlerinin Yeniden Değerlendirilmesi" ve UMS 39 "Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme" - Saklı türev ürünler (Değişiklik)

UFYK 9'daki değişikliğe göre bir finansal varlığın, gerçeğe uygun değer farkı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlık grubu dışındaki başka bir grupta yeniden sınıflandırılması aşamasında, bir saklı türev ürünün, temel sözleşmeden ayrıştırılmasının ve bir türev ürün olarak muhasebeleştirilmesinin gerekli olup olmadığının değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu değerlendirme aşağıda belirtilen tarihlerden hangisi daha sonraki bir tarih ise, o tarih itibariyle mevcut olan koşullar esas alınarak yapılır:

- Bir sözleşmeye ilk kez taraf olunduğu tarih ya da
- Sözleşme hükümlerinde, sözleşme uyarınca belirlenecek olan nakit akışlarını önemli ölçüde değiştiren bir değişikliğin olduğu tarih.

Değişikliğin Grup, finansal performansı üzerinde etkisi bulunmamaktadır.

UFYK 13, "Müşteri Sadakat Programları"

Müşteri Sadakat Uygulamaları satış işlemlerinin farklı bir bileşeni şeklinde muhasebeleşmelidir. Tahsil edilen bedelin rayiç değerinin bir kısmı müşteriye sağlanan menfaatlere dağıtılarak, söz konusu menfaatler müşteri tarafından kullanıldıkça gelir kaydedilmelidir. Avesa, mevcut müşterilerinin geçmiş tüketim değerlerinden yola çıkarak, müşterilerine ücretsiz kontör vermektedir. Grup, gelir kaydı yaparken ücretsiz verilen kontörleri dikkate almakta ve ertelenen gelir hesabının içine dahil etmektedir. Grup'un UFYK 13 kapsamına giren başka bir önemli müşteri bağımlılık politikası bulunmamaktadır.

UFYK 15, "Gayrimenkul İnşaat Anlaşmaları"

UFYK 15, bir gayrimenkulün inşaatı için yapılan anlaşmanın, UMS 11 "İnşaat Sözleşmeleri" standardı veya UMS 18 "Hâsılat" standardı kapsamına girip girmediğinin ve buna bağlı olarak da böyle bir gayrimenkul inşasından elde edilen gelirin ne zaman muhasebeleştirileceğinin belirlenmesi konusunda yol gösterir. Yorumun, Grup, finansal performansı üzerinde etkisi bulunmamaktadır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.2 Muhasebe politikalarındaki değişiklikler (devamı)

UFYRK 16 “Yurtdışındaki İşletme ile İlgili Net Yatırımın Finansal Riskten Korunması”

UFYRK 16'ya göre finansal tablolarda kullanılan sunum para birimi bir işletmenin finansal korunma muhasebesi uygulayabilmesine gerekçe oluşturmaz. Dolayısıyla, bir ana kuruluş yalnızca kendi fonksiyonel para birimi ile yabancı operasyonlarının fonksiyonel para birimi farkından doğan kur farklarını finansal riskten korunma riski olarak adlandırabilir. Finansal riskten korunma aracı grup içindeki işletme ya da işletmelerce elde tutulabilir. Yorumun, Grup, finansal performansı üzerinde etkisi bulunmamaktadır.

UFYRK 18 “Müşterilerden Transfer Edilen Varlıklar”

UFYRK 18, müşterilerden alınan maddi duran varlıkların veya sözkonusu maddi duran varlıkların inşası için alınan nakdin muhasebeleştirilmesi konusuna açıklık getirmektedir. 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle yorumun, Grup finansal performansı üzerinde etkisi bulunmamaktadır. Grup, ileriki dönemlerde UFRYK 18 kapsamına giren işlemler olduğunda sözkonusu yorumun etkisini konsolide finansal tablolara yansıtacaktır.

UFRS'deki İyileştirmeler (2008'de yayınlanan)

Mayıs 2008'de Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (UMSK) Standartlarla ilgili tutarsızlıkları ortadan kaldırmak ve anlatımı daha açık hale getirmek için ilk toplu değişiklikleri yayınlamıştır. Her standart için farklı uygulamaya geçiş düzenlemeleri olup geçerlilik tarihleri çeşitlilik göstermekte ve en erkeni 1 Ocak 2009'dan itibaren yürürlüğe girmektedir.

UMSK'nın Mayıs 2008'de değişiklik getirdiği standartlar aşağıda sunulmuştur:

- UFRS 5 “Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetler”
- UMS 8 “Muhasebe Politikaları Muhasebesel Tahmin ve Hatalardaki Değişimler”
- UMS 10 “Raporlamadan Sonraki Olaylar”
- UMS 16 “Sabit Kıymetler”
- UMS 18 “Hasılat”
- UMS 19 “Çalışanlara Sağlanan Faydalar”
- UMS 20 “Devlet Yardımlarının Muhasebeleştirilmesi ve Devlet Yardımlarının Kamuya Açıklanması”
- UMS 27 “Konsolide ve Bireysel Finansal Tablolar” (Değişiklik)
- UMS 28 “İştiraklerdeki Yatırımlar”
- UMS 29 “Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama”
- UMS 31 “Ortak Girişim Paylarının Mali Raporlaması”
- UMS 36 “Varlıklarda Değer Düşüklüğü”
- UMS 38 “Maddi Olmayan Varlıklar”
- UMS 39 “Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme”
- UMS 40 “Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller”
- UMS 41 “Tarım” (Değişiklik)
- UFYRK 9 (Saklı Türev Ürünlerinin Yeniden Değerlendirilmesi) ve UMS 39 Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme
- UMS 34 “Ara Dönem Finansal Raporlama”

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.2 Muhasebe politikalarındaki değişiklikler (devamı)

UFRS'deki İyileştirmeler (2009'de yayınlanan)

Nisan 2009'da UMSK Standartlarla ilgili tutarsızlıkları ortadan kaldırmak ve anlatımı daha açık hale getirmek için ikinci toplu değişiklikleri yayınlamıştır. Her standart için farklı uygulamaya geçiş düzenlemeleri olup geçerlilik tarihleri çeşitlilik göstermekte ve en erken 1 Temmuz 2009'dan itibaren yürürlüğe girmektedir.

UMSK'nın değişiklik getirdiği standartlar aşağıda sunulmuştur:

- UFRS 2: UFRS 2 ve UFRS 3'ün kapsamı
- UFRS 5: Satılmaya hazır varlık olarak sınıflanan duran varlıkların ve durdurulan faaliyetlerin açıklanması
- UFRS 8: Bölümlere göre varlıkların açıklanması
- UMS 1: Dönüştürülebilir araçların dönen/duran olarak sınıflanması
- UMS 7: Muhasebeleştirilmemiş varlıklarla ilgili harcamaların sınıflanması
- UMS 17: Arsa ve bina kiralamaalarının sınıflanması
- UMS 18: İşletmenin ana işletme gibi mi yoksa aracı gibi mi hareket ettiğinin belirlenmesi
- UMS 36: Şerefiye değer düşüklüğü testindeki muhasebeleştirme birimi
- UMS 38: Revize UFRS 3 ile ilgili ek değişiklikler
- UMS 38: İşletme birleşmelerinde satın alınan maddi olmayan varlıkların rayiç değer ölçümü
- UMS 39: Kredilerle ilgili peşin ödemeli cezaların saklı türev ürünü olarak değerlendirilmesi
- UMS 39: İşletme birleşmesi sözleşmesindeki kapsam istisnası
- UMS 39: Nakit akımı koruması muhasebesi
- UFRYK 9: UFRYK 9 ve UFRS 3'ün kapsamı
- UFRYK 16: Koruma amaçlı aracı olan işletmeye getirilen kısıtlamalarla ilgili değişiklik

31 Aralık 2010 tarihli sene sonu mali tabloları için geçerli olacak olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar:

UFRS 1 (Değişiklik) "UFRS'nin İlk Kez Uygulanması" - İlk Uygulamaya ilişkin ilave istisnalar

Bu standarda yapılan değişiklikler petrol ve gaz varlıkları veya kiralama işlemleri olan ve UFRS'yi ilk defa uygulayan şirketlere UFRS'ye geçiş maliyetlerini azaltacak bir avantaj sunmaktadır. Bu değişiklikler dipnotlarda belirtilmek koşuluyla yürürlük tarihinden daha önce uygulanabilir. Değişikliğin, Grup, finansal performansı üzerinde etkisi bulunmamaktadır.

UFRS 2 (Değişiklik) "Hisse Bazlı Ödemeler" - Grup Nakit Olarak Ödenen Hisse Bazlı Ödeme İşlemleri

Bu değişiklik grup raporlaması ve konsolide finansal tablolar açısından, eğer bir işletme bağlı olduğu Grup'un dışındaki ortaklardan, nakit olarak ödenen mal ve hizmet alırsa, bu işlemlerin UFRS 2'nin kapsamının dışında olduğu konusuna açıklık getirmektedir. İşletme yönetimi bu şekilde gerçekleşmiş geçmiş işlemleri dikkate almak zorundadır. Ayrıca UFRS 2'nin kapsamına, içerisinde yer alan tanımlamalara bazı değişiklikler getirilmiş olup uygulama konularındaki açıklamalar da geliştirilmiştir. Tahminlerdeki Değişiklikler ve Hatalar"a göre muhasebe politikalarındaki değişikliklere uyararak geriye dönük uygulanacaktır. Erken uygulamaya dipnotlarda belirtilmek koşuluyla izin verilmiştir. Değişikliğin, Grup finansal performansı üzerinde etkisi bulunmamaktadır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.2 Muhasebe politikalarındaki değişiklikler (devamı)

UFRS 3 (Değişiklik), "İşletme Birleşmeleri" ve UMS 27 (Değişiklik), "Konsolide ve Konsolide Olmayan Finansal Tablolar"

Revize edilmiş UFRS 3, işletme birleşmelerinin muhasebeleştirilmesi, şerefiyenin kayıtlara alınması ile birleşmenin olduğu dönemin finansal sonuçlarının raporlanması hususlarına çeşitli değişiklikler getirmektedir. Söz konusu değişiklikler, satın alım ile ilişkilendirilen maliyetlerin giderleştirilmesini ve satın alım sırasında dikkate alınan şartlı durumlarda, raporlama dönemi sonrasında meydana gelen rayiç değer değişikliklerinin şerefiyeden düzeltilmesi yerine gelir tablosunda dikkate alınmasını gerektirmektedir. Değişikliğe tabi tutulmuş UMS 27 bağlı ortaklığın hisse sahipliğinde meydana gelen değişikliklerin ve bağlı ortaklık zararlarının ve bağlı ortaklık üzerinde kaybedilen kontrolün muhasebeleştirilmesi konularına da değişiklikler getirmektedir. Şirket'in Avea'daki sahiplik oranı değişikliği, özsermayenin "İştirak Alımından Kaynaklanan Düzeltme Farkı" hesabında muhasebeleştirilmiştir.

UMS 39 (Değişiklik), "Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme" - Uygun Korumalı Enstrümanlar

Bu değişiklik korunan enstrümanlarda tek taraflı risk ve finansal koruma enstrümanlarında enflasyondan korunma muhasebesinin nasıl yapılacağına dair uygulanacak prensipleri belirlemektedir. Değişikliğin, Grup finansal performansı üzerinde etkisi bulunmamaktadır.

UFRYK 17, "Gayri-nakdi Varlıkların Ortaklara Dağıtılması"

Bu standart, ortaklara, nakit veya nakit dışı varlık alternatiflerinden birini elde etme konusunda seçimlik hak tanıyan dağıtımlar da dahil olmak üzere nakit dışı varlıkların dağıtımı için uygulanır. Söz konusu değişiklik ileriye dönük uygulanacaktır. Yorumun, Grup finansal performansı üzerinde etkisi bulunmamaktadır.

31 Aralık 2010 tarihinden sonra geçerli olacak olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar (bu değişiklikler henüz Avrupa Birliği tarafından kabul edilmemiştir):

Grup, söz konusu yorum ve standart değişikliklerinin konsolide finansal tablolara etkilerini değerlendirmektedir.

UFRYK 9 "Saklı Türev Ürünlerinin Yeniden Değerlendirilmesi" (1 Ocak 2013 tarihinde veya sonrasında başlayan hesap dönemlerinde geçerli olacaktır).

UFRS 9 finansal varlıkların sınıflanması ve ölçülmesi ile ilgili yeni koşullar getirmektedir. *Grup'un konsolide finansal tablosuna etkisi olmadığı düşünülmektedir.*

UMS 24 (Değişiklik) "İlişkili Taraf Açıklamaları" (1 Ocak 2011 tarihinde veya sonrasında başlayan hesap dönemlerinde geçerli olacaktır)

Kamu iştirakleri için ilişkili taraf açıklama gerekliliklerini kolaylaştırmak ve ilişkili taraf tanımına açıklık getirmek için UMS 24'de değişiklik yapılmaktadır. Grup söz konusu değişikliği 1 Ocak 2011 tarihinden sonra başlayan hesap dönemindeki dipnotlarında uygulayacaktır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.3 Muhasebe politikalarındaki değişiklikler (devamı)

UMS 32 (Değişiklik) "Hisse İhraçlarının Sınıflandırılması" (1 Şubat 2010 tarihinde veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemlerinde geçerli olacaktır)

UMS 32' de yapılan değişiklik, ihraç edenin fonksiyonel para biriminden farklı bir para cinsinden olan hisselerin muhasebeleştirilmesi için uygulanmaktadır. Değişikliğin, Grup, finansal performansı üzerinde etkisi bulunmamaktadır.

UFRYK 14 (Değişiklik) "Asgari Fonlama Koşullarının Geri Ödenmesi" (1 Ocak 2011 tarihinde veya sonrasında başlayan hesap dönemlerinde geçerli olacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir)

Bu değişiklik işletmelerin asgari fonlama koşulları için önceden gönüllü olarak yaptıkları bazı ödemelerin varlık olarak muhasebeleştirilmesine izin verilmemesi sorununu çözmektedir. Değişikliğin, Grup, finansal performansı üzerinde etkisi bulunmamaktadır.

UFRYK 19 "Finansal Yükümlülüklerin Sermaye Araçları ile Ortadan Kaldırılması" (1 Temmuz 2010 tarihinde veya sonrasında başlayan hesap dönemlerinde geçerli olacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir)

UFRYK 19 sadece bir finansal yükümlülüğü tamamen ya da kısmen ortadan kaldırmak için sermaye aracı ihraç eden işletmelerin uygulayacağı muhasebeleştirmeyi belirtmektedir. Yorumun, Grup, finansal performansı üzerinde etkisi bulunmamaktadır.

2.3 Konsolidasyon esasları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle konsolide finansal tablolar; Türk Telekom, TTNNet, Avea, Innova, Argela, AssisTT, Sebit, Sobee, Argela - USA, Inc, IVEA ve Sebit LLC'nin finansal tablolarını içermektedir. Kontrol, Şirket'in doğrudan ya da dolaylı olarak bir işletmenin sermayesi üzerinde %50'den fazla oy hakkına sahip olarak söz konusu işletmenin faaliyetlerinden fayda elde etmek amacıyla mali ve işletme politikaları üzerinde yönetim gücünün olması ile sağlanmaktadır. Bağlı ortaklıkların dönem kar/zararları satın alma tarihinden itibaren konsolide gelir tablosuna dahil edilmişlerdir.

Bağlı ortaklıkların muhasebe prensipleri Grup tarafından kullanılan muhasebe prensiplerinden farklılaştığı durumlarda gerekli düzeltmeler gerçekleştirilmiştir. Konsolide mali tablolar benzer işlem ve olaylara ortak muhasebe prensipleri kullanılarak ve Şirket ile aynı hesap düzeni ile hazırlanmıştır.

Tüm Grup içi işlemler, bakiyeler, gelir ve giderler, gerçekleşmemiş kazançlar da dahil olmak üzere konsolidasyon kapsamında elimine edilmiştir.

Konsolidasyona dahil edilmiş bağlı ortaklıkların net varlıklarındaki ana ortaklık dışı azınlık payları Şirket'in öz sermayesinin içinde ayrı bir kalem olarak yer almaktadır. Azınlık payları, ilk satın alma tarihinde hali hazırda azınlık paylara ait olan tutarlar ile satın alma tarihinden itibaren bağlı ortaklığın öz sermayesindeki değişikliklerdeki ana ortaklık dışı payların tutarından oluşur. 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle, Innova, Argela, AssisTT, Sebit, Sobee, Argela - USA, Inc, IVEA ve Sebit LLC 'deki ana ortaklık dışı paylar önemli bir tutara tekabül etmediğinden dolayı konsolide finansal tablolarda da yansıtılmamıştır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.3 Konsolidasyon esasları (devamı)

15 Eylül 2006 tarihi itibariyle, Şirket, Türkiye İş Bankası A.Ş. (İş Bankası) ve İş Bankası tarafından kontrol edilen diğer şirketler (İş Bankası Grubu) ile ilk olarak 15 Şubat 2004 tarihinde imzalamış olduğu "Ortaklık Sözleşmesi" ve "Halka Açılma ve Hisse Satış Opsiyonu Sözleşmesi"ne dair "Değişiklik Sözleşmesi" imzalamıştır. "Değişiklik Sözleşmesi"ne göre Şirket, Avea'nın azınlık ortağı olan İş Bankası Grubu'nun sahip olduğu hisseler üzerinde hisse satış opsiyonu vermektedir. Hisse satış opsiyonu yükümlülüğünü konsolide mali tablolarda rayiç değerinden yansıtabilmek için hesaplanan ana ortaklık dışı paylar, diğer uzun vadeli finansal yükümlülükler hesabına sınıflandırılmış ve rayiç değer düzeltilmesi öncesi değer ile rayiç değeri arasındaki fark, Grup'un azınlık paylarının satın alımına ilişkin uyguladığı muhasebe prensipleri çerçevesinde azınlık hakları satış opsiyonu değerlendirme fonu hesabına yansıtılmıştır (Not 11 ve 24).

3. Uygulanan değerlendirme ilkeleri/muhasebe politikaları

İşletme birleşmeleri

Grup'un üçüncü şahıslardan satın aldığı yeni işletmeler/ortaklıklar kayıtlara UFRS 3 kapsamında satın alma metodu kullanılarak yansıtılmaktadır. Satın alma metodu, satın alma maliyetini satın alınan varlıklar, yükümlülükler ve şarta bağlı yükümlülüklerin satın alınan gündeki rayiç değerlerine dağıtılmasını gerektirmektedir. Söz konusu satın alınan şirketlerin UFRS 3'e göre belirlenmiş varlıkları, yükümlülükleri ve şarta bağlı yükümlülükleri satın alınma günündeki rayiç değerlerinden kayıtlara yansıtılmaktadır.

12 Mart 2009 tarihinde gerçekleşen Sobee hisselerinin satın alınmasına ilişkin, satın alma muhasebesi 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle nihayettendirilmiş ve söz konusu bağlı ortaklığın UFRS 3'e göre belirlenmiş varlıkları, yükümlülükleri ve şarta bağlı yükümlülükleri satın alınma günündeki rayiç değerlerinden kayıtlara yansıtılmıştır.

Şerefiye

İşletme birleşmesi sırasında elde edilen şerefiye, satın alım maliyeti ile satın alınan şirketin UFRS 3 kapsamında belirlenen varlıkları, yükümlülükleri ve şarta bağlı yükümlülüklerinin rayiç değerinin arasındaki fark şeklinde ölçülmektedir. Şerefiye kayıtlara ilk alındıktan sonra, varsa birikmiş değer düşüklüklerinin indirilmesinden sonra bulunan değerle yansıtılır. Şerefiye yıllık olarak veya bir değer düşüklüğü oluşabilme olasılığı var ise daha sık olarak değer düşüklüğü açısından gözden geçirilir. Geri kazanılabilir değer kayıtlarda taşınan değerden az olması durumunda, konsolide gelir tablosunda değer düşüklüğü oluşur.

Değer düşüklüğünün testi için, satın alınma sırasında ortaya çıkan şerefiye, birleşme sonrasında ortaya çıkacak faydadan yararlanması beklenen nakit yaratan birimler veya gruplar arasında, bu grupların diğer varlıkları veya yükümlülükleri içerip içermediğine bakılmaksızın dağıtılır. Şerefiyenin dağıtıldığı birim ve gruplar, yönetsel amaçlar için şerefiyenin izlenildiği en küçük birim veya gruba temsil eder.

Değer düşüklüğüne şerefiye ile bağlantısı olan nakit yaratan birimlerin veya grubun geri kazanılabilir değerinin değerlendirilmesiyle karar verilir. Eğer nakit yaratan birimin geri kazanılabilir değeri o birime bağlı tüm nakit yaratan birimlerin tutarından az ise, değer düşüklüğü zararı oluşur. Şerefiyeye ilişkin değer düşüklüğü gelecek dönemlerde ters çevrilmez.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

3. Uygulanan değerlendirme ilkeleri/muhasebe politikaları (devamı)

İştirak

31 Aralık 2009 ve 2008 tarihleri itibariyle Şirket, Cetel'deki %20 oranındaki hissesini konsolide finansal tablolarda finansal yatırım olarak sınıflandırmıştır. 31 Aralık 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihleri itibariyle Grup, Cetel'de etkin kontrol gücünün olmaması nedeniyle, özsermaye yönetimini uygulayabilmek için gerekli olan finansal bilgileri zamanında elde edememekte ve Cetel'deki iştirak payını eğer varsa değer düşüklüğünü de indirgedikten sonra konsolide finansal tablolarda maliyet değerinden taşımaktadır.

Maddi duran varlıklar

Maddi duran varlıklar, maliyet değerlerinden birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklükleri indirgendikten sonraki tutarları üzerinden gösterilmektedirler. Grup, UMS 29'un ilk uygulamasında 1 Ocak 2000 tarihinden önce edinilen maddi duran varlıkların, ilk edinim tarihi ve bedellerine dair yeterli bilgi bulunmamasından ötürü, 1 Ocak 2000 tarihi itibariyle var olan maddi duran varlıklarını UMS 16 kapsamında varsayılan maliyet yöntemiyle değerlemeyi tercih etmiştir. Grup, 1 Ocak 2000 tarihi itibariyle var olan maddi duran varlıklarının varsayılan maliyet yöntemi ile belirlenmesinde bağımsız profesyonel değerlendirme kuruluşlarının takdir ettiği rayiç değerleri baz almıştır. Bina ve arazilerin 1 Ocak 2000 tarihindeki varsayılan maliyet değerleri, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından lisanslı üç değerlendirme şirketi tarafından 2006 yılı içerisinde geriye dönük olarak belirlenmiştir. Şebeke ekipmanı ve araçların 1999 yılındaki değerlemesi ise Detecon International GmbH (Deutsche Telecom AG'nin bir bağlı ortaklığı) tarafından yapılmıştır. Varsayılan maliyetlerin baz olarak alındığı maddi duran varlıklar dışında kalan varlıkların ilk edinim maliyetleri ise alım fiyatına, gümrük vergilerinin, iade alınmayacak olan alım vergilerinin ve maddi duran varlıkları kullanılır hale ve kullanım yerine getirene kadar katlanılan, maddi duran varlıklarla direkt ilişkilendirilebilen maliyetler eklenerek bulunmuştur.

Maddi duran varlıkların kullanıma geçmesinden sonra ortaya çıkan tamir, bakım ve onarım gibi harcamalar gerçekleştiği dönemde gider olarak kaydedilmektedir. Yapılan harcamaların maddi duran varlıktan gelecekte elde edilmesi beklenen ekonomik faydaları önceden takdir edilen tutarın üzerine çıkardığı açıkça gösterilebiliyorsa, bu harcamalar da ek bir maliyet olarak maddi duran varlıklar üzerinde aktifleştirilir.

Arsa ve yapılmakta olan yatırımlar dışında kalan maddi duran varlıklara ilişkin amortisman, öngörülen ekonomik ömürleri üzerinden normal yöntemle göre hesaplanmaktadır.

Maddi duran varlıkların ekonomik ömürleri aşağıdaki gibidir (İmtiyaz Sözleşmesi dikkate alındığında Şirket'in 2009 alımları için ekonomik ömür en fazla 17 yıldır):

	Ekonomik ömür yıl
Binalar	21-25 yıl
Harici tesisler	5-21 yıl
İletim cihazları	5-21 yıl
Santral ekipmanları	5-8 yıl
Data ağları	3-10 yıl
Taşıtlar	5 yıl
Döşeme ve demirbaşlar	3-5 yıl
Diğer maddi duran varlıklar	2-8 yıl

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

3. Uygulanan değerlendirme ilkeleri/muhasebe politikaları (devamı)

Maddi duran varlıklar (devamı)

Şirket'e ait maddi duran varlıkların ekonomik ömürleri imtiyaz anlaşmasının süresi ile sınırlanmıştır.

Finansal kiralama ile alınan varlıklar, beklenen faydalı ömrünün veya söz konusu kiralama süresinin kısa olanı üzerinden Grup'un sahip olduğu maddi duran varlıkları ile benzer şekilde amortisman tabi tutulur.

Maddi duran varlıkların elden çıkartılması ya da bir maddi duran varlığın hizmet dışı bırakılması sonucu oluşan satış geliri ile varlığın defter değeri arasındaki fark olarak belirlenen kar veya zararlar konsolide gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

Gelir paylaşımli projeler

Gelir paylaşımli projeler kapsamında yapılan maddi duran varlık yatırımlarında, yüklenicilere önceden belirlenmiş sınırlar göz önünde tutularak, proje tamamlandığında ve faaliyete geçirildiği zaman elde edilecek gelirdeki payları ile ilgili ödemeler yapılmaktadır. Gelir paylaşımli projeler, finansal kiralama işlemlerine benzer şekilde varlıklar proje faaliyete geçtiği zamanki makul değeriyle veya asgari ödemelerin bugünkü değerinden düşük olanı kullanılarak kayıtlara alınır. Aynı tutarda oluşan borç, bilançoda yükümlülük olarak gösterilir. Ödemeler, finansman giderleri ve önemli tutarlarda olması durumunda, bakım-onarım giderleri ayrıştırılarak bilançodaki yükümlükteki azalış olarak dikkate alınır ve böylelikle borcun geri kalan bakiyesi üzerinden sabit bir oranda faiz hesaplanması sağlanır. Finansman giderleri, konsolide gelir tablosuna kaydedilmektedir.

Yatırım amaçlı gayrimenkuller

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, kira ve/veya sermaye kazancı elde etmek amacıyla elde tutulan gayrimenkuller olup, ilk olarak maliyet bedeline alım işlemiyle direkt ilişkili maliyetler eklenerek ölçülmektedir. Defter değeri, maliyete eklenme prensiplerinin oluşması durumunda yatırım amaçlı gayrimenkulün bir parçasının değiştirilmesi için katlanılan maliyeti de kapsamaktadır. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin hizmet sağlamasına ilişkin olarak yapılan günlük harcamalar bu değer içinde yer almamaktadır. Grup, 1 Ocak 2000 tarihi itibariyle mevcut olan yatırım amaçlı gayrimenkullerine ilişkin sağlıklı alım tarihi bilgileri ve tutarları bulunmaması nedeniyle bu tarihteki yatırım amaçlı gayrimenkullerini, UMS 16 uyarınca varsayılan maliyet yöntemiyle değerlemeyi tercih etmiştir. Sermaye Piyasası Kurulu tarafından lisanslı bağımsız değerlendirme şirketleri tarafından yatırım amaçlı gayrimenkullerin 1 Ocak 2000 tarihindeki piyasa değerleri, 2006 yılı içerisinde geriye dönük olarak belirlenmiştir. Kayıtlara ilk alınışlarından sonra yatırım amaçlı gayrimenkuller, maliyetlerinden birikmiş amortisman ve varsa birikmiş değer kayıpları düşülerek gösterilmektedirler.

Amortisman, arsa dışında kalan yatırım amaçlı gayrimenkullerin maliyetinden öngörülen ekonomik ömrü üzerinden normal amortisman yöntemine göre hesaplanmaktadır. Şirket'e ait binalar için bu kapsamda uygulanan amortisman süresi 21 yıldır (İmtiyaz Sözleşmesi dikkate alındığında 2009 alımları için ekonomik ömür en fazla 17 yıldır).

Elden çıkarılacak varlıklar

Grup, elden çıkarılacak varlıkları, taşınan maliyet değeri veya net gerçekleştirilebilir değerinden düşük olanı ile değerlemiştir. Satış işleminin bir yıldan fazla sürmesi durumunda Grup, satış fiyatının net bugünkü değerini belirlemektedir. Net bugünkü değerde bir yıllık sürenin geçmesinden kaynaklanan artışlar konsolide gelir tablolarına finansman maliyeti olarak yansıtılmaktadır. Grup, elden çıkarılacak varlık olarak sınıfladığı maddi duran varlıkları amortisman tabi tutmamaktadır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

3. Uygulanan değerlendirme ilkeleri/muhasebe politikaları (devamı)

Elden çıkarılacak varlıklar (devamı)

Grup, maddi duran varlığın defter değerinin sürdürülmekte olan kullanımdan ziyade satış işlemi vasıtası ile geri kazanılacak olması durumunda söz konusu maddi duran varlığı (veya elden çıkarılacak varlık grubunu) satış amaçlı olarak sınıflandırmaktadır. Bu durumun geçerli olabilmesi için; ilgili varlığın (veya elden çıkarılacak varlık grubunun) bu tür varlıkların satışında sıkça rastlanan ve alışılmış koşullar çerçevesinde derhal satılabilecek durumda olması ve satış olasılığının yüksek olması gerekmektedir. Satış olasılığının yüksek olması için; yönetim kademesi tarafından varlığın (veya elden çıkarılacak varlık grubunun) satışına ilişkin bir plan yapılmış ve alıcıların tespiti ile planın tamamlanmasına yönelik aktif bir program başlatılmış olması gerekmektedir. Ayrıca, varlık (veya elden çıkarılacak varlık grubu) gerçeğe uygun değeriyle uyumlu bir fiyat ile aktif olarak pazarlanıyor olmalıdır. Ayrıca satışın, sınıflandırılma tarihinden itibaren bir yıl içerisinde tamamlanmış bir satış olarak muhasebeleştirilmesinin beklenmesi ve planı tamamlamak için gerekli işlemlerin, planda önemli değişiklikler yapılması veya planın iptal edilmesi ihtimalinin düşük olduğunu göstermesi gerekmektedir.

Elden çıkarılacak varlıkların satışının tamamlanmasının Grup'un kontrolünde olmayan sebeplerden dolayı ertelenmesi halinde, Grup aktif satış planının devam etmesi durumunda söz konusu varlıkları elden çıkarılacak varlık olarak sınıflamaya devam etmektedir.

Maddi olmayan duran varlıklar

Satın alınan maddi olmayan duran varlıklar ilk olarak maliyet bedelleri üzerinden kayıtlara alınmaktadır. Varlıkların ilk kez kayıtlara alınmalarının ardından, maddi olmayan duran varlıklar maliyetlerinden birikmiş itfa payları ve varsa birikmiş değer kayıpları düşülerek gösterilmektedir. Grup içi yaratılan maddi olmayan duran varlıklar, aktifleştirilebilen geliştirme maliyetleri dışında, gerçekleştikleri dönemde giderleştirilmektedir. Maddi olmayan duran varlıkların ekonomik ömürleri süreli yada süresiz olabilmektedir. Konsolide finansal tablolarda, sunulan her dönem sonu itibariyle, Grup'un ekonomik ömrü süresiz olan maddi olmayan duran varlığı bulunmamaktadır. Belirli ömrü olan maddi olmayan duran varlıklar, normal itfa yöntemi kullanılarak ekonomik ömürleri ile imtiyaz sözleşmesi süresinin kısa olanı süresince itfa edilmektedirler. Değer düşüklüğü belirtilerine rastlandığı durumlarda varlıklar değer kaybı için yeniden gözden geçirilmektedir. İtfa süresi ve yöntemi en azından her mali yıl sonunda incelemeye tabi tutulmaktadır. İtfa süresi ya da metodu, öngörülen ekonomik ömürdeki veya varlıklardan gelecekte elde edilecek faydaların tüketim şablonundaki değişiklikler doğrultusunda değiştirilmekte ve söz konusu değişiklik muhasebe tahminlerinde değişiklik olarak değerlendirilmektedir. Belirli ömrü olan maddi olmayan duran varlıklar için hesaplanan itfa payı giderleri konsolide gelir tablosuna kaydedilir. Maddi olmayan duran varlıkların itfa süreleri 3 ila 20 yıl arasındadır (İmtiyaz Sözleşmesi dikkate alındığında 2009 alımları için ekonomik ömür en fazla 17 yıldır). Maddi olmayan duran varlıkların geriye kalan ekonomik ömürleri imtiyaz sözleşmesi ile sınırlandırılmıştır.

Araştırma ve geliştirme giderleri

Araştırma harcamaları gerçekleştiğinde gider olarak muhasebeleştirilmektedir. Maddi olmayan duran varlığın kullanıma veya satışa hazır hale gelebilmesi için tamamlanmasının teknik olarak mümkün olması, maddi olmayan duran varlığı tamamlama ve bu varlığı kullanma veya satma niyetinin bulunması, maddi olmayan duran varlığın muhtemel gelecek ekonomik faydayı nasıl sağlayacağını belirli olması, geliştirme safhasını tamamlamak için yeterli teknik, mali ve diğer kaynakların mevcut olması ve geliştirme sürecinde maddi olmayan duran varlıkla ilgili yapılan harcamaların güvenilir bir biçimde ölçülebilir olması koşullarının varlığı halinde geliştirmeden kaynaklanan harcamalar maddi olmayan duran varlıklar olarak kayda alınmaktadır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

3. Uygulanan değerlendirme ilkeleri/muhasebe politikaları (devamı)

Araştırma geliştirme giderleri (devamı)

Geliştirme süresince varlığın değer düşüklüğüne uğrayıp uğramadığının tespiti için dönemsel olarak değer düşüklüğü testi yapılır. Geliştirme maliyetleri, ilk kayda alınışın ardından, maliyetinden, tüm birikmiş itfa ve değer düşüklüğü zararları düşülmüş olarak izlenir. Varlığın itfası geliştirmenin tamamlanması ve varlığın kullanıma hazır hale gelmesiyle başlamaktadır. Varlığın itfası gelecekte beklenen satışlara göre yapılır. Varlığın henüz kullanıma hazır olmadığı dönemde değer düşüklüğüne uğrayıp uğramadığının tespiti için dönemsel olarak değer düşüklüğü testi yapılmaktadır.

Şerefiye hariç maddi ve maddi olmayan varlıklarda değer kaybı

Grup, her bilanço döneminde maddi ve maddi olmayan duran varlıkların değer kaybına ilişkin bir gösterge olup olmadığını değerlendirmektedir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, değer düşüklüğü tutarını belirleyebilmek için o varlığın geri kazanılabilir tutarı tahmin edilmektedir. Varlığın tek başına geri kazanılabilir tutarının hesaplanmasının mümkün olmadığı durumlarda, o varlığın ait olduğu nakit üreten biriminin geri kazanılabilir tutarı hesaplanmaktadır.

Geri kazanılabilir tutar, satış maliyetleri düşüldükten sonra elde edilen gerçeğe uygun değer veya kullanımdaki değer büyük olanıdır. Kullanımdaki değer, geleceğe ait tahmini nakit akımları, paranın zaman değeri ve varlığa özgü riskleri yansıtan vergi öncesi iskonto oranı kullanılarak bugünkü değerine indirilmektedir.

Varlığın (veya nakit üreten birimin) geri kazanılabilir tutarının, defter değerinden daha az olması durumunda varlığın (veya nakit üreten birimin) defter değeri, geri kazanılabilir tutarına indirilmektedir. Bu durumda oluşan değer düşüklüğü kayıpları gelir tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

Değer düşüklüğünün iptali nedeniyle varlığın (veya nakit üreten birimin) kayıtlı değerinde meydana gelen artış, önceki yıllarda değer düşüklüğünün mali tablolara alınmamış olması halinde oluşacak olan defter değerini (amortisman tabi tutulduktan sonra kalan net tutar) aşmamalıdır. Değer düşüklüğünün iptali konsolide gelir tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

Stoklar

Stoklar, maliyet değeri ve net gerçekleşebilir değer düşük olanı ile değerlendirilmektedir. Stokların maliyetini oluşturan unsurlar alım maliyeti ve ilgili durumlarda stokları mevcut durum ve konumuna getirmek için katlanılan giderleri kapsamaktadır. Maliyet, ağırlıklı ortalama yöntemine göre hesaplanmaktadır. Net gerçekleşebilir değer, tahmin edilen satış fiyatından satış ile ilgili tahmini maliyetlerin düşülmesi sonucunda oluşan değerdir.

Net gerçekleştirilebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından tahmini tamamlanma maliyeti ve satışı gerçekleştirmek için gerekli tahmini pazarlama, satış ve dağıtım giderlerinin toplamının indirilmesiyle elde edilen tutardır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

3. Uygulanan değerlendirme ilkeleri/muhasebe politikaları (devamı)

Finansal araçlar

Finansal varlık ve borçlar, Grup'un söz konusu finansal araçlarla ilgili olarak taraf olması durumunda Grup'un bilançosunda yer almaktadır.

Eğer bir finansal araç Grup'un bir parçası üzerinde nakit çıkışı, herhangi bir varlık çıkışı veya başka bir finansal araç çıkışına sebebiyet veriyorsa, bu finansal araç finansal yükümlülük olarak sınıflandırılır. Finansal araç ancak aşağıdaki koşulları içeriyorsa, bir sermaye aracı olarak tanımlanabilir:

- a) Başka bir işletmeye nakit veya bir başka finansal varlık vermeyi öngören bir sözleşmeye dayalı yükümlülük taşıyamıyorsa, veya işletmenin bir başka işletmeyle finansal araçlarını, işletmenin aleyhinde olacak şekilde karşılıklı olarak değiştirmesini öngören sözleşmeye dayalı yükümlülük taşıyamıyorsa,
- b) Finansal aracın, Grup'un sermaye araçları ile gerçekleşmesi veya gerçekleşecek olması, Grup'a çeşitli sayıda sermaye devrini gerektiren türev finansal araç tanımına girmeyen, ya da Grup'un sabit miktardaki nakit değişimini veya sabit tutarda sermaye aracının değişimini içeren türev finansal araç olması.

Nakit ve nakit benzerleri

Nakit ve nakit benzeri kalemler, nakit para, vadesiz mevduat ve satın alım tarihinden itibaren vadeleri 3 ay veya 3 aydan daha az olan, hemen nakde çevrilebilme olanağına sahip ve önemli tutarda değer kaybı riskini taşımayan diğer kısa vadeli yatırımlardır.

Ticari ve diğer alacaklar

Ticari alacakların vadesi genellikle 30 gün olup, ticari alacaklar, fatura bedelleri üzerinden tahsil edilme imkanı bulunmayan bölümü düşülerek kayıtlara alınmaktadır. Ticari alacaklar, ilk kayıt tarihinden sonra, iskonto edilmiş maliyetleri üzerinden taşınmaktadır. Faiz içermeyen kısa vadeli alacaklar, iskonto tutarı önemli olmadığı ölçüde fatura tutarları ile yansıtılmaktadır.

Ticari ve diğer borçlar

Ticari ve diğer borçlar başlangıçta makul değerleri üzerinden kayıtlara alınır. Kısa vadeli belirlenen bir faizi olmayan ticari borçlar içerdiği faiz etkisinin önemli olmadığı durumlarda fatura değeri ile yansıtılmaktadır.

Finansal borçlar

Faiz içeren finansal borçlar, ilk olarak alınan bedelin rayiç değerinden doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetleri ve geri ödeme sırasındaki indirimler ve primler göz önünde bulundurulduktan sonra muhasebeleştirilir. İlk muhasebeleştirilmenin ardından, söz konusu borçlar etkin faiz yöntemiyle hesaplanan itfa edilmiş maliyetinden ölçülür; itfa işlemi sırasında ortaya çıkan kazanç ve zararlar konsolide gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

İtfa sürecinde veya yükümlülüklerin kayda alınması sırasında ortaya çıkan gelir veya giderler, konsolide gelir tablosu ile ilişkilendirilir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

3. Uygulanan değerlendirme ilkeleri/muhasebe politikaları (devamı)

Finansal araçlar (devamı)

Türev finansal araçlar

Grup, uzun vadeli borçlanmalardan kaynaklanan yabancı para pozisyon riskini ve faiz riskini azaltmak amacıyla türev finansal araç sözleşmelerine girmektedir. Söz konusu türev finansal araçlar, türev sözleşmesine girildiği tarihte rayiç değerden finansal kayıtlara alınmakta, sonraki raporlama dönemlerinde de gerçeğe uygun değerinden değerlendirilmektedir. Türev finansal araçlar, rayiç değer farkının olumlu olması durumunda varlık, olumsuz olması durumunda ise yükümlülük olarak kaydedilmektedir. Korunma muhasebesine göre muhasebeleştirilmeyen türev finansal araçların yıl içinde gerçekleşen gerçeğe uygun değer kayıp ve kazançları konsolide gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

Opsiyon işlemlerinin gerçeğe uygun değeri benzer vadelere sahip opsiyon sözleşmelerinin opsiyon oranlarına referans verilerek hesaplanmaktadır. Faiz takası sözleşmelerinin gerçeğe uygun değeri ise benzer araçların piyasa fiyatına referans verilerek hesaplanmaktadır.

Nakit akış riskinden korunma, muhasebeleştirilmiş bir varlık veya borca ya da gerçekleşme ihtimali yüksek tahmini bir işleme ilişkin nakit akışlarının ya da muhasebeleştirilmemiş bir kesin taahhüdün yabancı para riskinin korunması ile gerçekleşir.

Finansal riskten korunma işleminin başlangıcında, işletme finansal riskten korunma işleminde bulunmasına neden olan risk yönetimi hedef ve stratejisini tanımlar ve finansal riskten korunma ilişkisini belgeler. Anılan belgelendirme, finansal riskten korunma aracının belirlenmesi, finansal riskten korunma konusu varlık ya da işlemi, korunulan finansal riskin yapısını ve işletmenin ilgili finansal riskten korunma aracının varlığın gerçeğe uygun değerinde veya nakit akışlarında meydana gelen ve korunulan finansal riskle ilişkilendirilebilen değişiklikleri dengelemedeki etkinliğini nasıl değerlendireceğini içerir. Bu tip finansal riskten korunma işlemlerinin, korunulan risk ile ilişkilendirilebilen gerçeğe uygun değerdeki veya nakit akışlarındaki değişiklikleri dengelemede oldukça etkin olması ve ilgili finansal riskten korunma ilişkisine ilişkin belgelendirilmiş risk yönetim stratejisi ile tutarlı olması beklenir.

Nakit akış riskinden korunma

Korunma muhasebesinin kurallarına uyan korunma işlemleri aşağıdaki şekilde muhasebeleştirilmektedir.

Finansal riskten korunma aracının etkin olan kısmından elde edilen kayıp ve kazançlar kapsamlı gelir tablosuna yansıtılırken, etkin olmayan kısım ise konsolide gelir tablosuna dahil edilmektedir.

Kapsamlı gelir tablosuna sınıflandırılan korunma işlemine ait tutar, korunan finansal gelirin veya giderin kayıtlara alınması veya öngörülen satışın gerçekleşmesi durumunda konsolide gelir tablosuna intikal ettirilir. Korunan varlığın finansal olmayan bir varlık veya yükümlülüğün maliyeti olması durumunda, kapsamlı gelir tablosuna yansıtılan tutar, finansal olmayan varlık veya yükümlülüğün ilk kayda alınması sırasındaki taşınan değerine aktarılmaktadır.

Tahmini işlemin veya kesin taahhüdün gerçekleşmesinin öngörülmediği durumlarda, daha önce konsolide diğer kapsamlı gelir tablosunda kayıtlara alınan tutar, konsolide gelir tablosuna intikal ettirmektedir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

3. Uygulanan değerlendirme ilkeleri/muhasebe politikaları (devamı)

Sermaye araçları

Grup tarafından ihraç edilen sermaye araçları direkt ihraç giderleri düşüldükten sonra kaydedilmektedir.

Finansal varlık ve yükümlülüklerin kayıtlardan çıkartılması

Finansal varlıklar

Finansal varlıklar (ya da geçerli olduğu durumlarda finansal varlığın bir bölümü veya benzer finansal varlıklardan oluşan grubun bir parçası) aşağıda belirtilen durumlarda kayıtlardan çıkartılır. Bu durumlarda finansal varlıktan nakit akımı sağlama hakkının sona ermesi; Grup'un, finansal varlıktan nakit akımı sağlama hakkına sahip olmasına rağmen, elde ettiği meblağın tümünü, ertelemeksizin, üçüncü şahıslara ödeme yükümlülüğü doğuran bir düzenleme yapması; finansal varlıktan nakit akımı sağlama hakkının transfer edilmesi ve varlıktan doğan risk ve getirilerin büyük ölçüde devredilmesi veya nakit akımı sağlama hakkının veya varlıktan doğan risk ve getirilerin büyük ölçüde devredilmemiş olmasına karşın varlığın kontrolünün devredilmesidir.

Finansal varlık ve yükümlülüklerin kayıtlardan çıkartılması (devamı)

Grup, finansal varlıktan nakit akımı sağlama hakkını transfer ettiği ancak varlıktan doğan risk ve getirileri büyük ölçüde elinde tuttuğu ve varlığın kontrolünü transfer etmediği durumlarda, söz konusu varlık Grup'un bu varlıkla devam eden ilişkisi ölçüsünde kayıtlarda tutulur. Transfer edilen varlıkla devam eden ilişki varlık için verilmiş teminatlar şeklindeyse, varlık kayıtlı değeri ile Grup'un ödemesi gereken azami bedelden düşük olanı ile ölçülür.

Finansal yükümlülükler

Finansal yükümlülükler, bu yükümlülüklerden doğan borçların ortadan kalkması, iptal edilmesi ve süresinin dolması durumlarında kayıtlardan çıkartılır. Var olan bir borcun aynı borç veren tarafından tümüyle farklı şartlar altında yeni bir yükümlülükle değiştirilmesi ya da süregelen yükümlülüğün şartlarının büyük ölçüde değiştirilmesi durumlarında, ilk yükümlülük kayıtlardan çıkartılır ve yeni yükümlülük kayıtlara alınır. İki yükümlülük arasındaki fark ise kar ya da zarar olarak muhasebeleştirilir.

Finansal varlıkların değer düşüklüğü

Her bir raporlama tarihi itibariyle, Grup, bir varlığın değer düşüklüğüne uğramış olabileceğini gösteren herhangi bir belirtinin bulunup bulunmadığını değerlendirir. Böyle bir belirtinin mevcut olması durumunda; söz konusu değer düşüş karşılığı, varlığın taşınan değeri ile gelecekte oluşacak zararlar dikkate alınmadan hesaplanan finansal varlığın etkin faiz oranıyla iskonto edilmiş geri kazanılabilir tutarı arasındaki farktan oluşmaktadır. Finansal varlığın taşınan değeri, karşılık hesabının kullanılmasıyla azaltılarak, karşılık gideri olarak konsolide gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

Sonraki dönemlerde değer düşüklüğü, yatırımın geri kazanılabilir tutarında, değer düşüklüğü ayrıldıktan sonra gerçekleşen bir olay sonucu bir artış olması durumunda, geri çevrilmektedir. Ancak geri çevrilen tutar, yatırımın değer düşüklüğü hesaplandığı tarihteki değer düşüklüğü ayrılmamış defter değeri baz alınarak hesaplanmış olan iskonto edilmiş maliyet tutarını aşamaz. Sonraki raporlama tarihlerinde ters çevrilen değer düşüş karşılıkları konsolide gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

Grup'un alacaklarını tahsil edemeyeceğine dair objektif kanıtların olması durumunda, bu alacaklar için karşılık ayrılır. Vadesi geçmiş tahsil imkanı bulunmayan finansal varlıklara değer düşük karşılığı ayrılmaktadır. Ayrıca, vadesi gelmemiş ticari alacaklar için belirlenen kriterler doğrultusunda portföy karşılığı ayrılmaktadır. Değer düşüklüğü tahsil imkanının olmayacağı durumlarda kayıtlardan çıkartılmaktadır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

3. Uygulanan değerlendirme ilkeleri/muhasebe politikaları (devamı)

İlişkili taraflar

Bir tarafın bir işletme ile ilişkili sayılması için:

- (a) Söz konusu tarafın, doğrudan ya da dolaylı olarak bir veya birden fazla aracı yoluyla:
  - (i) İşletmeyi kontrol etmesi, işletme tarafından kontrol edilmesi ya da işletme ile ortak kontrol altında bulunması (bu ana ortaklıklar, bağlı ortaklıklar ve aynı gruptaki bağlı ortaklıkları içerir);
  - (ii) İşletme üzerinde önemli etkisinin olmasını sağlayacak payının olması veya
  - (iii) İşletme üzerinde ortak kontrole sahip olması;
- (b) Tarafın, işletmenin bir iştiraki olması;
- (c) Tarafın, işletmenin ortak girişimci olduğu bir iş ortaklığı olması;
- (d) Tarafın, işletmenin veya ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması;
- (e) Tarafın, (a) ya da (d)'de bahsedilen herhangi bir bireyin yakın bir aile üyesi olması;
- (f) Tarafın; (d) ya da (e)'de bahsedilen herhangi bir birey tarafından kontrol edilen, ortak kontrol edilen ya da önemli etki altında bulundurulmuş veya bu bireyin doğrudan ya da dolaylı olarak önemli oy hakkına sahip olduğu bir işletme olması; veya
- (g) Tarafın, işletmenin ya da işletme ile ilişkili taraf olan bir işletmenin çalışanlarına işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda planları olması,

gerekmektedir. İlişkili taraf işlemleri, bir bedel karşılığı olup olmadığına bakılmaksızın, kaynakların, hizmetlerin ve yükümlülüklerin ilişkili taraflar arasında transfer edildiği işlemlerdir.

Çalışanlara sağlanan uzun vadeli faydalar

Önceden belirlenmiş katkı paylı emeklilik planları için yapılan ödemeler, katkı payının ilişkilendirildiği dönemde giderleştirilir. Sosyal Güvenlik Kurumu'na yapılan ödemeler de önceden belirlenmiş katkı paylı emeklilik planları için yapılan ödemeler gibi değerlendirilir ki; Grup'un yükümlülükleri, katkı paylı emeklilik planlarındakine benzerlik gösterir. Sosyal Güvenlik Kurumu'na yapılan ödemeler zorunludur. Grup'un bu ödemeleri yaptıktan sonra, başka bir ödeme yükümlülüğü bulunmamaktadır. Katkı payları hizmetin sağlandığı dönemde çalışanlara sağlanan uzun vadeli faydalara ilişkin giderler olarak kayıtlara alınır.

Tanımlanan fayda planları ve diğer çalışanlara sağlanan uzun vadeli faydaları sağlamakla doğan maliyetler her bilanço tarihinde yapılan aktüeryal değerlendirmelerle, öngörülen tazminat yöntemi kullanılarak belirlenir. Geçmiş hizmet maliyeti faydaya hak kazanıldı ise hemen gider olarak kaydedilir, diğer koşullarda ise faydaya hak kazanılıncaya kadar geçecek olan dönem süresince eşit olarak giderleştirilir. Bilançodaki çalışanlara sağlanan kıdem tazminatı karşılığı, geçmiş hizmet maliyeti için düzeltmeye tabi tutulmuş tanımlanan fayda planlarının bugünkü değerini göstermektedir. Tanımlanan fayda planları için kaynak gereksinimi yoktur. Aktüeryal kazanç ve kayıplar konsolide gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

Karşılıklar

Geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir yükümlülüğün bulunması ve yükümlülüğün yerine getirilmesinin ve ekonomik fayda getiren kaynaklarının işletmeden çıkmasının muhtemel olması durumunda konsolide finansal tablolarda bu yükümlülükler için karşılık ayrılır. Karşılıklar, bilanço tarihi itibariyle yükümlülüğün yerine getirilmesi için yapılacak harcamanın Grup yönetimi tarafından yapılan en iyi tahmine göre hesaplanır ve etkisinin önemli olduğu durumlarda bugünkü değerine indirmek için iskonto edilir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

3. Uygulanan değerlendirme ilkeleri/muhasebe politikaları (devamı)

Şarta bağlı yükümlülükler ve varlıklar

Geçmiş olaylardan kaynaklanan ve ifası halinde ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkışına veya girişine neden olacak mevcut varlık veya yükümlülük olarak tanımlanmaktadır.

Şarta bağlı yükümlülükler, kaynak aktarımını gerektiren durum yüksek bir olasılık taşıyor ise mali tablolarda yansıtılmayıp dipnotlarda açıklanmaktadır. Şarta bağlı varlıklar ise finansal tablolara yansıtılmayıp ekonomik getiri yaratma ihtimali yüksek olduğu takdirde dipnotlarda açıklanır (Not 26).

Vergilendirme ve ertelenmiş vergi

Türkiye'de vergi mevzuatı, ana ve bağlı ortaklıkların konsolide vergi beyannamesi doldurmasına izin vermemektedir. Bu yüzden konsolide finansal tablolara yansıtılan vergi karşılığı, şirketler için ayrı ayrı hesaplanmıştır.

Gelir vergisi gideri, cari vergi ve ertelenmiş vergi giderinin toplamından oluşur.

Cari yıl vergi yükümlülüğü, dönem karının vergiye tabi olan kısmı üzerinden hesaplanır. Vergiye tabi kar, diğer yıllarda vergilendirilebilen veya indirilebilen gelir veya gider kalemleri ile vergilendirilemeyen veya indirilemeyen kalemleri hariç tuttuğundan dolayı, gelir tablosunda belirtilen kardan farklılık gösterir. Grup'un cari vergi yükümlülüğü bilanço tarihi itibariyle yasalaşmış ya da yasalaşması kesin olan vergi oranı kullanılarak hesaplanmıştır.

Ertelenen vergi, varlıkların ve yükümlülüklerin mali tablolarda gösterilen tutarları ile yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farklılıkların bilanço yükümlülük yöntemine göre yasalaşmış vergi oranları dikkate alınarak hesaplanmasıyla belirlenmektedir. Ertelenen vergi yükümlülükleri vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenen vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle bu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır. Şerefiye veya işletme birleşmeleri dışında varlık veya yükümlülüklerin ilk defa mali tablolara alınmasından dolayı oluşan ve hem ticari hem de mali kar veya zararı etkilemeyen geçici zamanlama farklarına ilişkin ertelenen vergi yükümlülüğü veya varlığı hesaplanmaz.

Ertelenen vergi varlığının kayıtlı değeri, her bir bilanço tarihi itibariyle gözden geçirilir. Ertelenen vergi varlığının bir kısmının veya tamamının sağlayacağı faydanın elde edilmesine imkan verecek düzeyde mali kar elde etmenin muhtemel olmadığı durumlarda, ertelenen vergi varlığının kayıtlı değeri azaltılır.

Şirket ve konsolidasyon kapsamındaki bağlı ortaklıklar ertelenmiş vergi aktif ve yükümlülüklerini netleştirmek suretiyle mali tablolarına yansıtılmışlardır ancak konsolide bazda bir netleştirme yapılmamıştır. Ertelenmiş vergi, varlıkların olduğu veya yükümlülüklerin yerine getirildiği dönemde geçerli olması beklenen vergi oranları üzerinden hesaplanır ve gelir tablosuna gider veya gelir olarak kaydedilir. Bununla birlikte, ertelenen vergi, aynı veya farklı bir dönemde doğrudan öz sermaye ile ilişkilendirilen varlıklarla ilgili ise doğrudan öz sermaye hesap grubuyla ilişkilendirilir.

Ödenecek cari vergi tutarları, aynı vergi otoritesine ödenmiş veya ödenecek olması durumunda peşin ödenen vergi tutarlarıyla netleştirilmektedir. Ertelenmiş vergi alacağı ve yükümlülüğü de aynı şekilde netleştirilmektedir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

3. Uygulanan değerlendirme ilkeleri/muhasebe politikaları (devamı)

Kiralama işlemleri – kiraya veren olarak Grup

Operasyonel kiralama gelirleri kira dönemi boyunca doğrusal yöntem kullanılarak eşit tutarlarda gelir tablosuna kaydedilir. Kiraya verme işleminin müzakere edilmesi ve gerçekleşmesi için başlangıç aşamasında katlanılan doğrudan maliyetler de kiraya verilen varlığın maliyetine dahil edilir ve doğrusal yöntem ile kira süresi boyunca itfa edilir.

Kiralama işlemleri - kiracı durumunda Grup

Mülkiyete ait risk ve faydanın tamamının kiracıya devir edildiği kiralama işlemi, finansal kiralama olarak sınıflandırılır. Diğer bütün kiralamalar operasyonel kiralama olarak sınıflanır.

Finansal kiralama yolu ile elde edilen varlıklar, varlığın kiralama tarihindeki rayiç değerleri, ya da asgari kira ödemelerinin bugünkü değerinden düşük olanı kullanılarak kayıtlara alınmaktadır. Kiralama ile ilgili yükümlülük, bilançoda finansal kiralama yükümlülüğü olarak gösterilir. Finansal kiralama ödemeleri, finansman gideri ve finansal kiralama yükümlülüğündeki azalışı sağlayan anapara ödemesi olarak ayrıştırılır ve böylelikle borcun geri kalan anapara bakiyesi üzerinden sabit bir oranda faiz hesaplanır. Finansman giderleri konsolide gelir tablosunda yansıtılır.

Operasyonel kiralama sözleşmesinden kaynaklanan kira borçları kiralama dönemi boyunca konsolide gelir tablosunda eşit tutarlarda gider olarak kaydedilir. Operasyonel kiralamaya teşvik amacıyla elde edilen ve edilecek faydalar da aynı şekilde eşit tutarlarda operasyonel kiralama dönemi boyunca gelir tablosuna yansıtılır.

Netleştirme

Finansal varlık ve yükümlülükler, netleştirmeye yönelik yasal bir hakka ve yaptırım gücüne sahip olunması ve söz konusu varlık ve yükümlülükleri net bazda tahsil etme/ödeme veya eş zamanlı sonuçlandırma niyetinin olması durumunda konsolide bilançoda netleştirilerek gösterilmektedir.

Gelirlerin muhasebeleştirilmesi

Gelir, ekonomik faydanın Grup'a intikal ettiği ve güvenilir bir şekilde ölçüldüğü zaman kayıtlara alınır.

Gelirler, alınan veya alınacak olan bedelin gerçeğe uygun değeri ile ölçülebilen ve işin normal akışı içinde mal ve hizmet satışına ilişkin indirimler ve satış ile ilgili vergiler düşüldükten sonra kalan tutarı ifade eder. Hizmet gelirleri hizmetin verildiği dönemde gelir kaydedilmektedir.

Sabit hat gelirleri

Şebeke erişimi, lokal kullanım, yerel ve uluslararası uzun mesafe erişimleri, altyapı kiralamaları gibi telekomünikasyon hizmetlerinden elde edilen gelirler, hizmet sağlandığı zaman tahakkuk ettirilir. Bağlantı ücretleri, bağlantı maliyetlerinin bağlantı gelirlerini aşması nedeniyle anında gelir olarak kaydedilir aksi halde hizmet süresince gelir kaydedilir. Bağlantı maliyetleri de anında gider olarak kaydedilir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

3. Uygulanan değerlendirme ilkeleri/muhasebe politikaları (devamı)

Gelirlerin muhasebeleştirilmesi (devamı)

GSM gelirleri

GSM telekomünikasyon hizmetlerinden elde edilen gelirler, iletilen ve alınan trafik gelirlerinden, uluslararası dolaşım hizmetlerinden sağlanan gelirlerden ve hizmetin verildiği anda gelir kaydedildiği aylık ücretlerden oluşmaktadır. Peşin ödenen konuşma ücretleri distribütörlere satılan kontör kart ile nakit olarak tahsil edilmektedir. Söz konusu durumda Grup, aboneler hizmeti kullanıncaya kadar gelir kaydetmemekte ve konsolide finansal tablolara ertelenmiş gelir olarak yansıtmaktadır. Telefon cihazı ve diğer ekipmanların satışından elde edilen gelirler, ekipmanların müşterilere teslim edilmesiyle gelir kaydedilmektedir.

Hizmet paketi, ürün ve hizmet olmak üzere iki kısımdan oluşmaktadır. Hizmet paketi dahilinde telefon cihazları ve görüşme hizmeti birbirinden ayrıştırılabilen ve ayrı tanımlanabilen kısımlar olarak dikkate alınmakta olup, gelirlerin kayda alınmasında farklı kriterler göz önünde bulundurulmaktadır. Ayrıştırılabilen kısımların tanımlandığı durumda, müşteriden elde edilen gelirler veya alacaklar her bir kısmın rayiç değeri oranında dağıtılabilmektedir. Teslim edilen ürüne atfolunan tahsilat tutarı diğer ürünün teslimatına bağlı olmayan bedelin toplam tutarı ile sınırlandırılmıştır .

Grup, içerik gelirlerini Grup ile katma değer hizmet sağlayıcıları arasında imzalanan anlaşmalara göre kaydetmektedir. Grup'un ana hizmet sağlayıcısı olmasından dolayı, abonelerden elde edilen gelirler brüt olarak gösterilmekte, içerik sağlayıcılarına ödediği kısım ise faaliyet giderlerine yansıtılmaktadır.

Borçlanma maliyetleri

Özellikli bir varlığın elde edilmesi, inşası veya üretilmesi ile direkt ilişkilendirilebilen borçlanma maliyetleri ilgili varlığın maliyetinin bir parçası olarak aktifleştirilmekte, bu tanımda değerlendirilmeyen maliyetler ise oluştuğu dönemlerde konsolide gelir tablosuna kaydedilmektedir.

Diğer gelirler

Faiz geliri, kalan anapara bakiyesi ve ilgili finansal varlıktan beklenen ömrü boyunca elde edilecek tahmini nakit girişlerini söz konusu varlığın net defter değerine getiren efektif faiz oranına göre ilgili dönemde tahakkuk ettirilir.

Abone edinim maliyetleri

Abone edinim maliyetleri gerçekleştiği yılda konsolide gelir tablosuna yansıtılmaktadır. Abone edinim maliyetleri telefon cihazı sübvansiyonlarını, abonelik vergilerini ve edinim sırasındaki aracı kuruluş komisyonlarını içermektedir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

4. Grup'un muhasebe politikalarını uygularken aldığı önemli kararlar ve hesaplama belirsizliklerinin kaynakları

Muhasebe politikalarının uygulanması sırasında Grup, finansal tablolar üzerinde önemli etkileri bulunan aşağıda belirtilen muhasebe kararlarını almıştır (Tahmin içeren kararlar hariç):

- a) *Operasyonel Kiralama Sözleşmeleri – Kiralayan Durumunda Grup:* Grup, PTT ile ortak bina kullanım anlaşması yapmıştır. Grup, yasal mülkiyetine sahip olduğu ve sözleşme dahilinde operasyonel kiralama ile kiraya verdiği gayrimenkullerin tüm risk ve getirilerini elinde bulundurduğunu belirlemiştir.
- b) *Azınlık Hakları Opsiyon Yükümlülüğü:* *Azınlık hakları opsiyonunu değerlerken;* Grup, 31 Aralık 2010 öncesinde Avea için bir halka arz olmayacağını öngörmüş ve bu yüzden, satış opsiyonunun en erken 1 Ocak 2011 başlarında uygulanabilir olacağını beklemektedir.
- c) Grup'un UFRYK 12 kapsamında aldığı önemli kararları 'Önemli muhasebe değerlendirme tahmin ve varsayımları ve muhasebe tahminlerinde değişiklikler' bölümü'nün UFRYK 12 başlığı altında belirtilmiştir.

Hesaplama belirsizliklerinin kaynakları

Bilanço tarihinde, gelecek raporlama döneminde varlık ve yükümlülükler üzerinde önemli düzeltmelere neden olabilecek belirli bir risk taşıyan ve gelecek dönem ile ilgili olan varsayımlar ve hesaplama belirsizliğinin kaynakları aşağıda açıklanmıştır.

- a) Değer düşüklüğüne dair bir gösterge olması durumunda, Grup, maddi duran varlıklarda değer düşüklüğü olup olmadığını geri kazanılabilir tutarı hesaplayarak belirlemektedir. Bu durum, nakit üreten birimin kullandığı değerinin hesaplanmasını gerektirmektedir. Kullandığı değer hesaplanması, Grup'un nakit üreten birimin gelecek dönemde elde edilmesi beklenen tahmini nakit akımlarının hesaplanmasını ve bu nakit akımlarının bugünkü değerinin hesaplanmasında kullanılacak uygun iskonto oranının belirlenmesini gerektirir.
- b) Grup, azınlık hisseleri satış opsiyon yükümlülüğünün piyasa değerini, 31 Aralık 2010 sonrası indirgenmiş nakit akımı ve Batı Avrupa, Asya, Orta Doğu ve Kuzey Amerika'daki, Avea ile benzer gelir büyüme oranına sahip gelişmiş operatörler için uygulanan öz sermaye değeri/EBITDA, öz sermaye değeri/satışlar ve öz sermaye değeri/abone oranlarını içeren çoklu yaklaşımlara dayanarak hesaplamaktadır. Değerlerin ortalaması 31 Aralık 2010 tarihi itibariyle belirlenmiş, daha sonra 31 Aralık 2009 tarihine indirgenmiştir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

4. Grup'un muhasebe politikalarını uygularken aldığı önemli kararlar ve hesaplama belirsizliklerinin kaynakları (devamı)

Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları ve muhasebe tahminlerindeki değişiklikler

- a) Grup'un 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle sona eren hesap dönemi boyunca muhasebe politikalarının uygulanması sırasında kullanmış olduğu tahminler UFRYK 12'nin uygulanması ve azınlık hisseleri satış opsiyon yükümlülüğünün hesaplanması sırasında kullanılan tahminler haricinde 31 Aralık 2008 tarihi itibariyle kullandığı tahminlerden bir farklılık göstermemektedir. UFRYK 12'nin uygulanması sırasında Grup tarafından kullanılan tahminler aşağıda özetlenmiştir:
- Şirket, 1 Ocak 2007 tarihinde maddi olmayan duran varlıklara sınıflandırılan ve sonrasında da maddi olmayan duran varlık olarak finansal tablolara yansıtılan şebeke elemanlarına ilişkin öngörülen yatırımların güncellenmiş iş planına göre belirlenen %30'unun İmtiyaz Sözleşmesi kapsamında zorunlu yenilemeler olduğunu düşünmektedir. İleriki yıllarda gerçekleştirilmesi öngörülen zorunlu yenileme yatırımları için Grup konsolide finansal tablolarında 7.139 TL (Not 23) tutarında karşılık ayırmıştır. Söz konusu karşılık ileriki dönemlerde gerçekleştirilecek zorunlu yenileme harcamalarının 31 Aralık 2009 tarihine indirgenmiş tutarıdır. İskonto oranı %16 olarak belirlenmiştir.
  - Şirket maddi olmayan duran varlık yatırımlarının maliyetini, ilgili şebeke elemanları inşaat maliyetlerinin üzerine piyasada aynı nitelikteki inşaat hizmetlerine uygulanan kar marjını ekleyerek belirlemiştir. Söz konusu kar marjı 31 Aralık 2009 yılı için %13 olarak uygulanmıştır. 2009 yılı içerisinde edinilen UFRYK 12 kapsamında değerlendirilen 123.305 TL (2008 - 100.382 TL) (Not 22) tutarındaki maddi olmayan duran varlıkların üzerinde aktifleştirilen kar marjı 14.186 TL'dir (2008 - 11.548 TL).
- b) Ertelenmiş vergi, ileriki yıllarda vergilendirilebilir gelirin oluşmasının muhtemel olduğunun tespiti halinde kayıtlara alınmaktadır. Vergilendirilebilir gelirin oluşmasının muhtemel olduğu durumlarda, ertelenmiş vergi aktifi taşınan ve kullanılmayan birikmiş zararlar ile her türlü indirilebilir geçici farklar üzerinden hesaplanmaktadır. 31 Aralık 2007 tarihi itibariyle, Grup, Avea'nın yasal kayıtlarında taşınan ve ileride vergilendirilebilir gelirden düşülmesi muhtemel olan taşınan vergi zararı üzerinden 245.000 TL tutarında ertelenmiş vergi hesaplamıştır. Grup, 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle taşınan vergi zararlarını tekrar gözden geçirmiş ve mali tablolarında taşıdığı vergi aktifinde önemli bir değişiklik olmadığını tespit etmiştir. Grup, yönetim tarafından ters çevrilmesi beklenen diğer indirilebilir geçici farklardan ertelenmiş vergi hesaplamamıştır.
- c) Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların değer düşüklüğü testinde kullanılan varsayımlar Not 18 ve Not 21'de açıklanmıştır.
- d) Ayrıca, ekonomik ömürlerin belirlenmesi, hukuki işlemlere ilişkin karşılık ayrılması (Not 23) ve şüpheli alacak karşılığının belirlenmesi (Not 8) sırasında da Yönetim tarafından bazı öngörüler yapılmıştır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

5. Bölümlere göre raporlama

Grup'un iki faaliyet alanı bulunmaktadır: Sabit hat ve GSM hizmetleri. Sabit hat hizmetleri Türk Telekom ve TNet tarafından sağlanırken, GSM hizmetlerini Avea yürütmektedir. Grup'un yönetim raporlamasında kullandığı bilgiler konsolide bilanço ve konsolide gelir tablosunda açıkladığı bilgiler ile tutarlı olduğu için konsolide bilanço ve gelir tablosu ile ekteki bölümlere göre raporlama dipnotu arasında mutabakat ihtiyacına gerek duyulmamaktadır. Bölüm faaliyet sonuçları, bilanço kalemleri ve nakit akımları aşağıda özetlenmiştir:

	Sabit hat		GSM		Eliminasyonlar		Konsolide	
	1 Ocak- 31 Aralık 2009	1 Ocak- 31 Aralık 2008	1 Ocak- 31 Aralık 2009	1 Ocak- 31 Aralık 2008	1 Ocak- 31 Aralık 2009	1 Ocak- 31 Aralık 2008	1 Ocak- 31 Aralık 2009	1 Ocak- 31 Aralık 2008
Gelirler								
Yurtiçi PSTN	4.580.892	5.217.785	-	-	-	-	4.580.892	5.217.785
ADSL	2.140.167	1.669.572	-	-	-	-	2.140.167	1.669.572
GSM	-	-	2.504.083	2.113.118	-	-	2.504.083	2.113.118
UFRYK 12 gelirleri	123.305	100.382	-	-	-	-	123.305	100.382
Data hizmet gelirleri	302.134	239.112	-	-	-	-	302.134	239.112
Yurtdışı satışlar	193.951	216.278	-	-	-	-	193.951	216.278
Arabağlantı gelirleri	244.210	171.683	-	-	-	-	244.210	171.683
Kiralık devre	578.567	556.070	-	-	-	-	578.567	556.070
GSM operatörlerinden elde edilen kira gelirleri	115.429	114.130	-	-	-	-	115.429	114.130
Diğer	109.983	34.197	-	-	-	-	109.983	34.197
İskonto / iadeler	(2.187)	(462)	-	-	-	-	(2.187)	(462)
Eliminasyonlar	-	-	-	-	(322.073)	(236.918)	(322.073)	(236.918)
Toplam gelir	8.386.451	8.318.747	2.504.083	2.113.118	(322.073)	(236.918)	10.568.461	10.194.947
Satışların maliyeti, pazarlama, satış ve dağıtım genel yönetim ve araştırma giderleri (amortisman ve itfa giderleri hariç)	4.507.692	4.676.433	2.437.247	1.670.277	(322.073)	(236.918)	6.622.866	6.109.792
Amortisman ve itfa giderleri ve değer düşüş karşılık gideri	980.018	1.131.151	577.400	500.616	-	-	1.557.418	1.631.767
Şüpheli alacak karşılık gideri	268.254	214.916	94.293	44.582	-	-	362.547	259.498
Yatırım harcamaları	1.326.614	1.291.132	1.154.503	465.043	(10.925)	-	2.470.192	1.756.175

FVAÖK (Faiz, Vergi, Amortisman Öncesi Kar), faaliyet karına amortisman, itfa payları ve maddi ve maddi olmayan duran varlıklara ilişkin değer düşüklüğü karşılığı eklenerek hesaplanmış olup, 2009 yılı Sabit hat bölümü için 4.196.476 TL (2008: 3.894.373 TL), GSM bölümü için 54.084 TL (2008: 446.020 TL) ve konsolide mali tablolar için 4.249.142 TL (2008: 4.341.590 TL)'dir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

5. Bölümlere göre raporlama (devamı)

31 Aralık 2009

	Sabit hat	GSM	Eliminasyon	Toplam
Toplam bölüm aktifleri	11.061.499(*)	4.907.831 (**)	(2.567.968)	13.401.362
Toplam bölüm yükümlülükleri	(5.405.444)	(4.587.377)	2.013.425 (***)	(7.979.396)

31 Aralık 2008

	Sabit hat	GSM	Eliminasyon	Toplam
Toplam bölüm aktifleri	8.362.608(*)	4.433.345(**)	(136.507)	12.659.446
Toplam bölüm yükümlülükleri	(3.748.375)	(3.345.812)	(451.652) (***)	(7.545.839)

(*) 19.477 TL (2008 - 19.040 TL) tutarında şerefiye içermektedir.

(**) 29.695 TL (2008 - 29.695 TL) tutarında şerefiye içermektedir.

(***) 543.103 TL (2008 - 586.439 TL) tutarında azınlık hisseleri satış opsiyon yükümlülüğünü içermektedir.

6. Nakit ve nakit benzerleri

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Nakit mevcudu	964	1.305
Bankadaki nakit – Vadesiz hesap	276.441	246.452
Bankadaki nakit – Vadeli hesap	476.168	793.776
Diğer	120	449
	753.693	1.041.982

31 Aralık 2009 itibariyle Grup'un TL ve döviz cinsinden tüm vadeli mevduatları en fazla 1 ay vadeli ve faiz oranları TL hesaplar için %4,00 ve %10,80, ABD doları hesapları için %0,17 ve %1,50 arasında, Euro hesapları için %0,29'dur. (2008 – %12,50 ve %23,00, ABD doları hesapları için %0,15 ve %8,00 arasında, Euro hesapları için %2,21 ve %7,5).

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle vadeli hesapların 189.404 TL'lik kısmını (2008 – 258.092 TL) Türk Silahlı Kuvvetleri Entegre Muhabere Sistemi ("TSKEMS")'nden alınan avanslar oluşturmaktadır. Bu vadeli hesaplardan elde edilen faiz geliri, alınan avanslara eklenmekte ve kuruluşlar arasındaki anlaşma gereği konsolide gelir tablosuna yansıtılmamaktadır (Not 12). Söz konusu vadeli mevduat bakiyeleri sadece TSKEMS projeleri için kullanılabilir. (Not 12).

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

6. Nakit ve nakit benzerleri (devamı)

Nakit akım tablosundaki nakit ve nakde eşdeğer varlıkların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Nakit ve nakde eş değer varlıklar	753.693	1.041.982
- TSKEMS projeleri	(189.404)	(258.092)
- Tahsilat protokolleri	(236.245)	(155.794)
- ATM tahsilatı	(3.469)	(3.722)
- Diğer	(6.894)	(8.265)
	317.681	616.109

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle vadesiz mevduatların 236.245 TL'lik (2008 – 155.794 TL) kısmı, abone tahsilatlarının belirlenen gün sonunda serbest kalması koşuluyla bankalar ile imzalanan protokol kapsamında tutulan bloke tutardan oluşmaktadır.

Avea ile kredi kuruluşları arasında imzalanan "Banka Hesabı Rehin Sözleşmesi"ne göre; Avea yeni açılan, kapanan veya üzerinden blokaj kaldırılan tüm hesaplarını ilgili bankalara bildirim yapmakla yükümlüdür. Ayrıca aynı sözleşme gereği Avea'nın tüm banka hesaplarının üzerinde (31 Aralık 2009 tarihi itibariyle 337.947 TL; 2008 - 550.480 TL) kredi kuruluşları lehine verilmiş rehin bulunmaktadır (Not 7).

753.693 TL tutarındaki hazır değerlerin 338.053 TL'lik bölümü Avea'ya aittir (2008 - 550.576 TL).

7. Finansal borçlar

Banka kredileri

	31 Aralık 2009			31 Aralık 2008		
	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı (%)	Orijinal tutar	TL karşılığı	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı (%)	Orijinal tutar	TL karşılığı
Kısa vadeli finansal borçlar:						
TL cinsinden sabit faizli finansal borçlar	%7,54	1.571.182	1.571.182	%22,80	738.281	738.281
ABD doları cinsinden değişken faizli finansal borçlar	%3,23	70.000	105.399	%4,52	185.000	279.776
Faiz tahakkukları:						
TL cinsinden sabit faizli finansal borçlar		22.087	22.087		17.034	17.034
ABD doları cinsinden sabit faizli finansal borçlar		140	211			
ABD doları cinsinden değişken faizli finansal borçlar		5.705	8.590		25.563	38.659
Euro cinsinden değişken faizli finansal borçlar		389	840		1.532	3.279
Uzun vadeli finansal borçların kısa vadeli kısımları:						
ABD doları cinsinden sabit faizli finansal borçlar	%2,90	12.994	19.565	-	-	-
ABD doları cinsinden değişken faizli finansal borçlar (*)	%3,14	168.523	253.745	%6,23	129.069	195.190
Euro cinsinden değişken faizli finansal borçlar (**)	%4,44	80.183	173.219	%7,84	6.240	13.359
Toplam kısa vadeli finansal borçlar		2.154.838				1.285.578
Uzun vadeli finansal borçlar:						
ABD doları cinsinden sabit faizli finansal borçlar	%2,90	80.038	120.513	-	-	-
ABD doları cinsinden değişken faizli finansal borçlar (*)	%3,14	632.005	951.610	%6,23	1.304.882	1.973.373
Euro cinsinden değişken faizli finansal borçlar (**)	%4,44	326.430	705.186	%7,84	69.848	149.531
Toplam uzun vadeli finansal borçlar		1.777.309				2.122.904

(*) LIBOR faiz oranı + (2,15 – 3,75 aralığı)

(**) EURLIBOR faiz oranı + (1,20 – 3,75 aralığı)

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

7. Finansal borçlar (devamı)

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle finansal borçların rayiç değeri 3.953.298 TL (2008 - 3.403.356 TL)'dir. Finansal borçların 1.141.454 TL tutarındaki bölümü Avea'nın finansal borçlarından oluşmaktadır (2008 - 2.369.672 TL).

Finansal borçların orijinal döviz ve TL cinsinden vadelerine göre detayı aşağıdaki gibidir :

	31 Aralık 2009				31 Aralık 2008			
	3 aya kadar	3 ay - 1 yıl arası	1-5 yıl arası	Toplam	3 aya kadar	3 ay - 1 yıl arası	1-5 yıl arası	Toplam
TL cinsinden sabit faizli ABD doları cinsinden sabit faizli	1.593.269	-	-	1.593.269	755.315	-	-	755.315
ABD doları cinsinden değişken faizli	466	19.310	120.513	140.289	-	-	-	-
Euro cinsinden değişken faizli	119.414	248.320	951.610	1.319.344	133.498	380.128	1.973.372	2.486.998
	7.580	166.479	705.186	879.245	9.958	6.679	149.532	166.169
	1.720.729	434.109	1.777.309	3.932.147	898.771	386.807	2.122.904	3.408.482

Finansal borçların orijinal döviz ve TL cinsinden yeniden fiyatlandırılma veya vade tarihlerinden erken olanına göre dağılımı aşağıdaki gibidir :

	31 Aralık 2009					31 Aralık 2008				
	3 aya kadar	3 ay - 1 yıl arası	1-5 yıl arası	5-10 yıl arası	Toplam	3 aya kadar	3 ay - 1 yıl arası	1-5 yıl Arası	5-10 yıl arası	Toplam
TL cinsinden sabit faizli ABD doları cinsinden sabit faizli	1.593.269	-	-	-	1.593.269	755.315	-	-	-	755.315
ABD doları cinsinden değişken faizli	466	19.310	67.754	52.759	140.289	-	-	-	-	-
Euro cinsinden değişken faizli	1.053.464	265.880	-	-	1.319.344	2.204.466	282.532	-	-	2.486.998
	80.553	798.692	-	-	879.245	166.169	-	-	-	166.169
	2.727.752	1.083.882	67.754	52.759	3.932.147	3.125.950	282.532	-	-	3.408.482

Avea, 2007 yılında kısa vadeli finansal borçlarını uzun vadeli MTPF finansmanı ile yeniden yapılandırmıştır. Yeniden yapılandırma sırasında, finansal borçların vadeleri 8 ila 9 yıl arasında uzatılmış ve Türk Telekom MTPF kredisi için bazı garantiler sağlamıştır.

31 Aralık 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihleri itibariyle aşağıdaki tutarlardaki finansal borçlar için teminat paketi sağlanmıştır :

	31 Aralık 2009			31 Aralık 2008		
	ABD doları	EURO	TL karşılığı	ABD doları	EURO	TL karşılığı
Teminat paketi kapsamındaki borçlar	701.490	37.228	1.136.658	1.451.856	76.440	2.359.285

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

7. Finansal borçlar (devamı)

Avea'nın eski bağlı ortaklığı olan Aycell Haberleşme ve Pazarlama Hizmetleri ("Aycell") ile birleşmesinden önce Aria İletişim Hizmetleri A.Ş. ("Aria", İş-TİM Telekomünikasyon Hizmetleri A.Ş.'nin eski bağlı ortaklığı)'nin satın almış olduğu ekipmanlar için 2001 yılında tedarikçilerinden finansman sağlamıştır. Söz konusu finansman karşılığında kreditorleri temsil eden kuruma ("Security Agent") bir teminat paketi vermiştir. 2004 yılındaki Aria ve Aycell birleşmesinden sonra, teminat paketi yenilenmiştir. Yenilenen teminat paketi aşağıdakileri içermektedir:

- Aria sahip olduğu tüm taşınabilir sabit kıymetler (Aycell'in taşınabilir sabit kıymetleri hariç) ile Avea ticari markası üzerine ticari ipotek konacaktır. Ticari ipotek, Avea'nın borçlarını ("Teminatlı Finansal Borç") maksimum 1.000.000 TL 'ye kadar yüksek derecede güvence altına alacaktır (31 Aralık 2009 tarihi itibariyle 664.143 ABD doları eş değeri). 31 Aralık 2009 tarihinde Avea'nın bu kapsamdaki finansal borcu yaklaşık olarak 1.136.658 TL (2008 - 2.359.285 TL)'dir.
- Avea'nın (hesapların operasyonel olarak işleyişini kısıtlamamakla birlikte) tüm banka hesapları üzerinde rehin bulunmaktadır (31 Aralık 2009 tarihi itibariyle 337.947 TL; 2008 - 550.480 TL)(Not 6).
- Avea'nın Ümraniye'de yer alan binası üzerine kreditorleri temsil eden kurum ("Security Agent") lehine 40.600 ABD doları tutarında ipotek tesis edilmiştir.
- Alacakların Temliki: Avea'nın taraf olduğu ve Avea'ya yıllık olarak 20.000 ABD doları tutarının üzerinde gelir ya da maliyet oluşturan önemli anlaşmalar kreditorler lehine teminat paketinin bir parçası olarak temlik edilmiştir. Temerrüt halinde, anlaşmaların tarafları tüm yükümlülüklerini, aynen Avea'ya olduğu gibi, kreditorlere karşı yerine getireceklerdir.

25 Haziran 2009 tarihinde Avea ile kredi verenler arasında imzalanan sendikasyon kredileri tadil anlaşmaları kapsamında, Avea'nın kullandığı kredi nedeniyle yerine getirmekle yükümlü olduğu finansal taahhütler (oranlar) 28 Eylül 2009 tarihinde 621.297 ABD Doları ve 32.973 Euro erken ödeme yapılması neticesinde, 30 Haziran 2009 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere kaldırılmıştır. Söz konusu erken ödeme, Türk Telekom tarafından sağlanan uzun vadeli hissedar kredisi ile finanse edilmiştir. 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle geçerli olan ve Türk Telekom'un yükümlülüğünde bulunan finansal taahhütler aşağıda sunulmuştur;

1. Finansal taahhütler (oranlar):

- a) Türk Telekom konsolide rakamları dikkate alınarak hesaplanacak olan "Borç Servisi Karşılama Oranı", minimum 5 olmalıdır. Borç Servis Karşılama Oranı, son dört hesap döneminde (son dört çeyrekte) gerçekleşen faiz, vergi, amortisman gideri ve itfa payları öncesi kârının ("Türk Telekom Konsolide EBITDA"), bahsekonu dönemde finansman ile ilgili olarak anapara geri ödemeleri hariç finansman ile ilgili tüm ödeme yükümlülüklerine bölünmesiyle hesaplanmaktadır).
- b) Türk Telekom konsolide net borcunun Türk Telekom konsolide EBITDA'sına olan oranı azami 2,00 olmalıdır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

7. Finansal borçlar (devamı)

2. Bazı genel taahhütler:

- a) Lisans anlaşması "Avea İmtiyaz Sözleşmesi" devam ettirilmelidir.
- b) Avea'nın iş akışını, varlıklarının satışı ile sekteye uğratmamak için, kredi sözleşmelerinde belirtilen bazı istisnai durumlar haricinde, yıllık olarak satılabilecek, kiralanabilecek varlık değeri 10.000 ABD doları ile sınırlanmıştır.
- c) Avea varlıkları üzerinde kredi verenler lehine güvence sağlamıştır, bu güvencenin karşılıklı olarak aynı varlıklar üzerinde yaratılacak yeni güvencelerle etkisi azaltılmamalıdır.

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle Grup, yukarıda belirtilen finansal ve genel taahhütleri yerine getirmiştir. Yukarıda belirtilen taahhütler dışında Grup'un çeşitli finansal borçlardan kaynaklanan taahhütleri bulunmaktadır. Söz konusu taahhütlerin şartları 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle yerine getirilmiştir.

Şirket, Avea'nın uzun vadeli finansmanını aşağıdaki şekilde desteklemektedir:

- a) Avea'nın nakit borç ödemesinin yeterli olmadığı durumda 300.000 ABD doları tutarında 'Şarta Bağlı Sermaye Desteği',
- b) Temerrüt durumunda kullanılabilir 500.000 ABD doları tutarında 'Kurumsal Garanti',
- c) Avea'da sahip olunan hisselerin rehni,
- d) Alacakların temlik edilmesi: Avea'ya sağlanan krediler kapsamında, Şirket, alacaklarından doğan tüm hak, hisse ve menfaatleri ile 'Sermaye Benzeri Kredi' anlaşmalarından doğan tüm haklarını temerrüt durumunda, kredi kuruluşlarının temsilcisine, Avea'nın yükümlülüklerini yerine getirmek amacı ile devredecektir.
- e) Avea'nın istediği zaman operasyonel ya da finansal nakit ihtiyacı olduğu durumlarda kullanmak üzere ek 450.000 ABD Doları tutarında "Ek Destek" (31 Aralık 2009 tarihi itibariyle bu desteğin tamamı kullanılmıştır.)
- f) 3 üncü (3N) Nesil Lisans ücretini karşılamak için 214.000 Euro "Türk Telekom Desteği" (31 Aralık 2009 tarihi itibariyle bu desteğin tamamı kullanılmıştır).
- g) Ericsson 2. Nesil (2N) ve 3N kontratı çerçevesinde gerçekleştireceği satın alım çerçevesinde 250.000 ABD doları "Türk Telekom Ericsson Desteği" (31 Aralık tarihi itibariyle bu desteğin 108.707 ABD Doları kullanılmıştır).

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

8. Ticari alacak ve borçlar

a) Ticari alacaklar

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Kısa vadeli		
Ticari alacaklar	2.594.579	2.341.608
Diğer ticari alacaklar	30.252	42.296
Şüpheli ticari alacaklar karşılığı (-)	(1.228.656)	(1.058.918)
Toplam kısa vadeli ticari alacaklar	1.396.175	1.324.986

Ticari alacakların vadesi genellikle 30 gündür (2008 - 30 gün).

Şüpheli alacak karşılığı hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2008
1 Ocak tarihi itibariyle	(1.058.918)	(890.069)
Yıl içinde ayrılan karşılık	(359.489)	(252.452)
Karşılığın ters çevrilmesi- tahsilatlar (Not 31)	179.862	80.513
Şüpheli alacağın kayıtlardan çıkarılması	9.889	3.090
31 Aralık tarihi itibariyle	(1.228.656)	(1.058.918)

31 Aralık 2009 ve 2008 tarihleri itibariyle vadesi geçmiş ancak şüpheli olmadığı için karşılık ayrılmamış ticari alacakların detayı aşağıdaki gibidir:

		Vadesi geçmiş fakat şüpheli olmayan alacaklar					
	Toplam	Vadesi gelmeyen alacaklar	30 gün geçmiş	30-60 gün arası	60-90 gün arası	90-120 gün arası	120 günü geçmiş
31 Aralık 2009	1.396.175	880.925	254.961	113.149	68.291	30.856	47.993
31 Aralık 2008	1.324.986	871.988	257.321	105.129	52.375	8.060	30.113

b) Ticari borçlar

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Kısa vadeli		
Ticari borçlar	855.047	881.130
Borç senetleri	3.011	61
Diğer ticari borçlar	-	128
Toplam	858.058	881.319

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle ticari borçların 2.773 TL'lik (2008 – 1.244) kısmı TSKEMS projeleri kapsamında tedarikçilere olan borçlardan oluşmaktadır (Not 6 ve 12).

Ticari borçların ortalama vadeleri 30 ile 90 gün arasında değişmektedir (2008 - 30 ila 90 gün).

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

9. Finansal ve operasyonel kiralama alacakları ve borçları

31 Aralık 2009 ve 2008 tarihleri itibariyle Grup'un finansal kiralama alacağı bulunmamaktadır.

Avea'nın finansal kiralama yoluyla elde ettiği şebeke cihazlarına ve bina alımına ilişkin finansal kiralama yükümlülükleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
1 seneden kısa vadeli	5.446	5.233
1 seneden uzun 2 seneden kısa vadeli	5.592	5.068
2 seneden uzun 5 seneden kısa vadeli	18.607	17.330
5 seneden uzun vadeli	12.284	19.129
	41.929	46.760

Finansal kiralama sözleşmeleri kapsamında yapılacak olan minimum ödemeler aşağıda sunulmuştur:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
1 seneden az	7.509	8.416
1 seneden uzun 2 seneden kısa vadeli	7.372	7.618
2 seneden uzun 5 seneden kısa vadeli	22.116	22.854
5 seneden uzun vadeli	12.926	20.895
Eksi : Giderleşmemiş kiralar	(7.994)	(13.023)
Finansal kiralama yükümlülüklerin bugünkü değeri	41.929	46.760

Operasyonel kiralama:

Şirket'in kuruluşundan sonra PTT ile 1997 yılında yapılan anlaşma gereğince ortak kullanımda bulunan binaların karşılıklı olarak 49 yıllığına ücretsiz olarak kullanılması kararlaştırılmıştır. 2005 yılında sözleşmede düzenlemeye gidilmiş ve Şirket'in PTT'den kullandığı net m² alan için 10 yıl boyunca yılda 35.000 TL ödemesi kararlaştırılmıştır (söz konusu net m² alan PTT'nin sahip olduğu ancak Şirket tarafından kullanılan net m² ile Şirket'in sahip olduğu ancak PTT tarafından kullanılan m² arasındaki farktır). 10 yılın sonunda karşılıklı olarak taraflar sözleşmeyi müzakere edeceklerdir. PTT ve Türk Telekom arasındaki işlem ilişkili kuruluşlar arasında yapılan bir işlem olduğundan, rayiç bedelle brüt olarak gösterilmesi yerine net nakit kıstasına göre konsolide finansal tablolarda gösterilmiştir (Not 10).

Bilanço tarihinde yukarıda belirtilen operasyonel kiralama işlemi çerçevesinde Grup'un iptal edilemeyecek operasyonel kiralama taahhütleri vardır. Bu taahhütlerin vadesinin dolma süresi aşağıdaki gibidir:

a)	31 Aralık 2009 (*)	31 Aralık 2008 (*)
Bir yıl içerisinde	35.000	35.000
İkinci ve beşinci yıllar içerisinde (dahil)	140.000	140.000
Beş yıldan fazla (*)	1.085.000	1.120.000
	1.260.000	1.295.000

(*) Gelecek yıllardaki eskalasyon artışları dikkate alınmamıştır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

9. Finansal kiralama alacakları ve borçları – net (devamı)

- b) Şirket'in operasyonel kiralamaya konu ettiği kiralık devreler bulunmaktadır. 31 Aralık 2009 tarihinde sona eren yıl içerisinde kazanılan toplam kiralık devre geliri 436.759 TL (2008 - 451.549 TL)'dir.

Avea'nın operasyonel kiralama yoluyla kullandığı baz istasyon alanları ve kiralık devreler bulunmaktadır. 31 Aralık 2009 tarihinde sona eren yıl içerisinde toplam ödenen operasyonel kiralama tutarı 225.326 TL (2008 – 178.411 TL)'dir.

Avea'nın baz istasyon alanları ve kiralık devreler için kiralama taahhütlerin vadeleri şöyledir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Bir yıl içinde	81.977	56.578
Bir ila iki yıl arası	47.772	40.299
İki ila beş yıl arası	69.970	60.486
Beş yıldan uzun	25.607	21.048
	225.326	178.411

10. İlişkili taraflardan alacaklar ve borçlar - net

Grup içi ilişkili kuruluşlar ile yapılan tüm işlem ve bakiyeler, şirketlerarası karlar, gerçekleşmemiş kar ve zararlar konsolidasyon amacıyla elimine edildiği için bu dipnotda yer verilmemiştir. Kontrol gücünün devlete ait olduğu kurumlar 'devlet kontrolü altındaki kurumlar' olarak belirtilmiştir. Hazine'nin, Şirket'in %30'una ve altın hisseye sahip olması nedeniyle, devlet kontrolü altındaki kurumlar ilişkili kuruluş olarak nitelendirilmektedir.

Grup ile ilişkili taraflar arasındaki 31 Aralık 2009 ve 2008 tarihleri itibariyle bakiyeler aşağıda sunulmuştur:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
İlişkili taraflardan ticari alacaklar		
Devlet kontrolü altındaki kurumlar	80.122	84.747
Cell-C Ltd. (1)	2	96
PTT	3.051	4.303
Saudi Telecom Company ("STC") (3)	7.050	3.702
Diğer	767	96
	90.922	92.944
İlişkili taraflara ticari borçlar		
Devlet kontrolü altındaki kurumlar	18.811	14.288
Oger Telecom Yönetim Hizmetleri Limited Şirketi ("OTYH") (2)	3.558	4.457
PTT	1.063	1.973
Diğer	388	799
	23.820	21.517

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

10. İlişkili taraflardan alacaklar ve borçlar – net (devamı)

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
İlişkili taraflara diğer borçlar		
Devlet kontrolü altındaki kurumlar	-	336
	-	336

- (1) Oger Telecom'un bağlı ortaklığı
- (2) Oger Telecom'un iştiraki
- (3) Oger Telecom'un ortağı

Hissedarlarla işlemler:

Şirket, 2009 yılı içinde Hazine'ye 379.990 TL (2008 - 1.049.429 TL) tutarında temettü ödemesi gerçekleştirmiştir. 2009 yılında OTAŞ'a 819.586 TL (2008 - 1.508.983 TL) tutarında temettü ödemesi yapılmıştır.

Avea, Avea İmtiyaz Sözleşmesi gereği Hazine'ye aylık brüt gelirinin %15'i kadar pay ("Hazine Payı") ödemekle yükümlüdür. 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle Hazine Payı 35.444 TL (2008 - 29.238 TL)'dir.

Diğer ilişkili kuruluşlarla yapılan işlemler:

2009 yılında PTT'den posta hizmetleri alımı 110.869 TL tutarında (2008 - 160.858 TL) olup, faturaların tahsil edilmesinden ve diğer hizmetlerden doğan komisyon giderleri ise 30.015 TL (2008 - 34.863 TL)'dir.

Şirket ile PTT arasındaki anlaşma gereği (Not 9) ödenen operasyonel kiralama gideri 35.000 TL'dir (2008 – 35.000 TL).

Üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar

Üst düzey yönetimde bulunan yöneticilere sağlanan faydalar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Kısa vadeli faydalar	29.278	25.172
Uzun vadeli tanımlanmış faydalar	652	603
	29.930	25.775

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle sona eren hesap döneminde OTYH, Türk Telekom'a, 18.103 TL (2008 – 25.943 TL) tutarında danışmanlık ücretini ve 1.763 TL (2008- 307 TL) tutarındaki masraf yansıtma ücretini OTYH ve Şirket arasında imzalanmış bulunan yönetim sözleşmesi gereğince fatura etmiştir. OTYH'nin ana hissedarı Saudi Oger'dir. Bu ücretin büyük çoğunluğu Şirket üst yönetimine ait maaşları kapsamaktadır. Sözleşme, 20 Ekim 2009 tarihinde yıllık 8.500 ABD Doları olmak üzere 3 yıl için yenilenmiştir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

10. İlişkili taraflardan alacaklar ve borçlar – net (devamı)

İlişkili kuruluşlara sağlanan garantiler:

Şirket, Avea'nın uzun vadeli finansmanını desteklemek amacıyla verdiği garantileri Not 7'de açıklamıştır.

Şirket, Cetel'in finansmanını desteklemek amacıyla 8.000 EUR garanti sağlamıştır.

11. Azınlık hisseleri satış opsiyonu yükümlülüğü

15 Eylül 2006 tarihinde Şirket, İş Bankası Grubu ve diğer Avea hissedarları ile 2004 yılında imzalanmış olan "Hissedarlık Anlaşması" ve "Halka Arz ve Satış Anlaşması"na yönelik "Değişiklik Anlaşması" imzalamıştır. Değişiklik Anlaşması'na göre, Şirket, İş Bankası Grubu'na, İş Bankası Grubu'nun elindeki Avea hisseleri için bir satış opsiyonu tanımaktadır. Opsiyonun kullanılabilmesi aşağıdaki şartlara bağlıdır:

- Eğer Avea'nın halka arzı 1 Ocak 2011'e kadar gerçekleşmezse, 1 Ocak 2011'den 31 Aralık 2014'e kadar ("İlk dönem") İş Bankası Grubu'nun halka arz talebinde bulunma hakkı vardır. Böyle bir talep gelmesi halinde talebin geliş süresinden itibaren 9 ay içinde sonuçlandırılması gerekmektedir. Ancak, Şirket halka arz talebi gelmesinden itibaren 30 gün içinde bu talebin ertelenmesini isteyebilir ve halka arzı "İlk dönemin" sonuna kadar erteleyebilir.
- Eğer halka arz "İlk dönemin" sonunda gerçekleşmezse 1 Ocak 2015 ile 31 Aralık 2015 tarihleri arasında İş Bankası Grubu'nun halka arz işleminin başlatılması ve gerçekleştirilmesini talep etme hakları vardır.
- Yukarıda belirtilen yöntemlerden herhangi biri kullanılarak, halka arzdan bağımsız olarak veya halka arz işlemini takiben bir ay içerisinde İş Bankası Grubu'nun ellerinde bulundurdukları Avea hisselerini Şirket'e satma hakları vardır. Satış fiyatı halka arz sırasında oluşacak fiyattan %5 indirim yapılarak tespit edilecektir.

Şirket, 31 Aralık 2010 öncesinde Avea'nın halka arzının olmayacağını ve İş Bankası Grubu'nun azınlık hisseleri satış opsiyonunu 1 Ocak 2011'de ilk fırsatta kullanacağını varsayarak, söz konusu opsiyonunun 31 Aralık 2009 ve 2008 tarihleri itibariyle rayiç değerini belirlemiştir. Şirket, söz konusu opsiyonun rayiç değerini, 31 Aralık 2010 sonrası indirgenmiş nakit akımı ve Batı Avrupa, Asya, Orta Doğu ve Kuzey Amerika'daki Avea ile benzer gelir büyüme oranına sahip gelişmiş operatörler için uygulanan Öz sermaye Değeri/EBITDA, Öz sermaye Değeri/Satışlar ve Öz sermaye Değeri/Abone oranlarını içeren çoklu yaklaşımlara dayanarak hesaplamaktadır. Değerlerin ortalaması 31 Aralık 2010 tarihi itibariyle belirlenmiş daha sonra 31 Aralık 2009 ve 2008 tarihlerine indirgenmiştir. Azınlık hisseleri satış opsiyon yükümlülüğünün piyasa değeri 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle 543.103 TL (2008 – 586.439 TL) olarak hesaplanmıştır.

Azınlık hisseleri satış opsiyonunu konsolide mali tablolara yansıtmak için, 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle taşınan azınlık payı tutarı olan (dönem zararından verilen pay sonrasındaki taşınan değeri) 54.354 TL (2008 – 199.720 TL), öz sermayeden, uzun vadeli yükümlülükler içerisinde 'Azınlık hisseleri satış opsiyon yükümlülüğü'ne sınıflandırılmıştır. 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle satış opsiyonunun rayiç değeri 543.103 TL (2008 – 586.439 TL) olarak belirlenmiş olup, aradaki 488.749 TL (2008 – 386.719 TL) rayiç değer farkı da Grup'un azınlık paylarının satın alınmasına ilişkin muhasebe politikasına istinaden öz sermaye içerisindeki "azınlık hisseleri satış opsiyon değerlendirme fonu"na yansıtılmıştır (Not 24).

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

12. Diğer alacaklar ve yükümlülükler

Diğer kısa vadeli alacaklar

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Diğer kısa vadeli alacaklar	32.662	52.458
Verilen depozito ve teminatlar	647	14.730
Diğer şüpheli alacaklar	24.891	21.833
Şüpheli alacaklar karşılığı (-)	(24.891)	(21.833)
	33.309	67.188

Diğer kısa vadeli yükümlülükler

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Personele borçlar	23.624	30.800
Ödenecek vergi ve borçlar	221.436	247.035
Alınan avanslar (3)	205.061	273.853
Ödenecek sosyal sigorta primleri	19.306	22.105
Gider tahakkukları	202.690	121.602
Sabit kıymet yatırım tahakkukları (4)	162.072	26.993
BTK katılım payı tahakkukları	49.348	45.564
Hazine Payı tahakkukları	35.444	29.238
Evrensel Hizmet Fonu tahakkuku (1)	97.364	94.133
Ertelenmiş gelirler (2)	102.752	103.571
Diğer borçlar	6.373	4.896
	1.125.470	999.790

- 1) 16 Haziran 2005 tarihinde yayımlanan 5369 sayılı Evrensel Hizmet Fonu'na ilişkin yasaya göre, Türk Telekom ve TNet her yıl Nisan ayının sonuna kadar bir önceki yıllık net gelirlerinden %1'ini Evrensel Hizmet Fonu adı altında Ulaştırma Bakanlığı'na ödemekle yükümlüdür.
- 2) Ertelenmiş gelir ağırlıklı olarak faturalanmış, ancak henüz kullanılmamış dakikaların satış tutarıdır.
- 3) Savunma Bakanlığı ve Kuzey Atlantic Paktı Teşkilatı ("NATO")'ndan alınan bakiyeleri kapsamaktadır. Şirket NATO projeleri için aracı konumunda olup, alınan avanslardan yüklenici firmaya yapılan ödemelere aracılık etmekte ve proje yönetimlerini desteklemektedir. Projelerden doğan harcamalar, harcama tarihinde alınan avanslardan düşülmektedir. Kullanılmayan avanslar, vadeli hesaplarda tutularak elde edilen faiz geliri taraflar arasındaki anlaşmaya göre alınan avanslara alacak kaydedilmektedir (Not 6).
- 4) Sabit kıymet yatırım tahakkukları, anlaşma dahilinde teslim alınmış ancak faturası henüz gelmemiş sabit kıymetlerin teslimi sırasında faturalanacak sabit kıymet alımlarını ifade etmektedir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

12. Diğer alacaklar ve yükümlülükler (devamı)

Diğer uzun vadeli yükümlülükler

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle Grup'un 6.485 TL (2008 - 9.558 TL) tutarında diğer uzun vadeli yükümlülüğü bulunmaktadır.

13. Stoklar

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle 62.920 TL (2008 – 49.080 TL) tutarında stok bulunmaktadır. Söz konusu stokların büyük bölümü modem, telsiz telefon, kablo kutusu ve bağlama bloğu gibi sarf malzemeleri, ve SIM kartlarından oluşmaktadır.

14. Ertelenen vergi varlıkları ve yükümlülükleri

Ertelenen vergi

Grup, vergiye esas yasal mali tabloları ile SPK Muhasebe Standartları'na göre hazırlanmış mali tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülüğünü hesaplamaktadır. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas tutarları ile SPK Muhasebe Standartları'na göre hazırlanan mali tablolarda farklı dönemlerde yer almasından kaynaklanmakta olup aşağıda açıklanmaktadır.

Grup, vergi varlığını sürekli olarak gözden geçirmekte ve önceki yıllar mali zararlarından kaynaklanan ertelenmiş vergi varlığını (Avea'dan kaynaklanan) iş planına göre oluşması muhtemel vergilendirilebilir karlarına dayandırarak mali tablolarına yansıtmıştır. 31 Aralık 2009 ve 31 Aralık 2008 itibariyle Avea'nın geçmiş yıl mali zararları için hesaplanan ertelenmiş vergi varlığı 245.000 TL'dir.

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle Avea'nın taşıdığı ve matrah olduğu zaman vergiden indirilebileceği mali yıl zararlarının detayı ve bu zararların itfa tarihleri aşağıda sunulmuştur :

Sona erme yılları	31 Aralık 2009
2010	988.334
2011	1.081.447
2012	812.643
2013	368.950
2014	482.259
	3.733.633

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

14. Ertelenen vergi varlıkları ve yükümlülükleri (devamı)

Ertelenen vergi (devamı)

31 Aralık 2009 ve 2008 tarihleri itibariyle ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülüklerinin hesaplanmasında kullanılan vergi oranı %20'dir.

Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	Ertelenmiş vergi hesaplamasına baz olan matrah 31 Aralık 2009	Ertelenmiş vergi varlıkları / yükümlülükleri 31 Aralık 2009	Ertelenmiş vergi hesaplamasına baz olan matrah 31 Aralık 2008	Ertelenmiş vergi varlıkları / yükümlülükleri 31 Aralık 2008
Maddi duran varlıklar üzerindeki geçici farklar	(2.377.025)	(475.405)	(2.802.105)	(560.421)
Gelir tahakkukları	(71.505)	(14.301)	(80.050)	(16.010)
Diğer	(525)	(105)	(230)	(46)
	(2.449.055)	(489.811)	(2.882.385)	(576.477)
Taşınan vergi zararlarından kayıtlara alınan ertelenmiş vergi varlığı	1.225.000	245.000	1.352.035	270.407
Uzun vadeli çalışan hakları karşılığı	629.270	125.854	664.170	132.834
Kullanılmamış izin karşılığı	93.080	18.616	85.945	17.189
Gider tahakkukları	117.125	23.425	21.460	4.292
Şüpheli alacak karşılığı	160.655	32.131	269.960	53.992
Evrensel hizmet fonu ve diğer katkı payları	128.465	25.693	121.205	24.241
Diğer	57.895	11.579	39.565	7.912
	2.411.490	482.298	2.554.340	510.867
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü,net		(7.513)		(65.610)
Ertelenmiş vergi varlığı,net		245.125		272.894
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü,net		(252.638)		(338.504)
Ertelenmiş vergi geliri/(gideri)			1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Maddi duran varlıklar üzerindeki geçici farklar			85.016	149.154
Taşınan vergi zararları			(25.407)	25.407
Uzun vadeli çalışan hakları karşılığı			(6.980)	(59.888)
Kullanılmamış izin karşılığı			1.427	(2.984)
Gelir tahakkukları			1.709	(6.592)
Gider tahakkukları			19.133	1.453
Şüpheli alacak karşılığı			(21.861)	19.415
Evrensel hizmet fonu ve diğer katkı payları			1.452	3.929
Diğer			3.608	5.060
Ertelenmiş vergi geliri (Not 33)			58.097	134.954
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü hareketi			31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
1 Ocak itibariyle açılış bakiyesi			(338.504)	(445.564)
Dönem kar veya zararına yansıtılan tutar			85.866	107.060
31 Aralık itibariyle kapanış bakiyesi			(252.638)	(338.504)

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

14. Ertelenen vergi varlıkları ve yükümlülükleri (devamı)

Ertelenmiş vergi alacağı hareketi	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
1 Ocak itibariyle açılış bakiyesi	272.894	245.000
Dönem kar veya zararına yansıtılan tutar	(27.769)	27.894
31 Aralık itibariyle kapanış bakiyesi	245.125	272.894
	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Dönem kar veya zararına yansıtılan tutar:		
- Ertelenmiş vergi yükümlülüğü geliri	85.866	107.060
- Ertelenmiş vergi alacağı gelir / (gideri)	(27.769)	27.894
Ertelenmiş vergi geliri (Not 33)	58.097	134.954

Grup, Avea'nın edinilmesi sırasında ortaya çıkan rayiç bedel düzeltmelerinden kaynaklanan indirilebilir geçici farklar üzerinden, satın alım tarihi itibariyle söz konusu geçici farklardan hesaplanacak ertelenmiş vergi varlığının kullanılabilmesi ölçüde Avea'da vergilendirilecek yasal kar elde etme ihtimali gözlenmediği için, ertelenmiş vergi varlığı hesaplamamış ve konsolide finansal tablolara yansıtmamıştır.

15. Diğer dönen/duran varlıklar

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Peşin ödenen kira giderleri	59.761	49.073
KDV ve ÖİV alacağı	91.127	97.254
Diğer peşin ödenen giderler	162.164	137.300
Gelir tahakkukları	151.351	96.663
Diğer dönen varlıklar	43.107	33.857
	507.510	414.147

Peşin ödenen kira giderleri esas itibariyle Avea'nın baz istasyonları için ödenen peşin kiralardan oluşmaktadır. Gelir tahakkukları, ADSL kota aşım tutarlarını ve 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle kazanılmış ancak faturalanmamış GSM gelirlerini içermektedir.

Diğer cari olmayan/duran varlıklar

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Peşin ödenen sigorta giderleri	26.832	-
Peşin ödenen kira giderleri	6.023	518
Diğer	10.326	4.157
	43.181	4.675

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

16. Finansal yatırımlar

Cetel

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
1 Ocak bakiyesi	11.840	11.200
Sermaye artırımına iştirak	-	640
31 Aralık bakiyesi	11.840	11.840

31 Aralık 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihleri itibariyle Grup, Cetel'de etkin kontrol gücünün olmaması nedeniyle, özsermaye yönetimini uygulayabilmek için gerekli olan finansal bilgileri zamanında elde edememekte ve Cetel'deki iştirak payını konsolide finansal tablolarda maliyet değerinden taşımaktadır.

17. Diğer finansal yatırımlar ve vadeli piyasa işlemlerinden borçlar

Nakit akış riskinden korunma

Faiz takasları

Avea, değişken faizli borçlanmalarından kaynaklanan faiz riskinden korunmak amacıyla 2007 ve 2008 yıllarında Birinci Korunma, Overlay 1 ve Overlay 2 olmak üzere 3 farklı faiz riski korunma işlemine girmiştir.

Avea, 30 Eylül 2009'da yapılan gönüllü erken ödeme ile nominal tutarları eşleştirmek için, 28 Eylül 2009'de yeni bir Tadil ve Yeniden Yapılandırma faiz riski korunma işlemine girmiştir. Söz konusu Tadil ve Yeniden Yapılandırma İşlemi mevcut faiz riski korunma işlemlerini tadil ederek, onları ikame etmiştir.

30 Eylül 2009 tarihi itibariyle gerçekleştirilen 621.297 ABD Doları ve 32.973 Euro tutarındaki gönüllü erken ödeme ile azalan anapara bakiyelerini karşılayacak şekilde fazla olan nominal tutarlar azaltılmış ve mevcut faizler de yeniden yapılandırılmıştır. Bu yeni faiz korunma riski işlemi ile MTPF kredisi ABD Doları ve Euro anaparalarının 100%'ü kapsamıştır.

30 Eylül 2013 tarihine kadar itfa edilecek nominal tutar 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle 701.491 ABD Doları ve 37.228 Euro'dur.

Tadil ve Yeniden Yapılandırma İşlemi nakit akışı riskinden korunma amacıyla gerçekleştirilmiş olup, Avea, 31 Mart 2009 ve 30 Eylül 2013 dönemleri arasında sabit faiz ödeyecek ve değişken faiz oranı alacaktır.

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle Avea'nın gerçekleştirmiş olduğu faiz takas işlemlerinin makul değeri 106.233 TL'dir (2008 – 209.515 TL). 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle korunma muhasebesi kapsamında değerlendirilen faiz takaslarının gerçekleşmemiş zararı öz sermayenin altında değer artış fonları hesabında gösterilmiştir. 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle sona eren hesap dönemi içinde 105.264 TL (2008 – 15.370 TL) tutarındaki gerçekleşmiş faiz takası zararı konsolide gelir tablosuna sınıflandırılmıştır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

17. Diğer finansal yatırımlar ve vadeli piyasa işlemlerinden borçlar (devamı)

Opsiyon sözleşmeleri

Avea'nın, 26-30 Mart 2010 vadeli, nominal değeri 110.000 ABD Doları olan döviz kuru opsiyonları bulunmaktadır.

Avea, opsiyon sözleşmelerine konu olan işlemlerini korunma muhasebesi kapsamında değerlendirmemiş olup, söz konusu işlemlerin 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle 781 TL tutarındaki makul değeri gerçekleşmemiş zarar olarak konsolide gelir tablosuna yansıtılmıştır.

18. Pozitif/negatif şerefiye

Grup'un şerefiye hesabının hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2008
1 Ocak açılış bakiyesi (Avea ile ilgili)	29.695	29.695
Argela alımı	7.943	7.943
Innova alımı	11.097	11.097
Sobee alımı	437	-
Sebit alımı (*)	-	-
31 Aralık itibariyle net değeri	49.172	48.735

(*) 31 Aralık 2008 tarihi itibariyle Sebit hisselerinin alımından kaynaklanan 3.967 TL tutarında negatif şerefiye konsolide gelir tablosunda gelir olarak yansıtılmıştır.

Avea alımı ve Avea ile ilgili şerefiye

Şirket'in Avea hisselerini satın alması farklı yıllarda oluşan 3 aşama ile gerçekleşmiştir (%40 Şubat 2004'de Avea'nın bağlı ortaklığı olan Aycell ile ve Aria'nın birleşmesinden, Mayıs 2005'de %0,56'lık sermaye artırımından ve %40,56'sı da 15 Eylül 2006 tarihinde yeni hisselerin alınmasından). Bu nedenle, 15 Eylül 2006 tarihinde en son olarak alınan %40,56'lık hisselerin satın alınması kayıtlara yansıtılırken, daha önceki alımdan kaynaklanan (%40,56'lık hisse payı) ve 15 Eylül 2006 tarihine kadar özsermaye yöntemi kullanılarak finansal tablolara yansıtılmış olan iştirak bedeli, satın alım bedeli dağılımının UFRS 3'e göre gerçekleştirilebilmesi için 15 Eylül 2006 tarihi itibariyle hesaplanan rayiç bedeline getirilmiştir. Bu durumda özsermaye yöntemi ile hesaplanmış olan iştirak değeri ile rayiç değeri arasında oluşan 294.065 TL tutarındaki fark öz sermaye içerisinde iştirak alımından kaynaklanan düzeltme farkı olarak yansıtılmıştır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

18. Pozitif/negatif şerefiye (devamı)

31 Aralık 2009 tarihinde şerefiye üzerindeki değer düşüklüğü testi, şerefiyenin mevcut değeri üzerinden yapılmıştır. Avea'nın alınan hisseleri nedeniyle kaynaklanan 29.695 TL tutarındaki şerefiyenin, değer düşüklüğü testinde, tüm aktif ve pasifleri tek bir nakit yaratan birim olarak dikkate alınmıştır. Değer düşüklüğü testinin bazı olan şirket değeri, Avea'nın Aralık 2009 tarihinde Yönetim Kurulu tarafından onaylanan on yıllık dönemi kapsayan iş planı baz alınarak hesaplanmıştır. Nakit akımları gerçekleşeceği para birimine göre, TL ve ABD doları üzerinden tahmin edilerek ilgili yabancı para türüne uygun olan bir orandan iskonto edilmiştir. ABD doları ve TL nakit akımları için kullanılan iskonto oranı sırasıyla %12,3 ve %15'dir. On yıldan sonraki dönemler için TL ve ABD doları nakit akım tahminleri %3,4 büyüme oranı, iş planındaki enflasyon oranı ve ülkenin tahmini büyüme oranı dikkate alınarak gerçekleştirilmiştir. Avea şirket değeri, TL ve ABD doları nakit akımlarının +%1/-%1 Ağırlıklı Ortalama Sermaye Maliyeti'nin ("AOSM") duyarlılığı ve TL nakit akımları için +%1/-%1 büyüme oranı ile test edilmiştir. Değer düşüklüğü testi sonucunda, Avea'nın satın alınması sırasında oluşan şerefiye değerinde bir değişikliğin olmadığı tespit edilmiştir. Avea'nın kullanım değeri 2026 yılına kadar oluşturulmuş olan indirgenmiş nakit akım yöntemi ile belirlenmiştir.

Innova ve Argela ile ilgili şerefiye

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle Innova ve Argela alımlarından kaynaklanan şerefiyenin değer düşüklüğü testi Innova ve Argela'nın şirket değerleri baz alınarak hesaplanmıştır. İş planındaki sabit kıymet yatırımlarının, gelir ve giderlerin ABD doları bazında olmasından dolayı, nakit akımlarının tahmini değeri ABD doları cinsinden 2013 yılına kadar indirgenmiş nakit akımlarından oluşmaktadır. Değerlemede kullanılan AOSM oranı Innova ve Argela için sırasıyla %19,4 ve %17,1 olup, +/- %1 duyarlılığında test edilmiştir. AOSM hesaplamasında teknoloji şirketleri, Beta katsayısının hesaplaması için gösterge olarak alınmış ve MSCI (Morgan Stanley Capital International's) Index'in beş yıllık ağırlıklı ortalaması kullanılmıştır. Değer düşüklüğü testi sonucunda, Innova ve Argela'nın satın alınması sırasında oluşan şerefiye değerinde bir değişikliğin olmadığı tespit edilmiştir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

18. Pozitif/negatif şerefiye (devamı)

Sebit alımı

Şirket, 17 Aralık 2007 tarihinde, Sebit'in %99,96 hissesini 7.000 ABD doları'na, bedelini nakit ödeyerek satın almıştır. Bu işlem, satın alma metodu kullanılarak muhasebeleştirilmiştir. Satın alım sırasında elde edilen net varlıkların rayiç değer bilgileri ve oluşan şerefiye aşağıda sunulmuştur:

Satın alınan varlıklar- net	Satın alım sırasındaki taşınan değer (17 Aralık 2007)	Rayiç değer düzeltmesi	Rayiç değer
Hazır değerler	1.029	-	1.029
Ticari alacaklar, net	1.777	-	1.777
Diğer cari alacaklar	1.060	-	1.060
Maddi duran varlıklar	1.570	-	1.570
Maddi olmayan duran varlıklar	7.065	2.011	9.076
Ticari borçlar	(2.201)	-	(2.201)
Diğer borçlar, gider tahakkukları ve provizyonlar	(138)	-	(138)
	10.162	2.011	12.173
Elde edilen net varlık (%99,96)			12.173
Gelir tablosuna yansıtılan negatif şerefiye			(3.967)
Toplam bedel			8.206
Satın alımdan kaynaklanan net nakit çıkışı			
Ödenen nakit			(8.206)
Satın alınan nakit ve nakit benzeri varlıklar			1.029
			(7.177)

17 Aralık 2007 tarihinde gerçekleşen Sebit hisselerinin satın alınması 31 Aralık 2007 tarihinde UFRS 3 kapsamında değişikliğe tabi olacak şekilde muhasebeleştirilmiş olup, 31 Aralık 2008 tarihi itibariyle satın alma muhasebesi nihayetlendirilmiş ve söz konusu şirketin UFRS 3'e göre belirlenmiş varlıkları, yükümlülükleri ve şarta bağlı yükümlülükleri satın alınma günündeki rayiç değerlerinden kayıtlara yansıtılmıştır. Satın alımdan kaynaklanan 3.967 TL tutarındaki negatif şerefiye 2008 yılı konsolide gelir tablosuna yansıtılmıştır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

18. Pozitif/negatif şerefiye (devamı)

Sobee alımı

Şirket, 12 Mart 2009 tarihinde, Sobee'nin %99,99 hissesini 200 ABD doları bedelle nakit ödeyerek satın almıştır. Satın alım sırasında elde edilen net varlıkların rayiç değer bilgileri ve oluşan şerefiye aşağıda sunulmuştur:

Satın alınan varlıklar – Net	Nihai rayiç değeri
Hazır değerler	1
Ticari alacaklar, net	13
Diğer cari ve duran varlıklar	17
Makine teçhizat ve ekipman	71
Maddi olmayan varlıklar	1
Ticari borçlar	(17)
Diğer borçlar, gider tahakkukları ve provizyonlar	(191)
Net yükümlülükler	(105)
Elde edilen net yükümlülük (%99,99)	(105)
Şerefiye	437
Ödenen nakit	332
Satın alımdan kaynaklanan net nakit çıkışı	
Ödenen nakit	(332)
Satın alınan nakit ve nakit benzeri varlıklar	1
Toplam bedel	(331)

Şirket, Sobee'nin alımı aşamasında maddi ve maddi olmayan duran varlıkların değerlemesinde bağımsız profesyonel değerlendirme firmaları olan Analysys Consulting Limited ve Grant Thornton GmbH'den destek almıştır. 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle satın alma muhasebesi nihayettendirilmiş ve söz konusu şirketin UFRS 3'e göre belirlenmiş varlıkları, yükümlülükleri ve şarta bağlı yükümlülükleri satın alınma günündeki rayiç değerlerinden kayıtlara yansıtılmıştır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

19. Satış amacıyla elde tutulan duran varlıklar

	1 Ocak 2009	Girişler	Transferler	Çıkışlar	31 Aralık 2009
Elden çıkarılacak varlıklar	7.360	-	(7.360)	-	-

	1 Ocak 2008	Girişler	Transferler	Çıkışlar	31 Aralık 2008
Elden çıkarılacak varlıklar	7.601	-	-	(241)	7.360

Avea, 2009 yılı içerisinde geçmiş dönemlerde UFRS 5 kapsamında elden çıkarılacak varlık olarak sınıfladığı baz istasyonu ekipmanlarının satılabilirliğini tekrar gözden geçirmiştir. Söz konusu varlığa ilişkin 5.630 TL tutarındaki amortisman gideri, konsolide finansal tablolara yansıtılarak, söz konusu varlıklar 1.730 TL taşınan değeri ile maddi duran varlıklara geri sınıflandırılmıştır.

20. Yatırım amaçlı gayrimenkuller

31 Aralık 2009 ve 2008 tarihleri itibariyle yatırım amaçlı gayrimenkul ve ilgili birikmiş amortisman hareketleri aşağıda sunulmuştur:

	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Maliyet değeri		
1 Ocak açılış bakiyesi	384.981	384.981
Alımlar	-	-
31 Aralık kapanış bakiyesi	384.981	384.981
Birikmiş amortisman ve değer düşüklüğü karşılığı		
1 Ocak açılış bakiyesi	74.327	57.690
Dönem amortismanı	16.632	16.637
Değer düşüklüğü karşılığı	3.021	-
31 Aralık kapanış bakiyesi	93.980	74.327
31 Aralık itibariyle net defter değeri	291.001	310.654

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, Şirket'in sahip olduğu ancak ortak kullanım anlaşması gereği PTT tarafından kullanılan bina ve arsalandan oluşmaktadır (Not 10).

31 Aralık 2005 tarihinde, yatırım amaçlı gayrimenkullerin rayiç değeri bağımsız yetkili değerlendirme şirketleri tarafından 582.190 TL olarak belirlenmişti. Grup, yatırım amaçlı gayrimenkullerin rayiç değerlerini her yıl taşınan değerleri ile kıyaslamakta ve tespit edilen değer düşüklüklerini kayıtlara yansıtılmaktadır. Bu nedenle, 1 Ocak 2006 öncesi hesap döneminde 7.729 TL'lik değer düşüklüğü konsolide finansal tablolara yansıtılmıştır. Grup yönetimi, 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle yatırım amaçlı gayrimenkullerin rayiç değerinde değer düşüklüğü gerektirecek bir durum bulunup bulunmadığını analiz etmiş ve söz konusu varlıklar için 2009 yılında ilave 3.021 TL tutarında değer düşüş karşılığını konsolide gelir tablosuna yansıtılmıştır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

21. Maddi duran varlıklar

Grup'un maddi duran varlıklarının 31 Aralık 2009 ve 2008 tarihleri itibarıyla sona eren yıllar içerisindeki maliyet ve birikmiş amortisman hareket tablosu aşağıda sunulmuştur :

	Arazi ve binalar	Şebeke ve diğer cihazlar	Taşıtlar	Döşeme ve demirbaşlar	Diğer maddi duran varlıklar	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
Maliyet değeri							
1 Ocak 2009 açılış bakiyesi	1.520.363	33.629.202	148.225	180.510	167.129	197.541	35.842.970
Transferler	52.532	(34.536)	976	3.934	49.491	(37.060)	35.337
Girişler	87.871	1.180.641	4.720	60.461	17.475	272.599	1.623.767
Çıkışlar	(1.381)	(213.494)	(2.164)	(8.414)	(822)	-	(226.275)
31 Aralık 2009 kapanış bakiyesi	1.659.385	34.561.813	151.757	236.491	233.273	433.080	37.275.799
1 Ocak 2009 açılış bakiyesi	444.333	28.747.330	130.849	120.397	122.936	-	29.565.845
Çıkışlar	(46)	(182.353)	(2.003)	(5.941)	(437)	-	(190.780)
Amortisman gideri	63.788	1.115.265	4.459	23.145	21.997	-	1.228.654
Transferler	-	(6.557)	521	4.511	44.277	-	42.752
31 Aralık 2009 kapanış bakiyesi	508.075	29.673.685	133.826	142.112	188.773	-	30.646.471
Net defter değeri, 31 Aralık 2009	1.151.310	4.888.128	17.931	94.379	44.500	433.080	6.629.328

31 Aralık 2009 tarihinde Grup'un maddi ve maddi olmayan duran varlıkları üzerinde herhangi bir değer düşüklüğü olup olmadığı, kullanım değeri çalışmasıyla test edilmiştir. Kullanım değerinin tespitinde tahmini nakit akımları TL cinsinden olup, kullanılan ağırlıklı sermaye ortalama maliyeti oranı %16,2'dir. On yıldan sonraki dönemler için TL tutarlar için %1 büyüme oranı, iş planındaki enflasyon oranı ve ülkenin tahmini büyüme oranı dikkate alınarak tahmin edilmiştir. Değer düşüklüğü testi sonucunda, Türk Telekom'un maddi ve maddi olmayan duran varlıkların taşınan değerlerinde değer düşüşü tespit edilmemiştir. Ayrıca, Avea'nın maddi ve maddi olmayan duran varlıkları için yapılan değer düşüş karşılığı testinde, herhangi bir değer düşüklüğü tespit edilmemiştir. Grup, değerlendirme çalışmaları için bağımsız profesyonel değerlendirme firması olan Analysys Consulting Limited'den rapor almıştır.

2009 yılı içinde kiralama yoluyla alınan varlık bulunmamaktadır. Not 7'de belirtildiği üzere Aria'nın sahip olduğu tüm taşınabilir sabit kıymetleri (Aycell'in taşınabilir sabit kıymetleri hariç) üzerinde ticari ipotek bulunmaktadır. Ticari ipotek, Avea'nın borçlarını ("teminatlı finansal borç") maksimum 1.000.000 TL'ye kadar yüksek derecede güvence altına almaktadır .

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

21. Maddi duran varlıklar (devamı)

	Arazi ve binalar	Şebeke ve diğer cihazlar	Taşıtlar	Döşeme ve demirbaşlar	Diğer maddi duran varlıklar	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
Maliyet değeri							
1 Ocak 2008 açılış bakiyesi	1.430.773	32.605.199	143.034	139.864	153.862	129.671	34.602.403
Transferler	85.600	919.805	7.446	39.134	8.989	(1.092.452)	(31.478)
Girişler	4.071	308.280	29	3.960	8.774	1.160.322	1.485.436
Çıkışlar	(81)	(204.082)	(2.284)	(2.448)	(4.496)	-	(213.391)
31 Aralık 2008 kapanış bakiyesi	1.520.363	33.629.202	148.225	180.510	167.129	197.541	35.842.970
1 Ocak 2008 açılış bakiyesi	386.273	27.649.222	130.539	112.673	105.056	-	28.383.763
Çıkışlar	(18)	(169.113)	(2.271)	(2.294)	(4.288)	-	(177.984)
Amortisman gideri	58.078	1.267.221	2.581	10.018	22.409	-	1.360.307
Transferler	-	-	-	-	(241)	-	(241)
31 Aralık 2008 kapanış bakiyesi	444.333	28.747.330	130.849	120.397	122.936	-	29.565.845
Net defter değeri, 31 Aralık 2008	1.076.030	4.881.872	17.376	60.113	44.193	197.541	6.277.125

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

22. Maddi olmayan duran varlıklar

	Lisans	Müşteri İlişkileri	Marka	Diğer maddi olmayan duran varlıklar	İmtiyaz hakkı	Toplam
Maliyet						
Açılış bakiyesi, 1 Ocak 2009	1.000.945	879.377	302.379	648.326	716.934	3.547.961
Transferler (Not 21)	-	-	-	13.946	-	13.946
Çıkışlar	-	-	-	(27)	-	(27)
Alımlar (*)	476.984	-	-	246.136	123.305	846.425
Kapanış bakiyesi, 31 Aralık 2009	1.477.929	879.377	302.379	908.381	840.239	4.408.305
Birikmiş itfa tutarı						
Açılış bakiyesi, 1 Ocak 2009	118.389	200.264	35.766	393.124	66.044	813.587
Çıkışlar	-	-	-	(4)	-	(4)
Transferler	-	-	-	(829)	-	(829)
Dönem itfa gideri	63.901	87.044	15.607	103.347	39.212	309.111
Kapanış bakiyesi, 31 Aralık 2009	182.290	287.308	51.373	495.638	105.256	1.121.865
Net defter değeri, 31 Aralık 2009	1.295.639	592.069	251.006	412.743	734.983	3.286.440

(*) 123.305 TL (2008-100.382 TL) tutarında maddi olmayan duran varlıklar UFRYK 12 kapsamında değerlendirilen yatırımlardan oluşmaktadır.

	Lisans	Müşteri İlişkileri	Marka	Diğer maddi olmayan duran varlıklar	İmtiyaz hakkı	Toplam
Maliyet						
Açılış bakiyesi, 1 Ocak 2008	1.000.945	879.377	302.379	450.649	616.551	3.249.901
Transferler (Not 21)	-	-	-	31.478	-	31.478
Çıkışlar	-	-	-	(4.158)	-	(4.158)
Alımlar	-	-	-	170.357	100.383	270.740
Kapanış bakiyesi, 31 Aralık 2008	1.000.945	879.377	302.379	648.326	716.934	3.547.961
Birikmiş itfa tutarı						
Açılış bakiyesi, 1 Ocak 2008	66.729	112.281	20.160	327.345	32.450	558.965
Çıkışlar	-	-	-	(441)	-	(441)
Transferler	-	-	-	241	-	241
Dönem itfa gideri	51.660	87.983	15.606	65.979	33.594	254.822
Kapanış bakiyesi, 31 Aralık 2008	118.389	200.264	35.766	393.124	66.044	813.587
Net defter değeri, 31 Aralık 2008	882.556	679.113	266.613	255.202	650.890	2.734.374

31 Aralık 2009 ve 2008 tarihleri itibarıyla Grup maddi olmayan duran varlıklarında değer düşüklüğü testini yaptırmış ve herhangi bir değer düşüklüğünün olmadığına karar vermiştir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

22. Maddi olmayan duran varlıklar (devamı)

Önemli maddi olmayan duran varlıkların alım sonrası geriye kalan itfa dönemleri aşağıdaki gibidir:

Avea Lisansı	16,1 yıl
Avea Müşteri İlişkileri	6,8 yıl
Avea Marka ismi	16,1 yıl

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla, Avea markası hariç olmak üzere maddi olmayan duran varlıkların üzerinde hiçbir rehin, kısıtlama veya ipotek yoktur.

3N Lisans İhalesi

IMT-2000 / UMTS servis yetkilendirme ihalesi 28 Kasım 2008 tarihinde Türkiye'de faaliyet gösteren her üç GSM operatörünün katılımıyla düzenlenmiştir.

3 Aralık 2008 tarihinde, BTK onayını takiben, bir taslak İmtiyaz Sözleşmesi Avea ve BTK tarafından paraflanmıştır ve görüşleri alınmak üzere Danıştay'a teslim edilmiştir. Danıştay görüşünün alınmasının ardından, İmtiyaz Sözleşmesi buna göre değiştirilmiş ve BTK tarafından onaylanmıştır. Nisan 2009'da 539.332 TL (%18 KDV dahil) tutarındaki lisans ücreti Avea tarafından ödenmiş ve nihai olarak imtiyaz sözleşmesi 30 Nisan 2009 tarihinde imzalanmıştır.

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Avea net defter değeri 462.578 TL tutarındaki 3N lisansını maddi olmayan duran varlıklar altında sınıflandırmıştır.

GSM 900 İlave Frekans Bandı İhalesi

Kullanılmayan 900 MHz frekans bantlarının yeniden belirlenmesi ihalesi 20 Haziran 2008 tarihinde yapılmıştır ve Avea, yıllık kanal ücreti 128 TL (KDV hariç) asgari ücretli C bandını elde etmiştir.

İhale sonucunda 5,5 ek GSM 900 frekans kanalları Avea'ya verilmiştir ve nihayetinde Avea'nın toplam GSM 900 frekans kanal sayısı önceki 6,5 kanal ile birlikte 12'ye ulaşmıştır.

Danıştay görüşünün alınması ve BTK'nun onayından sonra, Avea, kalan lisans süresi ve 25 Şubat 2009 tarihinde imzalanan değiştirilmiş imtiyaz sözleşmesi için 14.122 TL (KDV dahil) tutarında ihale ücreti ödemesi yapmıştır.

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla GSM 900 bandı lisansının net defter değeri 11.378 TL'dir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

23. Borç karşılıkları

a) Kısa vadeli borç karşılıkları

31 Aralık 2009 ve 2008 tarihleri itibariyle karşılıkların detayları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Dava karşılıkları	147.609	124.301
Kullanılmamış izinler	100.648	92.034
Diğer	338	15.740
	248.595	232.075

Karşılık hareket tablosu aşağıda sunulmuştur:

	Dava karşılıkları	Kullanılmamış izin karşılığı	Diğer
1 Ocak 2009 tarihi itibariyle	124.301	92.034	15.740
Ödenen karşılıklar	(84.628)	-	-
Dönem içi ayrılan karşılıklar (Not 31)	127.190	8.614	-
Kullanılmayan (ters çevrilen) karşılıklar (Not 31)	(19.254)	-	(15.402)
31 Aralık 2009 tarihi itibariyle	147.609	100.648	338

	Dava karşılıkları	Kullanılmamış izin karşılığı	Diğer
1 Ocak 2008 tarihi itibariyle	102.832	105.643	15.402
Ödenen karşılıklar	(24.783)	-	-
Dönem içi ayrılan karşılıklar	46.252	1.756	338
Kullanılmayan (ters çevrilen) karşılıklar	-	(15.365)	-
31 Aralık 2008 tarihi itibariyle	124.301	92.034	15.740

b) Uzun vadeli borç karşılıkları

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
UFRYK 12 kapsamında giderileyecek yatırım karşılığı	7.139	5.126
	7.139	5.126

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolarla ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

23. Borç karşılıkları (devamı)

c) Kıdem tazminatı karşılığı

Türkiye'de mevcut kanunlar çerçevesinde şirketlerin, çalışmaları emeklilik nedeniyle sona eren veya istifa ya da herhangi bir geçerli nedene bağlı olmaksızın işine son verilen personele toplu bir ödeme yapması zorunludur. Kıdem tazminatı yükümlülüğü zorunlu olmamasından ötürü, fonlamaya tabi değildir.

Özelleştirme öncesinde, Şirket'te dört ayrı çalışan grubu mevcuttu (toplu iş sözleşmesi kapsamındaki çalışanlar, toplu iş sözleşmesi kapsamı dışında kalan çalışanlar, sözleşmeli personel ve daimi personel). Bu personel grupları iki farklı sosyal güvenlik sisteminin kapsamına girmekte idi. Memurlar, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı ("TCES")'na, işçilerse Sosyal Güvenlik Kurumu ("SGK")'na tabiydiler. Şirket'in, ilgili kanunlar gereği, yukarıdaki ilk paragrafta belirtilen koşullara sahip olan memurlara emeklilik ikramiyesi ve işçilere emeklilik maaşı ödeme yükümlülüğü vardı. Emeklilik ikramiyesinin ve emeklilik maaşı hesaplanmasında kullanılan parametre ve ölçekler farklıydı ve ilgili yasalarla belirlenmişti.

2004 yılında, olası özelleştirmeden sonra Şirket çalışanlarının statülerini düzenleyen bir kanun çıkarılmıştır. Bu kanuna göre, özelleştirmeden sonra İş Kanunu Şirket'in tüm çalışanları için geçerli hale gelmiştir. İlgili kanuna göre, daha önce emeklilik ikramiyesi alabilecek durumda olan tüm memurların emeklilik maaşları, tüm çalışma dönemleri göz önünde tutularak İş Kanunu hükümlerine göre hesaplanacaktır. Dolayısıyla, 31 Aralık 2005 tarihi itibarıyla özelleştirme süreci tamamlanmış olduğu için, Şirket 2004 yılı öncesindeki yıllarda olduğu gibi memur ve işçiler için ayrı ayrı emeklilik yükümlülüklerini yansıtmak yerine, emeklilikle ilgili haklardan doğan yükümlülükleri tüm çalışanlar için hesaplamıştır. 31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla ödenecek kıdem tazminatı, her hizmet yılı için bir aylık maaş üzerinden tam 2.365 TL (2008 – tam 2.173 TL) tavanına tabidir.

31 Aralık 2009 ve 2008 tarihleri itibarıyla personel sayısı sırasıyla 34.086 ve 34.025'dir.

Kıdem tazminatı yükümlülüğünün yanı sıra, Şirket'in ölüm ödemesi; iş, görev ve temsil tazminatı; sosyal yardım artışı ve yıldönümü hediyeleri gibi diğer bazı uzun dönemli yükümlülükleri de vardı. Özelleştirme ile ölüm ödemesi ve sosyal yardım artışı durdurulmuştur.

Memurların kıdem tazminatıyla ilgili olarak yapılan ve yukarıda değinilen değişiklikler geçmiş yıllar hizmet maliyeti ile sonuçlanırken, diğer bazı uzun dönemli hakların durdurulması plan kısıntıları ile sonuçlanmıştır. Plan kısıntılarının etkisi özelleştirmenin olduğu 2005 yılının konsolide gelir tablosuna tamamiyle yansıtılmıştır. Geçmiş dönemlere ait kayıtlara alınmamış 58.737 TL tutarındaki hizmet maliyetleri çalışanların gelecekte beklenen ortalama çalışma süresi olan yedi yıl içinde itfa edilmektedir.

i) Özelleştirme sonrasında çalışanların diğer devlet kuruluşlarına transferi:

İlgili kanunlara göre, memur ve işçilere diğer devlet kuruluşlarına geçme hakkı tanınmıştır. Şirket'in 14 Kasım 2005 tarihinde özelleştirilmesinin sonucu olarak, Şirket'in bazı çalışanları özelleştirme tarihinden itibaren 180 gün içerisinde diğer devlet kuruluşlarında istihdam edilme haklarını kullanmışlardır. Ek olarak, 9 Şubat 2006 tarihi itibarıyla, 180 günlük süreyi 5 yıla çıkaran başka bir kanun çıkartılmıştır.

Bu transferler ile, çalışanların işten çıkarılması sonucu ortaya çıkabilecek yükümlülükler de Grup'a herhangi bir maliyet oluşturmadan diğer devlet kuruluşlarına aktarılmıştır. Dolayısıyla, bu çalışanların işten çıkarılma tazminatları, Grup'un 31 Aralık 2009 ve 2008 tarihlerindeki yükümlülükleri belirlenirken göz önünde bulundurulmamıştır. Yükümlülükteki bu azalış kıdem tazminatı yükümlülüklerinin mutabakatı yapılırken bir tasfiye kazancı olarak ayrıca gösterilmiştir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

23. Borç karşılıkları (devamı)

ii) Kıdem tazminatı yükümlülüklerinin açılış ve kapanış bakiyelerinin mutabakatı:

	1 Ocak- 31 Aralık 2009	1 Ocak- 31 Aralık 2008
1 Ocak itibariyle tanımlanan yükümlülükler	700.476	1.007.149
Hizmet maliyeti	31.294	35.979
Faiz maliyeti	71.907	99.457
Aktüeryal kayıp/kazanç (*) (Not 31)	35.002	(34.139)
Grup tarafından yapılan ödemeler	(127.784)	(360.715)
Transferler - net (diğer devlet kuruluşlarına transfer olan çalışanlar) (Not 31)	(52.140)	(47.255)
31 Aralık itibariyle yükümlülükler	658.755	700.476

(*) 31 Aralık 2008 tarihi itibariyle aktüeryal kazancın 35.771 TL (Not 31) tutarındaki kısmı diğer faaliyet gelirlerinde, 1.632 TL tutarındaki aktüeryal kayıp ise diğer faaliyet giderlerinde muhasebeleştirilmiştir. 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle 35.002 TL tutarındaki aktüeryal kayıp, diğer faaliyet giderlerinde muhasebeleştirilmiştir.

iii) Kıdem tazminatı yükümlülüklerinin bugünkü değerlerinin bilançodaki yükümlülüklerle mutabakatı:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Kıdem tazminatı yükümlülüklerinin bugünkü değeri	658.755	700.476
Geçmiş dönemlere dair kayıtlara alınmamış hizmet maliyeti	(24.584)	(33.328)
Bilançolardaki net yükümlülük	634.171	667.148

iv) Gelir tablosundaki toplam giderler:

	1 Ocak- 31 Aralık 2009	1 Ocak- 31 Aralık 2008
Cari hizmet maliyeti	31.294	35.979
Faiz gideri	71.907	99.457
Geçmiş dönemlere dair hizmet maliyeti	8.744	8.333
Gelir tablosuna yansıtılan toplam net emeklilik gideri	111.945	143.769
Aktüeryal kayıp/(kazanç) (Not 31)	35.002	(34.139)
Kayıtlara alınan tasfiye kazancı (Not 31)	(52.140)	(47.255)
Gelir tablosuna yansıtılan toplam net emeklilik geliri	(17.138)	(81.394)

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

23. Borç karşılıkları (devamı)

v) Kullanılan başlıca aktüeryal varsayımlar:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
İskonto oranı	%11	%12
Maaşlarda beklenen artış oranı	%4,8	%5,4

İleriki yıllar için Grup'ta kalan çalışanların gönüllü olarak işten ayrılma oranlarının ortalama olarak %3 (2008 - %3) olacağı tahmin edilmektedir.

24. Sermaye ve kar yedekleri ile geçmiş yıl karları/(zararları)

31 Aralık 2009 ve 2008 tarihleri itibariyle Şirket'in ortakları ve Şirket'teki hisse oranları aşağıda sunulmuştur:

	31 Aralık 2009		31 Aralık 2008	
	%	Bin TL	%	Bin TL
Hazine	30	1.050.000	30	1.050.000
OTAŞ	55	1.925.000	55	1.925.000
Halka açık kısım	15	525.000	15	525.000
		3.500.000		3.500.000
Enflasyon düzeltmesi		(239.752)		(239.752)
		3.260.248		3.260.248

Şirket'in sermayesinin tümü ödenmiş olup, nominal değeri 1 kuruş olan 350.000.000.000 adet hisseden oluşmaktadır. OTAŞ, A grubu hisselerinin, Hazine ise B ve C grubu hisselerinin sahibidir. C Grubu hisse bir adet imtiyazlı hisseden oluşmaktadır.

Hazine, yasa gereği İmtiyazlı Hisse'nin ("Altın Hisse"nin) sahibidir. Bu hisse devredilemez ve ekonomi ve güvenlik ile ilgili olarak milli yararların korunması amacıyla Hazine'ye belirli haklar tanır. Bu hisselerin sahibi, Şirket ana sözleşmesindeki maddelerde önerilen değişiklikleri, Şirket'in yönetim kontrolünde değişikliklere neden olacak nama yazılı hisse devirlerini ve nama yazılı hisse devirlerinin pay defterine işlenmesini onaylama haklarına sahiptir. Altın Hisse sahibi Hazine, bu hisseyi temsilen yönetim kurulunda bir üye bulundurmaktadır.

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle OTAŞ'ın sahip olduğu, toplam Şirket hisselerinin %55'ine tekabül eden 192.500.000.000 adet A Grubu hisse üzerinde Citicorp Trustee Company Limited'in rehni bulunmaktadır.

Citicorp Trustee'e verilen rehinler OTAŞ'ın Citicorp Trustee'den temin etmiş olduğu kredilerle ilgilidir. OTAŞ kredi sözleşmesi, OTAŞ'ın, Şirket'in ve Avea'nın hisselerinin satışına, transferine ve dilüsyonuna kısıtlamalar getirmektedir.

14 Kasım 2005 tarihinde OTAŞ ve Hazine arasında imzalanan Hissedarlar Sözleşmesi ve ana sözleşme uyarınca, yönetim kurulu 10 üyeden oluşmaktadır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolarla ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

24. Sermaye ve kar yedekleri ile geçmiş yıl karları/(zararları) (devamı)

Yönetim Kurulu, aşağıdaki şekilde aday gösterilecek on üyeden oluşur.

- (a) A grubu hisse sahibi Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere 6 aday gösterme hakkına sahiptir;
- (b) Hazine ;
  - Şirket sermayesinin %30 veya daha fazlasını elinde tuttuğu müddetçe Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere 3 aday gösterme hakkına sahip olacaktır; veya
  - Şirket sermayesinin %15 veya daha fazlasına sahip olması halinde (fakat %30'dan daha az) yönetim kurulu üyesi olarak seçilmek üzere 2 aday gösterme hakkına sahip olacaktır;
- (c) Hazine, Şirket sermayesinin %15 veya daha fazlasını elinde tuttuğu müddetçe (fakat %30'dan daha az), A grubu hisse sahibi ve Hazine, birlikte mutabık kalarak bir kişiyi bağımsız yönetim kurulu üyesi olarak seçilmek üzere aday gösterme hakkına sahip olacaktır.
- (d) Hazine, C grubu Altın Hisse'yi elinde tuttuğu müddetçe yönetim kurulu üyesi olarak seçilmek üzere ayrıca C grubu Altın Hisse için 1 aday gösterme hakkına sahip olacaktır.

Yönetim kurulu başkanı, yönetim kurulu üyeleri arasından A grubu hisse sahiplerinin aday gösterdiği yönetim kurulu üyeleri tarafından aday gösterilecek ve yönetim kurulu toplantısında hazır bulunanların çoğunluk kararı ile seçilecek ve görevden alınacaktır.

Daha üstün çoğunlukla alınması gerekli kararlar dışında yönetim kurulu kararları toplantıda hazır bulunan oyların çoğunluğuyla alınır.

Yönetim kurulu her yıl, makul karşılıkların ve yedeklerin ayrılmasının ardından kanunen mümkün olan azami oranda kar dağıtımını gerçekleştirmeyi önermektedir. Aşağıdaki şartların oluşması halinde ve sermaye piyasası mevzuatına aykırı olmamak kaydıyla net kâr dağıtılabilmektedir:

- a) Kar dağıtımını ana sözleşmede tanımlanan Grup şirketlerinden herhangi birisi tarafından herhangi bir alacaklıya yapılan taahhütleri ihlal edecekse veya ilgili yönetim kurulu toplantısında hazır bulunanların çoğunluğunun kanaatine göre takip eden 12 ay içinde böyle bir ihlalin meydana gelme ihtimali varsa; veya
- b) Yönetim kurulu, ilgili yönetim kurulu toplantısında hazır bulunanların çoğunluğu ile, dağıtımın aşağıdaki konularla ilgili olarak ana sözleşmede tanımlanan Grup şirketlerinden herhangi birisinin menfaatlerine önemli ölçüde zarar vereceğine karar verirse; (i) iş planında veya bütçede yönetim kurulu tarafından onaylanmış bir yatırım programının uygulanması; veya (ii) ana sözleşmede tanımlanan Grup şirketlerinin ticari beklentileri ve Grup şirketlerinin mali durumunu sağlıklı olarak devam ettirmek ihtiyacı.

Türk Ticaret Kanunu'na göre şirketler kar dağıtımından önce yasal yedek ayırmakla yükümlüdür. Yasal yedekler Türk Ticaret Kanunu'na göre ayrılan birinci ve ikinci tertip yasal yedeklerden oluşmaktadır. Birinci tertip yasal yedekler, (enflasyona göre endekslenmemiş) ödenmiş sermayenin beşte birini buluncaya kadar, geçmiş dönem ticari karından yıllık %5 oranında ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler, birinci tertip yasal yedek ve temettülerden sonra, tüm nakdi temettü dağıtımları üzerinden yıllık %10 oranında ayrılır. Şirket'in 2009 yılı konsolide dönem karı Şirket'in yasal kayıtlarındaki dönem karı ile karşılaştırılmış olup, birinci tertip yasal yedek ayrıldıktan sonra kalan 1.731.184 TL tutarın kar dağıtımına konu edilebileceği tespit edilmiştir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

24. Sermaye ve kar yedekleri ile geçmiş yıl karları/(zararları) (devamı)

Temettüler: 2009 yılında Şirket ortaklarına hisse başına 0,4258 tam kuruş (toplam 1.490.157 TL) kar payı dağıtmıştır (2008 – 0,7839 tam kuruş; toplam 2.743.605 TL).

31 Aralık 2008 tarihi itibariyle SPK Muhasebe Standartları'na göre hazırlanmış mali tablolarda 288.991 TL geçmiş yıl zararı bulunmaktadır. Söz konusu geçmiş yıllar zararı, Şirket'in geçmişte yaptığı fiili bir zararı temsil etmemekte ve tamamen Şirket'in SPK Muhasebe Standartları'na göre kar dağıtımını yapmaya başladığı ilk yıl olan 2008 hesap döneminden önceki yıllarda kar dağıtımını Türk Ticaret Kanunu ("TTK") ve Vergi Usul Kanunu ("VUK")'nda belirlenen düzenlemelere göre hazırladığı mali tablolara göre yapmasından kaynaklanmıştır. Başka bir ifade ile, 31 Aralık 2008 tarihi itibariyle mali tablolarda yansıtılan 288.991 TL geçmiş yıllar zararı, geçmiş yıllarda kar dağıtımına baz alınan TTK ve VUK göre hazırlanmış mali tablolar ile SPK Muhasebe Standartları'na göre hazırlanmış mali tablolardaki muhasebesel farklardan kaynaklanmıştır. 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle 288.991 TL tutarındaki geçmiş yıl zararı, kardan ayrılan kısıtlanmış yedeklerden mahsup edilmiştir. 11 Mayıs 2009 tarihinde yapılan 2008 yılına ilişkin Şirket Olağan Genel Kurul toplantısında Yönetim Kurulu'nun önerdiği kar dağıtım planı kabul edilmiş ve toplam 1.490.157 TL kar payı dağıtım kararı alınmıştır.

Ana ortaklık dışı paylar

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle %18,63 oranındaki azınlık hakları İş Bankası Grubu'nun Avea'daki hisselerini ifade etmektedir. 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle hesaplanan ana ortaklık dışı paylar, Grup'un azınlık haklarının satın alımı sırasında uyguladığı muhasebe prensibi uyarınca diğer uzun vadeli finansal yükümlülükler hesabına sınıflandırılarak rayiç değerden yansıtılmıştır. Ana ortaklık dışı payların hareketi aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2007 tarihi itibariyle	-
Azınlık haklarına yapılan geri sınıflandırma	351.189
1 Ocak 2008 – 31 Aralık 2008 tarihleri arasında oluşan kardan azınlık payı	(124.842)
Öz sermaye altında gösterilen gerçekleşmeyen türev araç zararından azınlık haklarının payı	(26.627)
Uzun vadeli diğer yükümlülükler yapılan sınıflandırma	(199.720)
31 Aralık 2008 tarihi itibariyle	-
Azınlık haklarına yapılan geri sınıflandırma	199.720
1 Ocak 2009 – 31 Aralık 2009 tarihleri arasında oluşan kardan azınlık payı	(179.703)
Öz sermaye altında gösterilen gerçekleşmeyen türev araç zararından azınlık haklarının payı	19.768
İştirak sahiplik oranında değişimden kaynaklanan düzeltme farkı	14.569
Uzun vadeli diğer yükümlülükler yapılan sınıflandırma (Not 11)	(54.354)
31 Aralık 2009 tarihi itibariyle	-

Şirket hisselerinin ağırlıklı ortalaması ve birim hisse başına kar hesaplamaları aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak – 31 Aralık 2009	1 Ocak – 31 Aralık 2008
Yıl boyunca mevcut olan hisselerin ortalama sayısı	350.000.000.000	350.000.000.000
Ana Şirket hissedarlarına ait net dönem karı	1.831.730	1.752.212
Elde edilen hisse başına kar (tam kuruş)	0,5234	0,5006

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

25. Hisse bazlı ödemeler

26 Aralık 2007 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 12 Aralık 2007 tarihli Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca 15 Mayıs 2008 tarihinde Şirket'e %45 oranında iştirak eden Hazine'nin Şirket'te sahip olduğu 52.500.000.000 adet hisse senedi (ortaklık payının %15'ine tekabül etmektedir) halka arz yolu ile satılmıştır. Halka arz yolu ile Hazine'nin sahip olduğu hisselerin %15'inin satışı sırasında; 12.299.160.300 adet hisse senedi Şirket ve PTT çalışanları ile küçük yatırımcıya, 5.220.503.800 adedi ise alım gücü yüksek yurt içi yatırımcılara ayrılmış ve söz konusu hisseler ödeme vadesi ve başvuru tarihine göre değişkenlik gösteren indirim oranları dikkate alınarak kurumsal yatırımcıya satılan 34.980.335.900 adet hisseye uygulanan fiyattan daha düşük bir fiyata satılmıştır. Şirket'in halka arz sırasında Şirket çalışanlarına sağlanmış olan indirimler karşılığında, mal ve/veya hizmet elde etmesi nedeniyle, bu uygulama UFRS 2'nin kapsamında muhasebeleştirilmiştir. Bu nedenle Şirket, 31 Aralık 2008 konsolide mali tablolarında, Şirket çalışanlarına sağlanan indirimin rayiç değeri olan 9.528 TL'yi giderleştirmiştir ve aynı tutarı özkaynaklar içerisinde hisse bazlı ödemeler fonu'na yansıtmıştır.

Halka arz sırasında oluşan hisse satış fiyatı	: 4,60 TL
Şirket çalışanlarına uygulanan ortalama hisse satış fiyatı	: 4,2937 TL
Şirket çalışanlarına satılan toplam hisse adedi (lot)	: 31.104.948
Çalışanlara sağlanan faydanın toplam tutarı	: 9.528 TL

Şirket yönetimi, Şirket çalışanları haricindeki diğer gruplara (PTT çalışanları, küçük yatırımcı ve alım gücü yüksek yerli yatırımcı) verilen indirimleri;

- Şirket'in sözkonusu indirimler karşılığında elde ettiği herhangi bir hizmet veya ürün olmadığı ve
- Hazine'nin sözkonusu indirimleri Şirket'in hissedarı olduğu için değil, halka arz yolu ile gerçekleşen tüm diğer özelleştirmelerde olduğu gibi, kamu otoritesi konumunda olduğu için küçük yatırımcıyı teşvik ederek sermayenin tabana yayılmasını gerçekleştirmek amacıyla verilmiş olduğu nedenlerinden yola çıkarak,

UFRS 2 kapsamında değerlendirmemiştir. Diğer gruplara verilen indirimlerin rayiç değeri yaklaşık 34.000 TL'dir.

26. Taahhütler ve yükümlülükler

Şirket'in yatırım taahhütleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Yatırım indirim belgeleri gereği maddi duran varlık alım taahhütleri (Not 33)	4.127	4.021

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

26. Taahhütler ve yükümlülükler (devamı)

Grup tarafından alınan ve verilen diğer teminatlar aşağıda sunulmuştur:

		31 Aralık 2009		31 Aralık 2008	
		Orijinal para birimi	TL	Orijinal para birimi	TL
Alınan teminatlar	ABD doları	186.841	281.326	149.479	226.057
	TL	490.591	490.591	484.991	484.991
	EUR	64.008	138.276	94.073	201.392
	Diğer	-	-	-	-
		910.193		912.440	
Verilen teminatlar (*)	ABD doları	151.987	228.847	153.919	232.772
	TL	116.151	116.151	58.809	58.809
	EUR	13.300	28.732	6.589	14.107
		373.730		305.688	

(*) Söz konusu tutarın 151.500 ABD doları (2008 - 151.500 ABD doları) kısmı Avea'nın İmtiyaz Sözleşmesi kapsamında BTK'ya vermiş olduğu garantiden ve 12.840 Euro'luk kısmı 3N Lisansı ihalesi için verilmiş garantiden oluşmaktadır.

31 Aralık 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihleri itibariyle Şirket'in teminat, rehin ve ipotek (TRİ) pozisyonuna ilişkin tabloları aşağıdaki gibidir:

Şirket tarafından verilen TRİ'ler	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
A.Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	1.478.950	1.595.657
B. Konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	1.417.766	1.211.882
C.Olağan ticari faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	15	-
D.Diğer verilen TRİ'lerin toplam tutarı	17.282	17.126
i. Ana ortak lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	17.282	17.126
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. kişiler lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-
Toplam	2.914.013	2.824.665

Şirket'in vermiş olduğu diğer TRİ'lerin Şirket'in özkaynaklarına oranı 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle %53,74'tür (31 Aralık 2008 tarihi itibariyle %55,24'dir).

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

26. Taahhütler ve yükümlülükler (devamı)

Diğer taahhütler

Grup'un 31 Aralık 2009 itibariyle sponsorluk ve reklam hizmet alımı ile ilgili toplam 250.616 TL'lik (31 Aralık 2008 – 188.572 TL) tutarında satın alım taahhüdü bulunmaktadır. Bu taahhütlerle ilgili ödemeler, sözleşmeler uyarınca 11 yıllık döneme yayılmıştır.

TTNet, Türkiye Futbol Federasyonu ile yapmış olduğu sponsorluk sözleşmesi kapsamında;

- A Milli Futbol Takımı'nın UEFA 2012 Avrupa Şampiyonası Finalleri'ne katılmaya hak kazanması halinde toplam net 300 ABD doları + KDV'yi 16 Ocak 2012 ve 12 Mart 2012 tarihlerinde her bir ödeme net 150 ABD doları + KDV olmak üzere ödemeyi kabul ve taahhüt etmiştir.

Türk Telekom İmtiyaz Sözleşmesi

İmtiyaz Sözleşmesi, Şirket ve BTK arasında 14 Kasım 2005 tarihinde Şirket'in özelleştirilmesi ve özelleştirmenin sonucu olarak Şirket'teki kamu hisselerinin %50'nin altına düşmesini takiben imzalanmıştır. İmtiyaz Sözleşmesi aşağıdaki konuları kapsamaktadır:

- tüm telekomünikasyon hizmetlerinin sağlanması;
- gerekli telekomünikasyon donanımlarının kurulması ve bu tip donanımların diğer lisanslı operatörler tarafından kullanımı
- telekomünikasyon hizmetlerinin pazarlaması ve arzı

İmtiyaz Sözleşmesi, GSM 1800 şebekelerini veya tamamıyla yeni bir ağın kurulmasını gerektiren gelecek nesil telekomünikasyon hizmetlerini kapsamamaktadır. Ayrıca, kablolu televizyon, uydu hizmetleri, denizcilik ve güvenlik haberleşmeleri ve kısıtlı kaynakların tahsisini gerektiren hizmetler İmtiyaz Sözleşmesi'nin kapsamına girmemektedir.

İmtiyaz Sözleşmesi'nin süresi 28 Şubat 2001 tarihinden itibaren 25 yıldır (27 Şubat 2026'ya kadar) ve bu tarih aynı zamanda Şirket ve Ulaştırma Bakanlığı arasında imzalanan asıl yetkilendirme sözleşmesinin geçerli olduğu süreyi de göstermektedir. Ancak, Şirket, İmtiyaz Sözleşmesi'nin yenilenmesi için BTK'ya başvurabilir ve böyle bir yenileme kararı BTK'nın takdiriyle verilir. İmtiyaz Sözleşmesi, sözleşmenin süresinin dolması, yenilenmemesi veya feshedilmesi durumlarında Şirket'e, telekomünikasyon ağının çalışmasını etkileyen tüm cihazların, bu cihazların kurulmuş oldukları taşınmazlarla birlikte herhangi bir bedel almaksızın ve çalışır durumda BTK'ya devredilmesi yükümlülüğünü getirmektedir.

BTK, Şirket'in iflasına yönelik bir mahkeme kararı olduğunda (veya Şirket tarafından konkordato ilan edilmesi durumunda) veya Şirket'in sözleşme hükümlerini ihlal etmesi durumunda sözleşmeyi feshedebilir. Ancak, Şirket'e herhangi bir ihlali düzeltmek için en az 90 günlük bir mühlet verilmelidir. BTK tarafından verilen bu süre içerisinde, Şirket sözleşmeden doğan yükümlülükleriyle ilgili olarak BTK'ya bir iyileştirme programı sunmalıdır. Ancak, bu programın BTK tarafından kabul edilmemesi durumunda BTK, İmtiyaz Sözleşmesi'ni feshetme hakkına sahiptir.

İmtiyaz Sözleşmesi, telekomünikasyon hizmetlerinin sağlanması ile ilgili olarak Şirket'e hizmet sunumuna ilişkin bir takım yükümlülükler getirmektedir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

26. Taahhütler ve yükümlülükler (devamı)

Türk Telekom İmtiyaz Sözleşmesi (devamı)

Ücretlere ilişkin olarak, İmtiyaz Sözleşmesi Şirket'in uygulanabilecek yasalardan veya Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile yapılan anlaşmalardan tahakkuk eden tüm ödemelerinin yapılmasını gerektirir. Bu durum, özellikle, radyo frekanslarının kullanımı için ödenen lisans ve kullanım ücretlerini içerir. Ayrıca, Şirket'in BTK'ya yıllık gelirinin %0,35'ini BTK'nın giderlerine bir katkı olarak ödemesi gerekmektedir.

İmtiyaz Sözleşmesi'ne göre, Şirket herhangi bir ayırım yapmadan diğer operatörlerden gelecek erişim ve/veya bağlantı taleplerine teknik olarak mümkün olduğu derecede cevap vermelidir. Buna ek olarak, Şirket'in BTK tarafından onaylanan bir referans erişim ve bağlantı teklifi yayınlaması gerekmektedir. İmtiyaz Sözleşmesi Şirket'e ayrıca, Evrensel Hizmetlerin Sağlanması ile ilgili kanuna dair BTK tarafından çıkarılan yönetmelikler çerçevesinde dünya çapında hizmet sağlama yükümlülüğünü getirmektedir. Şirket, Evrensel Hizmet Fonu için yıllık gelirinin %1'ini ödemelidir.

Şirket tarafından uygulanacak tarifeler herhangi bir ayırım yapılmaksızın maliyet esasından hesaplanmalıdır. Tarifeler BTK tarafından yayınlanan herhangi bir yönetmelikte aksi açıkça belirtilmediği sürece BTK'nın onayına tabidir. Müşteri faturalarının özel içeriği yönetmelikle düzenlenmiştir. Ancak, bir müşteriye sağlanan her bir hizmetin maliyeti belirtilmeli ve müşteri tarafından istendiği takdirde ayrıntılı bir fatura, teknik olarak mümkün olduğu sürece, ücret karşılığında müşteriye gönderilmelidir.

İmtiyaz Sözleşmesi'nin diğer hükümleri iletişimin gizliliğinin sağlanmasına ve müşteri şikayetlerinin giderilmesi için etkin yöntemler kurulmasına ilişkindir.

Avea İmtiyaz Sözleşmesi

Avea ve BTK arasında 12 Ocak 2005 tarihinde daha önce Aycell ve Aria ile yapılan GSM 1800 imtiyaz sözleşmelerinin yerini alan bir imtiyaz sözleşmesi (Avea İmtiyaz Sözleşmesi) imzalanmıştır.

Avea İmtiyaz Sözleşmesi, bir GSM 1800 ağının Türkiye Cumhuriyeti'nde Avea tarafından kurulmasını, geliştirilmesini ve çalıştırılmasını kapsamaktadır, anlaşmanın ekinde ayrıca Avea'ya ek olarak altı adet 900 MHz kanal da sağlamaktadır. Avea İmtiyaz Sözleşmesi ayrıca yurt dışındaki telekomünikasyon operatörleriyle direkt bağlantılar kurulması konusunda da yetki vermektedir.

Avea İmtiyaz Sözleşmesi'ne bağlı olarak Avea'ya 1800 MHz bandında 75 kanal ve 900 MHz bandında 6 kanal verilmiştir. Avea, ayrıca, daha önce geçici olarak Aycell'in kullanımına verilen 1800 MHz ve 900 MHz bantlarındaki frekansları kullanmak için de yetkilendirilmiştir. Aycell'in 1800 MHz frekanslarını kullanma hakkı Şubat 2006'da dolmuş olup 900 MHz frekanslarını kullanma hakkı da bu frekansların BTK'ya geri verilme tarihi olan Ağustos 2007'de dolmuştur. Avea İmtiyaz Sözleşmesi'nin süresi 11 Ocak 2001'den itibaren 25 yıldır (10 Ocak 2026'ya kadar) ve bu tarih aynı zamanda Şirket ve Ulaştırma Bakanlığı arasında imzalanan asıl yetkilendirme anlaşmasının geçerli olduğu süreyi de göstermektedir (bu anlaşma daha sonra Şubat 2002'de Aycell ve BTK arasında imtiyaz sözleşmesi olarak yenilenmiştir).

Avea, Avea İmtiyaz Sözleşmesi'nin yenilenmesi için BTK'ya başvurabilir ve böyle bir yenileme kararı tamamıyla BTK'nın takdiriyle verilir. Avea, Avea İmtiyaz Sözleşmesi'nin süresinin dolması veya yenilenmemesi durumunda; Avea'nın GSM 1800 sisteminin merkezi operasyon birimi olan ağ yönetim merkezini, ağ geçidi santralını ve merkezi abonelik çalışma sistemini (tüm teknik donanımlar dahil) Avea'nın telekomünikasyon ağının çalışmasını etkileyen tüm cihazlar ve bu cihazların kurulmuş oldukları taşınmazlarla birlikte herhangi bir bedel almadan BTK'ya devretme yükümlülüğü vardır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

26. Taahhütler ve yükümlülükler (devamı)

Avea İmtiyaz Sözleşmesi (devamı)

BTK, Avea İmtiyaz Sözleşmesi'ni (i) iflasla ilgili bir gelişme olması; (ii) sözleşme şartlarının ihlal edilmesi; (iii) Avea'nın kendisine ayrılan frekanslar dışında faaliyet göstermesi; (iv) lisans ücretlerinin ödenmemesi durumlarında feshedebilir. Ancak, anlaşmanın lisans ücretlerinin ödenmemesi dışındaki bir nedenle feshedilmesi durumunda Avea'ya bir iyileştirme programı sunmak için en az 90 günlük bir süre verilmelidir. Ancak, bu programın BTK tarafından kabul edilmemesi durumunda BTK, Avea İmtiyaz Sözleşmesi'ni feshedebilir. Fesihden sonra Avea, GSM 1800 ağını oluşturan tüm ekipmanları herhangi bir bedel talep etmeksizin BTK'ya devretmekle yükümlüdür.

Avea için Avea İmtiyaz Sözleşmesi'nden kaynaklanan kapsama yükümlülükleri söz konusudur ve Avea'nın 11 Ocak 2001'den itibaren 5 yıl içinde (Ocak 2006'ya kadar) Türkiye nüfusunun %90'ını kapsaması gerekmektedir. Ek olarak, 10.000'den az nüfusu olan yerleşim birimlerinin ulusal dolaşım düzenlemeleriyle değil, Avea'nın kendi ağıyla kapsanması gerekmektedir. Ayrıca, Avea'nın teknolojik gelişmelere ve uluslararası anlaşmalara paralel olarak ağın yenilenmesi yükümlülüğü de vardır. Avea'nın bazı kalite standartlarına da uyması gerekmektedir. Kapsama alanı içindeki bölgelerde, bloke aramalar için lisanslı şebeke içi oran %5'ten ve arama hatası oranı ise %2'den çok olmamalıdır.

Avea İmtiyaz Sözleşmesi, lisans ücretlerinin GSM 1800 yetkilendirme anlaşmasının imzalanmasında ödenmesini gerektirmektedir. Avea İmtiyaz Sözleşmesi'nin hükümleri gereği, Avea'nın aylık brüt gelirinin %15'ini Hazine'ye ödemesi ve ayrıca aylık brüt gelirden tüm vergiler, harçlar, Hazine ödemesi ve KDV düşüldükten sonra kalan net tutarın %0.35'ini BTK'ya gider yardımı olarak ödemesi gerekmektedir (Not 8). Avea İmtiyaz Sözleşmesi, frekans lisansı ve kullanım bedellerinin, bu bedellerin kesin tutarları belirtilmemiş olsa da, Avea tarafından ödenmesini gerektirmektedir. Ayrıca, Avea İmtiyaz Sözleşmesi'nin şartları arasında, Avea'nın Avea İmtiyaz Sözleşmesi'nden doğan yükümlülükleriyle ilgili olarak 151.500 ABD doları tutarında bir kati teminat mektubu alması da yer almaktadır. Bu rakam lisans ücretinin %6'sına eşittir.

Avea İmtiyaz Sözleşmesi'nin diğer hükümleri Avea ağı için alan kodlarının dağıtımı ve numara taşınabilirliğinin BTK tarafından yayınlanan yönetmeliklerle uyum içinde sağlanmasıyla ilgilidir. Avea, ayrıca mali denetim raporlarını ve tablolarını ve yatırım planını sunmakla yükümlüdür.

Avea İmtiyaz Sözleşmesi, lisansın BTK'nın onayıyla ve "İzin Yönetmeliği" koşullarının sınırları içinde transfer edilebilmesini sağlar. Ancak, Türkiye'de GSM 900 veya GSM 1800 lisansı bulunan veya bu lisansa sahip olan bir şirketin ilişkili şirketlerine transfer yapılamaz. Hisselerin %50'sinden fazlasının transferi şeklinde gerçekleşen kontrol değişiklikleri için ayrıca Rekabet Kurumu'nun onayı gerekli kılınmıştır.

Avea Lisans Sözleşmesi

GSM Lisans Sözleşmesi' ne göre, Avea, lisans ücretinin %6'sı kadar nakit ve banka teminat mektubunu teminat olarak göstermiştir. Avea, sözleşmeden doğan yükümlülüklerini yerine getirmekte başarısız olduğu takdirde, BTK bu teminatı tasfiye hakkına sahiptir.

a. Hazineye ödenecek fonlar

Avea, abonelerden alınan geç ödeme faizi, dolaylı vergiler, harç ve ücretler gibi mali yükümlülükler ve raporlama amaçlı tahakkuk tutarları haricinde Hazine'ye aylık brüt satışlarının %15'i kadar bir tutar ödeyecektir. Brüt satışlar, toplam ücret tutarını veya operatörün hizmet faaliyetleri çerçevesinde satılan mal veya hizmet iadesi karşılığında tahakkuk eden tutarları kapsar ve yasal gelir tablosunda brüt satışlar altına kaydedilir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

26. Taahhütler ve yükümlülükler (devamı)

Avea Lisans Sözleşmesi (devamı)

5369 numaralı Evrensel Hizmet Karşılığı ve Değişiklikleri kanununa göre, Avea ödeme tutarının %90'ını Hazine'ye ve kalan %10'luk tutarı ise Ulaştırma Bakanlığı'na ödeyecek ve ilan edecektir.

b. Bilişim Teknolojileri Kurumu katılım payı

Avea, brüt satışlarının %0,035'ini BTK katılım payı giderleri olarak Bilişim Teknolojileri Kurumu'na takip eden yılın Nisan ayının son iş gününe kadar ödeyecektir.

c. Kapsama alanı

Avea, 11 Ocak 2001'den sonra 3 yıl içerisinde Türkiye nüfusunun en az %50'sini ve 11 Ocak 2001'den sonra 5 yıl içerisinde Türkiye nüfusunun %90'ını kapsamayı taahhüt ve garanti etmiştir. Ancak, 10.000 kişiden az nüfusa sahip bölgeler dikkate alınmayacaktır. Bu kapsama alanı sadece Avea tarafından kapsanacak alanı temsil etmektedir ve ulusal dolaşım katkısı olmayacaktır.

31 Aralık 2004 tarihi itibariyle Avea kapsama alanı ile ilgili yükümlülüklerini yerine getirmiştir.

d. Hizmet teklifleri

Avea, GSM lisans anlaşması çerçevesinde belirtilen hizmetleri fakat bununla sınırlı olmamak üzere acil aramalar, çağrı yönlendirme, giden ve gelen aramaları engelleme, müşteri teknik servisi, acil çağrı yönlendirme gibi hizmetleri de sağlamayı kabul ve taahhüt etmektedir.

e. Hizmet kalitesi

Avea, Uluslararası Telekomünikasyon Birliği'nin GSM 1800 uluslararası standartlarına getirdiği önerilerde belirtilen telefon servis kalite standartlarına riayet edecektir. Bu standartlar lisanslı ağ engelleme oranının %5 olmasını ve arama başarısızlık oranının da %2'den fazla olmamasını gerektirmektedir.

f. Tarifeler

Avea, Bilişim Teknolojileri Kurumu'nun düzenlemelerine aykırı olmamak koşuluyla kendi tarifelerini serbestçe belirleyebilir.

g. Acil durumlar

Avea, kamu kurumları ve işletmelerine sağlık, güvenlik, yangın ve diğer felaket durumlarında öncelik sağlamak koşuluyla, abone ve kullanıcıların ihtiyaçlarını karşılamak için gerekli tedbirleri alacaktır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

26. Taahhütler ve yükümlülükler (devamı)

Avea Lisans Sözleşmesi (devamı)

h. Yatırım planları

İlgili yönetmelik uyarınca, Avea her yıl Eylül ayının ilk günü takip eden takvim yılları için yatırım planını BTK'ya sunacaktır. Bu planlar 3 yıl için geçerli olacak dinamik talep tahminleri, baz istasyon sayı ve yerleri, kurulacak baz kontrol istasyonları, çalışma süresi ve yatırım maliyetleri hakkında bilgi içerecektir. Yatırım planının alınmasından itibaren 120 gün içinde, BTK Sözleşme'de verilen taahhütlerle uyumluluğunu onaylayacaktır.

Yatırım planının geç sunulması durumunda, BTK "Operatörler ve Diğer Yaptırımlar ve Önlemler altındaki İdari Para Cezaları hakkında Yönetmelik" uyarınca para cezası kesme hakkına sahiptir.

i. Ulusal dolaşım

Avea, Türkiye'deki diğer lisanslı GSM şebekeleri ile ulusal dolaşım amacıyla sözleşme imzalayabilir.

j. Faaliyetlerin askıya alınması

Gerekirse kamu güvenliği ve ulusal savunma, genel seferberlik vb. durumlarda, Kurum geçici veya kalıcı olarak Avea'nın faaliyetlerinin tamamını veya bir bölümünü askıya alabilir ve doğrudan şebekeyi kendisi yönetebilir. Yukarıda bahsedilen askıya alma süresi lisans dönemine eklenir ve böyle bir döneme ait gelir, oluşması durumunda Avea'ya ait olacaktır.

k. BTK tarafından sözleşmenin sonlandırılması

BTK aşağıdaki nedenlerden dolayı Lisans'ı iptal edebilir veya Sözleşme'yi sonlandırabilir, ancak aşağıdaki madde (iv) haricinde, Avea, BTK tarafında yazılı bildirim takiben 90 günden daha kısa olmayan bir süre zarfında yükümlülüklerini yerine getirme olanağına sahiptir. Bu süre zarfında, Avea, yükümlülüklerini yerine getirebilmek için BTK'ya düzeltici eylem planı sağlamak zorundadır. Eğer bu eylem planı BTK tarafından kabul edilirse, uyuşmazlıklar eylem planı sonunda revize edilecektir. Eğer bu eylem planı kabul edilmezse, BTK, Avea'ya verilen 90 günlük süre sonunda Sözleşme'yi sonlandırabilir.

- i) Avea'nın borçlarını ödeyemeyecek durumda olduğunun yetkili mahkemelerce karara bağlanması veya alacaklılarla anlaşılması,
- ii) Avea'nın sözleşmeden doğan yükümlülüklerini yerine getirememesi ve verilen makul süre zarfında bunları düzeltmemesi,
- iii) Avea'nın kendisine tahsis edilen frekansların veya Bakanlıkça GSM 1800 sisteminde kullanılması amacıyla tahsis edilen diğer frekansların ötesinde faaliyet gösterdiğinin belirlenmesi, ve Avea'nın bu faaliyetleri makul bir süre zarfında durdurmaması,
- iv) Avea'nın belirtilen lisans ücretlerini ödeyememesi.

l. Sigorta

Avea, faaliyet gösterilen ve kurulan telekomünikasyon tesis ve hizmetleri için yeterli tüm risk sigortasını Lisans Sözleşmesi'nin sonuna kadar sağlamak zorundadır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

26. Taahhütler ve yükümlülükler (devamı)

3. Nesil Yetkilendirilmesi

Avea, 30 Nisan 2009 tarihinde BTK ile İmtiyaz Sözleşmesini imzalayarak KDV hariç 214.000 Euro değerindeki 3N lisansını almıştır. Lisans süresi, sözleşmenin imzalanmasını takiben 20 yıl olup; 3N hizmetleri, 30 Temmuz 2009 tarihi itibariyle sunulmaya başlanmıştır.

Sözleşmeye göre;

- Avea, acil durumlarda Ulaştırma Bakanlığı'nın istemi üzerine kullanılmak üzere, en az 2 adet IMT-2000/UMTS mobil baz istasyonu bulunduracaktır.
- Avea, Sözleşmenin imza tarihinden itibaren ilk 5 yıl içinde, Avea hisselerinin mevcut hissedarlar ve hissedarların iştirakleri dışındaki kişi ve kurumlara %10'u aşan her devrinde BTK'nın onayını alacaktır. Kontrol unsurunun el değiştirmesine yol açan her nevi hisse devri BTK onayına tabidir.
- Avea, lisans ücretinin %6'sı oranındaki ve 12.840 Euro tutarındaki banka teminat mektubunu kesin teminat olarak vermiştir. Avea'nın sözleşmeden doğan yükümlülüklerini yerine getirmediğinin saptanması halinde BTK, teminatı irat kaydedecektir. İşletmeci, teminatın irat kaydedilmesi durumunda 30 gün içinde yeni kesin teminat verecektir. Söz konusu sürede kesin teminatın getirilmemesi durumunda Sözleşme feshedilebilecektir.
- Avea, Yönetmelik uyarınca her yıl 1 Kasım gününe kadar, takip eden takvim yılına ilişkin yatırım planını Sözleşmenin imzalanmasını müteakip Sözleşme süresince BTK'ya sunacaktır. Bu plan, üç yıllık olarak hazırlanacak ve kurulacak santral, baz istasyonları ve kontrol istasyonlarının sayısını, yerlerini, kapsama alanı bilgilerini, yatırım bedellerini ve bir önceki yatırım planının gerçekleşme oranları ile varsa sapma nedenleri vb. hususları içerecektir.
- Avea, süresinde ödenmeyen bedeller için abonelerine tahakkuk ettirdiği gecikme faizi ile vasıtalı vergiler, harç ve resim gibi mali yükümlülükler ve raporlama amacıyla muhasebeleştirdiği tahakkuk tutarları hariç olmak üzere, aylık brüt satışlarının %15'ini Hazine payı olarak öder.

Kapsama alanı yükümlülüğü:

Avea, İmtiyaz Sözleşmesinin imzalanmasını takiben;

- 3 yıl içerisinde büyükşehir belediyeleri sınırları içinde kalan nüfusu,
- 6 yıl içinde tüm il ve ilçe belediye sınırları içinde kalan nüfusu,
- 8 yıl içinde nüfusu 5000'in üzerinde olan tüm yerleşim alanları içinde kalan nüfusu,
- 10 yıl içinde nüfusu 1000'in üzerinde olan tüm yerleşim alanları içinde kalan nüfusu,

kapsama alanı içine alacaktır.

Bu alanlar Avea'nın tek başına kapsamaması gereken alanlar olup dolaşım ile sağlanmayacaktır. BTK'nın istemi üzerine yılda en fazla iki adet yerleşim yeri Avea tarafından öncelikli olarak kapsama alanı içine alınacaktır.

Mücbir sebepler dışında kapsama alanı yükümlülüğünün yerine getirilmesinin geciktirilmesi halinde; ilgili Mevzuat çerçevesinde idari para cezası uygulanacaktır. Kapsama yükümlülüğünün yerine getirilmesinin iki yıldan fazla geciktirilmesi halinde sözleşme BTK tarafından feshedilebilecektir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

26. Taahhütler ve yükümlülükler (devamı)

Elektronik haberleşme şebekesinde kullanılan donanım ve yazılımlara ilişkin yatırımlar:

Avea, her yıl, yer kiralama, kule, direk, boru, konteyner, kanal, enerji nakil hatları vb. altyapı niteliğindeki tesislere yaptığı yatırımlar hariç olmak üzere elektronik haberleşme şebekesine ilişkin yatırımlarının (donanım, yazılım gibi);

- En az %40'ını Sözleşmenin imzalanmasından itibaren birinci yıl en az 200, ikinci yıl en az 300, üçüncü ve sonraki yıllar için en az 500 mühendisin çalıştığı, bilgi ve iletişim teknolojileri alanında Ar-Ge projeleri geliştirmek üzere Türkiye'de kurulmuş Ar-Ge merkezi bulunan tedarikçi şirketlerden veya Sözleşmenin imzalanmasından itibaren birinci yıl en az 150, ikinci yıl en az 250, üçüncü ve sonraki yıllar için en az 350 mühendisin çalıştığı bu Ar-Ge merkezi ile birlikte birinci yıl en az 50, ikinci yıl en az 100, üçüncü ve sonraki yıllar için en az 150 mühendisin çalıştığı Teknik Destek Merkezi bulunan tedarikçi şirketlerden sağlayacaktır.

Bir tedarikçi şirket, Ar-Ge ve Teknik Destek Merkezlerini başka bir tedarikçi şirketle birlikte kuramaz; ancak Türkiye'de yerleşik bir şirket, kurum veya kuruluşla kurabilir. Tedarikçi şirketin bu merkezlerde en az %50 (yüzde elli) ortaklığı bulunmalıdır. Türkiye'de yerleşik söz konusu şirket, kurum veya kuruluşların başka bir tedarikçi şirket ile birlikte kurdukları bilgi ve iletişim teknolojileri alanında faaliyet gösteren Ar-Ge ve Teknik Destek Merkezleri bulunmamalıdır.

Tedarikçi şirket tarafından çalıştırılacak mühendisler içerisinde mevzuat çerçevesinde kısmi zamanlı çalışacak üniversite öğretim elemanları da yer alabilir. Öğretim elemanları sayısı, yukarıda belirtilen toplam çalışan mühendis sayısının %5'inden fazla olamaz.

Avea, elektronik haberleşme şebekesine ilişkin yatırımlarını tedarikçi şirketlerin yukarıda ifade edilen şartları sağlayıp sağlamadıklarını kontrol ve tespit ederek gerçekleştirmekle yükümlüdür.

- En az %10'unu Türkiye'de ürün veya sistem geliştirmek üzere kurulmuş olan KOBİ niteliğindeki tedarikçilerden sağlayacaktır.

Avea'nın şebekesinde kullanacağı tüm bağımsız yazılım ve donanım birimleri, birbirleri ile açık arayüzler ile bağlantılı olacaktır.

BTK, bu maddenin uygulanmasına yönelik, gerekli gördüğünde denetim yapabilir veya uygun gördüğü kurum veya kuruluşa denetim yaptırabilir. Denetimin masrafları Avea tarafından karşılanır.

Avea'nın, yukarıda yer alan hükümlere aykırı olarak mal ve hizmet tedarik ettiğinin tespit edilmesi durumunda; Avea'ya bir önceki takvim yılındaki cirosunun %1'ine kadar para cezası uygulanır.

Avea'nın söz konusu yükümlülükleri yerine getirmemesi durumunda, her yıl için ayrı ayrı değerlendirilmek üzere Avea'ya, yer kiralama, kule, direk, boru, konteyner, kanal, enerji nakil hatları vb. altyapı niteliğindeki tesislere yaptığı yatırımlar hariç olmak üzere şebekeye ilişkin yatırımlarının toplam tutarının %40'ı oranında ceza ayrıca tahakkuk ettirilir. Bu hüküm İmtiyaz Sözleşmesinin imzalanmasını takiben ilk üç yıl için geçerlidir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

26. Taahhütler ve yükümlülükler (devamı)

Sözleşmenin BTK tarafından feshi:

BTK aşağıdaki sebeplerle Sözleşmeyi feshedebilir;

- Avea hakkında yargı mercilerince verilmiş iflas veya konkordato kararı olması,
- Avea'nın Sözleşmedeki yükümlülüklerinden herhangi birini yerine getirmedeğinin ve verilen süre içinde durumu düzeltmediğinin saptanması,
- Avea'nın BTK tarafından belirlenen şartlarda ulusal dolaşım yükümlülüğüne uymaması,
- Avea'nın daha önce imzalamış olduğu imtiyaz sözleşmesinin feshedilmesi

Bu hallerde Avea'ya, BTK'nın yazılı bildiriminden itibaren 90 günden az olmamak üzere yükümlülüğünü yerine getirme olanağı tanınacaktır. Avea'nın, verilen süre içinde yükümlülüklerinin tamamını yerine getirmemesi durumunda Sözleşme BTK tarafından feshedilecektir. Sözleşmenin herhangi bir şekilde feshi halinde lisans ücreti dahil Avea tarafından herhangi bir ücret talep edilemez.

Türk Telekom ile ilgili kanuni takibatlar

Grup faaliyetleri ile ilgili olan olağan iddialara taraf olmuştur ve gelecekte de taraf olmaya devam etmeyi beklemektedir.

Türk Telekom ile Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş.("Turkcell") arasında olan ihtilaflar

Arabağlantı tarifeleri ve kiralık devre ile ilgili ihtilaflar

Şirket ile Turkcell arasında Şirket tarafından uygulanan uluslararası arabağlantı ve kiralık hat tarifeleri hakkında ihtilaf bulunmaktadır. Şirket, söz konusu ihtilaf için 31 Aralık 2009 tarihli konsolide finansal tablolarda 27.826 TL tutarında karşılık ayırmıştır (2008 – 27.948 TL).

Şirket ile Turkcell arasında 24 Nisan 1998 tarihinde imzalanan Şebekelerarası İrtibat ve İşbirliği Sözleşmesi kapsamında altyapı hizmetlerinden doğan özel devre aylık kira ücretlerinden 1 Temmuz 2000 - 31 Aralık 2000 tarihleri arasındaki dönemi kapsayan toplam 30.067 TL'nin (talep tarihine kadar işlemiş gecikme faizleri dahil), Şirket tarafından 9 Mayıs 2002 tarihli yazı ile Turkcell firmasından talep edilmesi üzerine; Turkcell tarafından Şirket aleyhine açılan davanın reddine 2008 yılında karar verilmiştir. İlgili mahkeme kararı gereği, muaccel hale gelen ve geçmiş dönemlerde karşılık ayrılmış olan Şirket alacakları, tahakkuk etmiş yasal faiz tutarları ile birlikte Turkcell'le olan cari hesap bakiyelerinden mahsup edilmeye başlanmıştır.

Turkcell'in Millenicom üzerinden hukuka aykırı ses trafiği taşımasından kaynaklanan dava

Turkcell'in Şirket ile imzaladığı Şebekelerarası İrtibat ve İşbirliği Sözleşmesine aykırı olarak, uluslararası ses trafiğini Almanya'da yerleşik Milleni.com GmbH Firması üzerinden taşıyarak Şirket'i toplam 450.931 TL zarara uğrattığı gerekçesiyle Turkcell'e karşı açılan dava, 5 Kasım 2009 tarihinde yapılan duruşmada Ankara Asliye 7. Ticaret Mahkemesi tarafından Şirket lehine oybirliği ile karara bağlanmış ve Şirket'in davadaki Şirket talebinin kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Bu çerçevede, Turkcell tarafından 137.733 TL ana para, 141.494 TL gecikme bedeli olmak üzere toplam 279.227 TL'nin Şirket'e ödenmesi karara bağlanmıştır. Ayrıca, dava tarihi olan 5 Ağustos 2005 tarihinden itibaren yukarıda belirtilen ana paraya; Şirket ile Turkcell arasında imzalanmış bulunan Şebekelerarası İrtibat ve İşbirliği Sözleşmesinin 20.09.2003 tarihli Ek Protokolün IX. Maddesi ile değişik 12.3. maddesine göre TCMB ticari avans faiz oranı esas alınarak hesaplanacak gecikme faizinin yanı sıra ayrıca %10 oranında gecikme cezası eklenecektir. 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle davanın temyiz yolunun açık olmasından dolayı, Grup, ihtiyatlılık gereği konsolide finansal tablolarında gelir tahakkuku yapmamıştır. Turkcell 28 Ocak 2010 tarihinde söz konusu dava ile ilgili olarak temyize başvurmuştur.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

26. Taahhütler ve yükümlülükler (devamı)

Türk Telekom ile ilgili kanuni takibatlar

Türk Telekom'un BTK ile arasında olan ihtilaflar

Şirket'in BTK'ya karşı açmış olduğu çeşitli davalar bulunmaktadır. Bu davalar genel olarak sektörel ve tarife düzenlemeleri ve sektördeki diğer operatörlere ilişkin açıklanan düzenlemelere ilişkindir. Sektörel ihtilaflar genellikle BTK'nın arabağlantı, telekomünikasyon hizmetleri ve altyapı ile ilgili aldığı karar ve hükümlere itiraz suretiyle oluşmaktadır.

Türk Telekom'un eski personeli ile olan ihtilafları

Personel organizasyonunun yeniden yapılanması kapsamında devam eden çalışmalar nedeniyle, belirlenen norm kadro sayısına ulaşmak için Şirket Yönetim Kurulu'nun kararı uyarınca emekliliğini hak etmiş, hizmetine ihtiyaç duyulmayanların iş sözleşmeleri feshedilmiştir. Bu bağlamda, ayrılan personelin bir kısmı tarafından Şirket aleyhine işe iade davaları açılmıştır. Bu davalardan bir kısmı Şirket aleyhine sonuçlanmış olup, bir kısmı ise halen devam etmektedir. Şirket bu ihtilaflar için konsolide finansal tablolarda 15.350 TL (2008-8.026 TL) tutarında karşılık ayırmıştır .

İstanbul Büyükşehir Belediyesi ile olan ihtilaflar

İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından, çeşitli dönemlere ait altyapı yatırım fonu ve kurum payı bedeli olarak belirlenen tutarın ödenmesi talebi ile Şirket aleyhine açılan davaların ana para toplam tutarı 28.050 TL'dir. Söz konusu davalar için anapara artı faizi ile ilgili olarak toplam 66.050 TL (2008-47.127 TL) karşılık konsolide finansal tablolara yansıtılmıştır.

Avea ile ilgili kanuni takibatlar

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Tarafından Avea'ya Kesilen Cezalar

Tüketici ve Rekabetin Korunması Genel Müdürlüğü, 2008 yılının sonuna doğru, 4077 sayılı Tüketicinin Korunması hakkında kanun ve ilgili yönetmelikler kapsamında denetim yapmıştır. Denetim 2009 yılında sonuçlanmış ve Tüketici ve Haklarının Korunması Hakkında Kanun'un 9/A ve 11/A maddesine dayanılarak, Avea'ya sırasıyla 51.335 TL ve 3.216 TL'lik iki adet idari para cezası kesilmiştir. Avea, kesilen cezaya 27 Ağustos 2009 tarihinde itiraz etmiştir. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın yazısı ile Avea'nın itirazı inceleme altına alınmış olup, itiraz sonucu yapılacak işlem tekrar belirleninceye kadar, idari para cezalarının yürütmesinin durdurulmasına karar verilmiştir.

Ancak bahse konu işlemler, davalı idare tarafından geri alınmadığından, 11 Ağustos 2009 tarihli işlemlerinin iptali ve yürütmesinin durdurulması talepli dava ile ikame olunmuştur. Cezalar, 6 Ekim 2009 tarihinde İstanbul Valiliği tarafından Avea'ya tebliğ edilmiştir. Tebliğ edilen ceza işlemine ilişkin, Bakanlık tespitlerinin 5809 sayılı Kanun'un gereği kapsamında Avea'ya kesilen 3.216 TL tutarındaki cezanın gereğini yerine getirmek üzere BTK'ya iletilmesinin uygun görüldüğü bu nedenle 11 Ağustos 2009 tarihli ceza kararının tesisine ilişkin idari işlemin geri alındığı bildirilmiştir.

6 Ekim 2009 tarihinde İstanbul Valiliği tarafından Avea'ya tebliğ edilen evrak ile 51.335 TL tutarındaki ceza işleminin uygulanmasının devamına karar verilmiştir. Avea, 9 Ekim 2009 tarihinde bu karara itiraz edip yürütmenin durdurulması talepli dava açmıştır.

Bu cezaya ilişkin olarak Avea'ya 10 Aralık 2009 tarihinde ödeme emri tebliğ edilmiştir. Ödeme emrinin yürütmesinin durdurulması ve iptali talepli olarak 16 Aralık 2009 tarihinde Avea tarafından dava açılmış, 18 Aralık 2009 tarihinde idarenin savunması alınıncaya ve/veya yeni bir karar tesis olununcaya kadar ödeme emrinin yürütmesinin durdurulmasına karar verilmiştir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

26. Taahhütler ve yükümlülükler (devamı)

Avea ile ilgili kanuni takibatlar (devamı)

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın cezai işleminde İleri sürülen temel hukuka aykırılık sebepleri nedeniyle, Avea yönetimi tarafından dava konusu ceza ile ilgili 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle karşılık ayrılmamasına karar verilmiştir.

Maliye Bakanlığı tarafından Avea'ya kesilen cezalar

KDV Cezaları

Maliye Bakanlığı 2006 ve 2007 yıllarında yapmış olduğu vergi denetimleri sırasında yurtdışı GSM operatörlerinin Aycell ve İş-Tim'e kesmiş olduğu yurtdışı dolaşım (Roaming) faturalarında Vergi Usul Kanunu uyarınca sorumlu sıfatıyla 18% KDV hesaplanmadığını tespit edilmiştir. Maliye Bakanlığı bu denetim sonucu yayınlamış olduğu raporda Avea'yı kusurlu bulmuş ve vergi bildiriminde bulunmuştur. Aycell ve İş-Tim firmaları dolayısıyla Avea adına tespit edilen vergi kusuru Aralık 2006 ve Haziran 2007 de resmi olarak duyurulmuştur. Konuyla ilgili vergi kusuru, Aralık 2006 da 46 tam TL ve Aralık 2007 de 722 tam TL olarak belirlenmiştir. Söz konusu tarhiyat, Avea tarafından dava konusu edilmiş olup açılmış bulunan davaların 17 adedi için Danıştay 9. Dairesince Avea lehine karar verilmiştir. Öte yandan 21 ve 22 Ekim 2009 tarihlerinde Avea'ya aynı konuyla ilgili olarak Şubat 2004 -Temmuz 2009 dönemi için de vergi dairesince toplam 18.696 TL tutarında ihbarname tebliğ edilmiştir.

Sorumlu sıfatıyla KDV açısından 2003 yılından 31 Aralık 2009'a kadar olan döneme ait ceza ve oluşabilecek faizler için toplam 7.676 TL tutarındaki karşılık konsolide mali tablolarda ayrılmıştır. Konsolide finansal tabloların onaylandığı tarih itibariyle söz konusu dava devam etmektedir. Şubat 2004 - Temmuz 2009 dönemi için uzlaşmaya başvurulmuştur.

T.C. Maliye Bakanlığı Gelirler Genel Müdürlüğü tarafından Avea'ya tebliğ edilen 24/03/2005 tarihli yazı uyarınca, Eylül 2006'den bugüne kadar roaming işlemlerinde yurt dışındaki GSM operatörlerine ödenen bedeller için KDV abonelere yansıtılmamıştır.

Avea'ya sırasıyla 21 ve 22 Ekim 2009 tarihlerinde tebliğ edilen, Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı Denetim Grup Müdürlüğü'nün 2 Ekim 2009 tarihli Vergi İnceleme Raporlarında; abonelerin yurt dışında yapmış olduğu görüşmelerin ("roaming") fatura edilmesi sırasında yurt dışındaki GSM operatörlerine ödenen bedeller üzerinden Katma Değer Vergisi (KDV) ve Özel İletişim Vergisinin (ÖİV) hesaplanarak, ayrıca abonelere yansıtılıp tahsil edilmesi gerektiği belirtilmiştir. Bu nedenle Eylül 2006 - Temmuz 2009 arası dönemi için toplam 4.948 TL tutarında KDV aslının ödenmesi talep edilmektedir. Avea tarafından bu işlemin ve dayanağı niteliğindeki inceleme raporunun iptali için dönemlere göre ayrılmak suretiyle 1 tanesi Boğaziçi Vergi Dairesi Müdürlüğüne geri kalanlar Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Müdürlüğüne olmak üzere toplam 5 adet dava 19 Kasım 2009 tarihinde açılmıştır. 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle davanın yargılaması halen sürmektedir.

Geçmiş döneme ilişkin KDV tarhiyatı ile ilgili olarak 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle 5.918 TL tutarında karşılık konsolide mali tablolara yansıtılmıştır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

26. Taahhütler ve yükümlülükler (devamı)

Avea ile ilgili kanuni takibatlar (devamı)

ÖİV Cezası

Avea'ya sırasıyla 21 ve 22 Ekim 2009 tarihlerinde tebliğ edilen, Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı Denetim Grup Müdürlüğü'nün 2 Ekim 2009 tarihli Vergi İnceleme Raporlarında; abonelerin yurt dışında yapmış olduğu görüşmelerin ("roaming") fatura edilmesi sırasında yurt dışındaki GSM operatörlerine ödenen bedeller üzerinden Katma Değer Vergisi (KDV) ve Özel İletişim Vergisinin (ÖİV) hesaplanarak, ayrıca abonelere yansıtılıp tahsil edilmesi gerektiği belirtilmiştir. Bu nedenle Eylül 2006 - Temmuz 2009 arası dönemi için toplam 6.872 TL tutarında KDV aslının ödenmesi talep edilmektedir.

T.C. Maliye Bakanlığı Gelirler Genel Müdürlüğü tarafından Avea'ya tebliğ edilen 24/03/2005 tarihli yazı uyarınca, Eylül 2006'den bugüne kadar roaming işlemlerinde yurt dışındaki GSM operatörlerine ödenen bedeller için KDV ve ÖİV abonelere yansıtılmamıştır.

Konuyla ilgili olarak, Avea, 19 Kasım 2009 tarihinde ÖİV yönünden uzlaşma talebinde bulunmuştur. Geçmiş döneme ilişkin vergi tarhiyatı ile ilgili olarak 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle 11.508 TL tutarında karşılık konsolide mali tablolara yansıtılmıştır.

Diğer konular

Grup avukatlarının olumsuz bir karar çıkmasını muhtemel gördükleri davalar için konsolide finansal tablolarda karşılık ayrılmıştır. Bu tür davalar için ayrılan karşılık tutarı yukarıda belirtilen davalar dışında kalanlar için 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle 13.281 TL'dir (2008- 36.156 TL) (Not 23). Kalan diğer davalar için Şirket avukatları, iddiaların gerekçelerinin olmadığını veya davalara itiraz edilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Dolayısıyla, bu tip davalarla ilgili olarak konsolide finansal tablolarda herhangi bir karşılık ayrılmamıştır.

27. İşletme birleşmeleri

Şirket, 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle sona eren yıl içerisinde Sobee firmasının %99,99'luk hisselerini satın almıştır. Satın alma işlemleri ile ilgili bilgiler Not 18'de açıklanmıştır.

28. Bilanço tarihinden sonraki olaylar

Yoktur.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

29. Faaliyet giderleri (satışların maliyeti dahil)

	1 Ocak– 31 Aralık 2009	1 Ocak– 31 Aralık 2008
Satışların maliyeti (-)	(5.129.589)	(4.885.789)
Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri (-)	(1.307.498)	(1.240.384)
Genel yönetim giderleri (-)	(1.713.865)	(1.605.569)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	(29.332)	(9.817)
	(8.180.284)	(7.741.559)

30. Niteliklerine göre giderler

	1 Ocak– 31 Aralık 2009	1 Ocak– 31 Aralık 2008
Personel giderleri	(1.980.031)	(2.146.063)
Tamir ve bakım giderleri	(383.910)	(522.993)
Yurtiçi bağlantı giderleri	(800.282)	(504.344)
Vergiler	(705.486)	(506.689)
Komisyon giderleri	(391.675)	(319.630)
İlan ve reklam giderleri	(249.235)	(294.181)
Promosyon giderleri	(131.936)	(200.056)
Elektrik, su, ve gaz giderleri	(259.914)	(194.540)
Kira giderleri	(277.584)	(158.000)
Fatura gönderim giderleri	(126.734)	(157.788)
Yurtdışı bağlantı giderleri	(149.425)	(101.640)
UFRYK 12 kapsamında giderleşen sabit kıymet alımları ve yatırım karşılık gideri	(111.132)	(90.573)
Müşavirlik gideri	(94.441)	(86.034)
Mahkeme bilirkişi giderleri	(63.277)	(45.745)
Kırtasiye giderleri	(14.447)	(20.981)
Sigorta giderleri	(25.090)	(17.287)
Uydu ve haberleşme gideri	(13.493)	(17.150)
Şüpheli alacak karşılık giderleri	(362.547)	(259.498)
Diğer giderler	(482.227)	(466.600)
Toplam faaliyet giderleri (amortisman ve itfa payları hariç)	(6.622.866)	(6.109.792)
Amortisman gideri ve itfa payları ve değer düşüş karşılığı	(1.557.418)	(1.631.767)
Giderler toplamı	(8.180.284)	(7.741.559)

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

31. Diğer faaliyetlerden gelirler/giderler

	1 Ocak– 31 Aralık 2009	1 Ocak– 31 Aralık 2008
Kısıntılar ve tasfiye kazancı (Not 23)	52.140	47.255
Aktüeryal kazanç (Not 23)	-	35.771
Dava gelirleri (Not 23)	34.656	-
Şüpheli alacak karşılığının ters çevrilmesi (Not 8)	179.862	80.513
Tazminat gelirleri	73.020	26.177
Hurda ve kırpıntı satış karları	21.295	33.807
Diğer	132.608	87.203
Diğer faaliyetlerden gelirler	493.581	310.726
Dava karşılık giderleri (Not 23)	(127.190)	(36.229)
Özel tüketim vergisi ve diğer giderler	(7.267)	(4.799)
Aktüeryal kayıp (Not 23)	(35.002)	(1.632)
Diğer	(20.575)	(11.631)
Diğer faaliyetlerden giderler (-)	(190.034)	(54.291)

32. Finansal gelirler / (giderler)

	1 Ocak– 31 Aralık 2009	1 Ocak– 31 Aralık 2008
Faiz giderleri	(265.604)	(235.707)
Kur farkı zararları	(81.657)	(657.516)
Vadeli piyasa işlem zararları	(225.358)	(15.370)
Diğer	(89.578)	(13.985)
Finansal giderler	(662.197)	(922.578)
Mevduat faiz geliri ve gecikme faizi geliri	201.879	264.434
Kur farkı gelirleri	60.515	77.068
Vadeli piyasa işlem karları	9.544	793
Diğer	23.500	6.604
Finansal gelirler	295.438	348.899
Finansal (gider) net	(366.759)	(573.679)

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

33. Vergiler

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Ödenecek kurumlar vergisi:		
Kurumlar vergisi karşılığı	731.035	643.728
Peşin ödenmiş vergi ve fonlar (-)	(581.053)	(549.846)
Ödenecek vergiler	149.982	93.882
	1 Ocak –	1 Ocak –
	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Vergi gideri:		
Cari kurumlar vergisi gideri	(731.035)	(643.728)
Ertelenmiş vergi geliri (Not 14)	58.097	134.954
	(672.938)	(508.774)

Şirket ve Türkiye'de yerleşik bağlı ortaklıkları, Türkiye'de yürürlükte bulunan vergi mevzuatı ve uygulamalarına tabidir.

Türkiye'de, kurumlar vergisi oranı %20'dir (2008 - %20). Kurumlar vergisi, ilgili olduğu hesap döneminin sonunu takip eden dördüncü ayın yirmi beşinci günü akşamına kadar beyan edilmekte ve ilgili ayın sonuna kadar tek taksitte ödenmektedir. Vergi mevzuatı uyarınca üçer aylık dönemler itibarıyla oluşan kazançlar üzerinden %20 (2008 - %20) oranında geçici vergi hesaplanarak ödenmekte ve bu şekilde ödenen tutarlar yıllık kazanç üzerinden hesaplanan vergiden mahsup edilmektedir.

Türkiye'de vergi mevzuatı, Şirket ve bağlı ortaklıklarının konsolide vergi beyannamesi doldurmasına izin vermemektedir. Bu yüzden mali tablolara yansıtılan vergi karşılığı, şirket bazında ayrı ayrı hesaplanmıştır.

Kurumlar Vergisi Kanunu'na göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönemin kurumlar vergisi matrahından indirilebilir. Beyanlar ve ilgili muhasebe kayıtları vergi dairesince beş yıl içerisinde incelenebilmekte ve vergi hesapları revize edilebilmektedir.

Türkiye'de mukim anonim şirketlerden, kurumlar vergisi ve gelir vergisinden sorumlu olmayanlar ve muaf tutulanlar haricindekilere yapılanlarla Türkiye'de mukim olan ve olmayan gerçek kişilere ve Türkiye'de mukim olmayan tüzel kişilere yapılan temettü ödemeleri %15 gelir vergisine tabidir. Türkiye'de mukim anonim şirketlerden yine Türkiye'de mukim anonim şirketlere yapılan temettü ödemeleri gelir vergisine tabi değildir. Ayrıca karın dağıtılmaması veya sermayeye eklenmesi durumunda gelir vergisi hesaplanmamaktadır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

33. Vergiler (devamı)

Kurumların tam mükellefiyete tabi bir başka kurumun sermayesine iştiraktan elde ettikleri temettü kazançları (yatırım fonlarının katılma belgeleri ile yatırım ortaklıkları hisse senetlerinden elde edilen kar payları hariç) kurumlar vergisinden istisnadır. Ayrıca kurumların, en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan iştirak hisselerinin, gayrimenkullerinin, rüçhan hakkı, kurucu senedi ve intifa senetleri satışından doğan kazançlarının %75'i kurumlar vergisinden istisnadır. İstisnadan yararlanmak için söz konusu kazancın pasifte bir fon hesabında tutulması ve 5 yıl süre ile işletmeden çekilmemesi gerekmektedir. Satış bedelinin satışın yapıldığı yılı izleyen ikinci takvim yılı sonuna kadar tahsil edilmesi gerekir.

Vergi gideri ile vergi öncesi kar'ın vergi oranı ile çarpılması sonucu çıkan vergi giderinin mutabakatı aşağıda belirtilmiştir:

	1 Ocak – 31 Aralık 2009	1 Ocak – 31 Aralık 2008
Vergi öncesi kar	2.324.965	2.136.144
Hesaplanan vergi gideri 20%	464.993	427.228
- Kanunen kabul edilmeyen giderlerin etkisi	33.510	12.383
- Bağlı ortaklıkların mali zararlarından kaynaklanan ertelenmiş vergi aktifinin kayıtlara alınması	-	(25.407)
- Bağlı ortaklıkların yasal vergi veya ertelenmiş vergiye konu edilmeyen vergi zararı ve düzeltme kayıtlarının etkisi	174.435	94.570
Vergi gideri	672.938	508.774

Yatırım İndirimi

Avea, ilgili devlet kurumlarından önemli yatırım harcamalarına ilişkin aşağıdaki kapsamlarda yatırım indirimi teşviği almıştır:

- a- Makine ve ekipman ithalatlarında 100% muafiyet,
- b- Onaylanan yatırım harcamalarında 100% yatırım indirimi.

(b) maddesinde bahsi geçen yatırım indirimi cari yıl ve gelecekte oluşabilecek kurumlar vergisine tabi kardanindirilebilir olmakla berabersözkonusu yatırım indirimi stopaj vergisine konu olacaktır. 31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla, Avea'nın kullanılabilir yatırım indirimi 4.127 TL'dir (2008 - 4.021 TL) (Not 26).

Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri; 24 Nisan 2003 tarihinden önce yapılan müracaatlara istinaden düzenlenen yatırım teşvik belgeleri kapsamında olan ve düzeltilen Gelirler Vergisi Kanunu'nun (4842 nolu Kanun ile düzeltilen) 19 uncu madde kapsamında 31 Aralık 2005 tarihinden önce başlanan yatırımlarını, sadece 2006, 2007 ve 2008 yıllarına ait kazançlarından indirebilmekteydiler.

15 Ekim 2009 tarihinde, Anayasa Mahkemesi yatırım indirimlerinin 2008 yılından sonra kullanılmayacağı ve yatırım indirimi teşviğini 2006, 2007 ve 2008 yılları ile sınırlayan ifadeleri iptal etmiştir. Anayasa Mahkemesi'nin verdiği iptal kararı 8 Ocak 2010 tarihinde yayınlanan 27456 nolu Resmi Gazete tarihinden itibaren geçerlidir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

34. Finansal risk yönetimi ve politikaları

Kredi riski

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla	Alacaklar				Bankalardaki mevduat	Diğer
	Ticari alacaklar		Diğer alacaklar			
	İlişkili taraf	Diğer taraf	İlişkili taraf	Diğer taraf		
31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E)	90.992	1.396.175	-	33.309	752.609	375
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	62.740	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	90.992	880.925	-	33.309	752.609	375
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	515.250	-	-	-	-
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	1.228.656	-	24.891	-	-
-Değer düşüklüğü (-)	-	(1.228.656)	-	(24.891)	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla	Alacaklar				Bankalardaki mevduat	Diğer
	Ticari alacaklar		Diğer alacaklar			
	İlişkili taraf	Diğer taraf	İlişkili taraf	Diğer taraf		
31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E)	92.944	1.325.873	-	67.188	1.040.228	13.302
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	49.227	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	92.944	871.988	-	67.188	1.040.228	13.302
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	452.998	-	-	-	-
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	887	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	1.058.918	-	21.833	-	-
-Değer düşüklüğü (-)	-	(1.058.918)	-	(21.833)	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-

Bilanço tarihi itibarıyla maruz kalınan kredi riski tutarının belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların yaşlarına ilişkin açıklamaya Not 8'de yer verilmiştir.

Likidite riski

Grup'un amacı ödeme planlarını yakından takip ederek ve nakit projeksiyonlarıyla dönen varlıklar ve cari borçlar arasında denge sağlamaktır.

Grup'un mevcut ve ileriye yönelik finansman ihtiyaçları uygun fon kaynakları, öncelikli olarak hissedarlardan olmak üzere, bankalar, finans kuruluşları ve tedarikçilerle yapılan kredi sözleşmeleri doğrultusunda sağlanmakta ve yönetilmektedir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

34. Finansal risk yönetimi ve politikaları (devamı)

Aşağıda sunulan tablo Grup'un 31 Aralık 2009 ve 2008 tarihleri itibarıyla finansal yükümlülüklerinin sözleşmeye dayalı iskonto edilmemiş ödemelerin (tahakkuk eden faizler dahil) vadelerine göre durumunu göstermektedir.

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (=I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Banka kredileri	3.932.147	4.009.136	1.729.150	449.557	1.777.671	52.758
Finansal kiralama yükümlülükleri	41.929	49.923	1.577	5.932	29.488	12.926
Ticari borçlar	858.058	858.053	854.637	3.416	-	-
Diğer borçlar	39.903	39.903	39.903	-	-	-
İlişkili kuruluşlar	23.820	23.820	23.820	-	-	-
Türev finansal yükümlülükler (net)	107.014	107.745	-	58.054	49.691	-
Finansal garantiler	1.808.318	1.808.318	4.449	214.028	1.224.614	365.227

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (=I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Banka kredileri	3.408.482	3.998.963	935.057	458.293	1.851.921	753.692
Finansal kiralama yükümlülükleri	46.760	59.782	2.064	6.352	30.472	20.894
Ticari borçlar	881.319	881.319	880.524	795	-	-
Diğer borçlar	29.294	29.294	29.294	-	-	-
İlişkili kuruluşlar	21.517	21.517	21.517	-	-	-
Türev finansal yükümlülükler (net)	208.722	207.361	5.775	29.625	161.888	10.073

Rayiç değer ölçümleri hiyerarşi tablosu

Grup, rayiç değer ölçümlerini her finansal araç sınıfının girdilerinin kaynağına göre, üç seviyeli hiyerarşi kullanarak, aşağıdaki şekilde sınıflandırmaktadır.

Seviye 1: Belirlenen finansal araçlar için aktif piyasada işlem gören (düzeltilmemiş) piyasa fiyatı kullanılan değerlendirme teknikleri

Seviye 2: Dolaylı veya dolaysız gözlemlenebilir girdi içeren diğer değerlendirme teknikleri

Seviye 3: Gözlemlenebilir piyasa girdilerini içermeyen değerlendirme teknikleri

Bilançoda rayiç değerden taşınan finansal varlıklar	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3
Takas işlemleri	-	-	-
Vadeli piyasa işlemleri	-	-	-
Opsiyonlar	-	-	-
Diğer	-	-	-
Bilançoda rayiç değerden taşınan finansal yükümlülükler			
Takas işlemleri	-	106.233	-
Vadeli piyasa işlemleri	-	-	-
Opsiyonlar	-	781	-
Diğer	-	-	543.103

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

34. Finansal risk yönetimi ve politikaları (devamı)

Yabancı para riski

Grup'un başlıca yabancı para pozisyonu banka borçlanmalarından ve ticari borçlarından oluşmaktadır. Yabancı para cinsinden borçlanmalar Not 7'de belirtilmiştir.

Aşağıda sunulan tabloda Grup'un vergi öncesi karının (parasal varlıklar ve yükümlülüklerdeki değişiklikler nedeniyle) ABD doları kurundaki değişime hassasiyet tablosu sunulmuştur:

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla	Kar/Zarar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında % 1 değerlenmesi halinde:		
1- ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	(14.365)	14.365
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	1.656	(1.656)
3- ABD doları net etki (1+2)	(12.709)	12.709
Euro'nun TL karşısında % 1 değerlenmesi halinde:		
4- Euro net varlık/yükümlülüğü	(10.687)	10.687
5- Euro riskinden korunan kısım (-)	-	-
6- Euro net etki (4+5)	(10.687)	10.687
Diğer döviz kurlarının TL karşısında ortalama %1 değerlenmesi halinde:		
7- Diğer döviz net varlık/yükümlülüğü	(13)	13
8- Diğer döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-
9- Diğer döviz varlıkları net etki (7+8)	(13)	13
Toplam (3+6+9)	(23.409)	23.409

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla	Kar/Zarar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında % 1 değerlenmesi halinde:		
1- ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	(23.766)	23.766
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	454	(454)
3- ABD Doları net etki (1+2)	(23.312)	23.312
Euro'nun TL karşısında %1 değerlenmesi halinde:		
4- Euro net varlık/yükümlülüğü	(2.063)	2.063
5- Euro riskinden korunan kısım (-)	-	-
6- Euro net etki (4+5)	(2.063)	2.063
Diğer döviz kurlarının TL karşısında ortalama %1 değerlenmesi halinde:		
7- Diğer döviz net varlık/yükümlülüğü	(21)	21
8- Diğer döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-
9- Diğer döviz varlıkları net etki (7+8)	(21)	21
Toplam (3+6+9)	(25.396)	25.396

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

34. Finansal risk yönetimi ve politikaları (devamı)

Yabancı para riski (devamı)

	31 Aralık 2009					31 Aralık 2008				
	TL Karşılığı	ABD Doları	Euro	GBP	Diğer	TL Karşılığı	ABD Doları	Euro	GBP	Diğer
1. Ticari alacaklar	164.782	70.278	27.294	-	-	147.121	79.370	12.654	-	-
2a. Parasal finansal varlıklar (Kasa, banka hesapları dahil)	228.426	136.987	10.256	4	-	388.775	224.559	22.962	8	-
2b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Diğer	32.315	15.967	3.789	34	4	25.235	14.840	1.285	19	-
4. Dönen varlıklar (1+2+3)	425.523	223.232	41.339	38	4	561.131	318.768	36.901	27	-
5. Ticari alacaklar	175	-	81	-	-	-	-	-	-	-
6a. Parasal finansal varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Diğer	2.303	1.447	21	-	179	380	250	-	1	-
8. Duran varlıklar (5+6+7)	2.478	1.447	102	-	179	380	250	-	1	-
9. Toplam varlıklar (4+8)	428.001	224.679	41.441	38	183	561.511	319.018	36.901	28	-
10. Ticari borçlar	359.943	112.984	87.276	524	12	181.480	79.829	27.374	967	40
11. Finansal yükümlülükler	567.015	257.703	82.855	-	-	549.523	347.360	11.309	-	-
12a. Parasal olan diğer yükümlülükler	159.082	77.392	19.698	-	-	24.075	8.025	5.577	-	-
12b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13. Kısa vadeli yükümlükler (10+11+12)	1.086.040	448.079	189.829	524	12	755.078	435.214	44.260	967	40
14. Ticari borçlar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15. Finansal yükümlülükler	1.813.792	713.244	342.480	-	-	2.374.897	1.440.199	87.728	-	-
16 a. Parasal olan diğer yükümlülükler	16	11	-	-	-	16	11	-	-	-
16 b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17. Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)	1.813.808	713.255	342.480	-	-	2.374.913	1.446.210	87.728	-	-
18. Toplam yükümlülükler (13+17)	2.899.848	1.161.334	532.309	524	12	3.129.991	1.881.424	131.988	967	40
19. Bilanço dışı türev araçların net varlık/(yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	(107.014)	(65.972)	(3.555)	-	-	(208.722)	(138.016)	-	-	-
19a. Hedge edilen toplam varlık tutarı	-	-	-	-	-	793	524	-	-	-
19b. Hedge edilen toplam yükümlülük tutarı	107.014	65.972	3.555	-	-	209.515	138.540	-	-	-
20. Net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu (9-18+19)	(2.578.861)	(1.002.627)	(494.423)	(486)	171	(2.777.202)	(1.700.422)	(95.087)	(939)	(40)
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık / (yükümlülük) pozisyonu (UFRS 7.B23) (=1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	(2.506.465)	(954.069)	(494.678)	(520)	(12)	(2.594.095)	(1.571.495)	(96.372)	(959)	(40)
22. Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

34. Finansal risk yönetimi ve politikaları (devamı)

Finansal risk faktörleri

Grup'un başlıca finansal enstrümanları, vadeli piyasa işlemleri, banka kredileri, nakit ve kısa vadeli mevduatlardan oluşmaktadır. Finansal enstrümanların asıl kullanım amacı Grup operasyonları için fon artırımını sağlamak ve faiz oranı riskinden korunmaktır. Grup, operasyonlarından direkt olarak kaynaklanan ticari alacaklar ve borçlar gibi çeşitli diğer finansal varlıklara ve yükümlülüklerle sahiptir. Grup'un finansal enstrümanlarından kaynaklanan ana riskleri, likidite riski, yabancı para riski, piyasa riski ve kredi riskidir. Yönetim kurulu aşağıda özetlendiği şekilde bu riskleri izlemek ve yönetmek için gerekli prosedürlerden sorumludur.

Faiz oranı riski

Piyasadaki fiyatların değişmesiyle finansal araçların değerlerinde dalgalanmalar oluşabilir. Söz konusu dalgalanmalar, menkul kıymetlerdeki fiyat değişikliğinden veya bu menkul kıymeti çıkaran tarafa özgü veya tüm piyasayı etkileyen faktörlerden kaynaklanabilir. Grup'un faiz oranı riski başlıca banka kredilerine bağlıdır.

Faiz taşıyan finansal borçların faiz oranı değişiklik göstermesine karşın, faiz taşıyan finansal varlıkların sabit faiz oranı bulunmaktadır ve gelecek yıllardaki nakit akışı bu varlıkların büyüklüğü ile değişim göstermemektedir. Grup'un piyasa faiz oranlarının değişmesine karşı olan risk açıklığı, her şeyden önce Grup'un değişken faiz oranlı borç yükümlülüklerine bağlıdır. Grup'un bu konudaki politikası ise faiz maliyetini, sabit ve değişken faizli borçlar kullanarak yönetmektir.

Faiz pozisyonu tablosu aşağıdaki gibidir.

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Sabit faizli finansal araçlar		
Finansal yükümlülükler	1.733.558	755.315
Değişken faizli finansal araçlar		
Finansal yükümlülükler	2.198.589	2.653.167

Değişken faizli finansal araçlar için 31 Aralık 2009 tarihinde TL para birimi cinsinden olan faiz %0,25 baz puan yüksek/düşük olsaydı ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı, vergi ve ana ortaklık dışı paylar öncesi kar 5.863 TL (2008 - 1.160 TL) daha düşük/yüksek olacaktı.

Diğer taraftan finansal riskten koruma nedeniyle vergi ve ana ortaklık dışı paylar öncesi kar/zararı etkilemeksizin doğrudan öz sermaye olan etki nedeniyle öz sermaye 4.876 TL (31 Aralık 2008 - 16.934 TL) daha yüksek/düşük olacaktır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

34. Finansal risk yönetimi ve politikaları (devamı)

Finansal varlık ve yükümlülüklerin rayiç değeri ile gösterilmesine ilişkin açıklamalar

Aşağıdaki tablo, Grup'un konsolide finansal tablolarında rayiç değeri ile gösterilmeyen finansal varlık ve yükümlülüklerin defter değeri ile rayiç değerini göstermektedir.

Nakit ve benzeri varlıklar ile ticari ve diğer alacakların rayiç değeri kısa vadeli olmalarından dolayı defter değerini ifade etmektedir. Sabit faizli finansal borçların rayiç değeri, raporlama tarihi itibariyle geçerli olan piyasa faiz oranı kullanılarak iskonto edilmiş nakit akımlarının bulunmasıyla hesaplanmıştır. Yabancı para değişken faizli finansal borçların rayiç değeri ise ilerideki nakit akışlarının tahmin edilen piyasa faiz oranları ile iskonto edilmesiyile hesaplanmıştır.

	Defter değeri		Rayiç değer	
	Cari dönem	Önceki dönem	Cari dönem	Önceki dönem
Finansal varlıklar				
Nakit ve nakit benzeri	753.693	1.041.982	753.693	1.041.982
Ticari ve diğer alacaklar (ilişkili kuruluşlar dahil)	1.520.476	1.485.118	1.520.476	1.485.118
Diğer finansal yatırımlar	-	793	-	793
Finansal yükümlülükler				
Banka kredileri	3.932.147	3.408.482	3.953.298	3.403.356
Azınlık hisseleri satış opsiyon yükümlülüğü	543.103	586.439	543.103	586.439
Vadeli piyasa işlemlerinden borçlar	107.014	209.515	107.014	209.515

Grup, finansal kiralama yükümlülükleri ve kullanmış olduğu banka kredileri doğrultusunda faiz riskine tabidir. Banka kredilerinin faiz oranı riskini bertaraf etmek için Grup, faiz takas anlaşmaları yapmıştır. Bu finansal araçların rayiç değerleri yukarıda sunulmuştur.

Sermaye yönetimi politikası

Grup'un sermaye yönetiminin birincil amacı, hisse değerlerini maksimize etmek ve işletmelerini desteklemek adına, güçlü kredi derecesini ve sağlıklı sermaye oranlarının devamlılığını sağlamaktır.

Grup, ekonomik koşulların değişimi ışığında, sermaye yapısını yönetmekte ve düzeltmeler yapmaktadır. Bu hususta Grup, 2009 yılında kısa vadeli kredi sözleşmelerini yenilemiş ve kısa vadeli kredilerini uzun vadeli krediler ile değiştirerek, borç yapısını yeniden yapılandırmıştır.

Grup, sermaye yapısını düzenlemek ve korumak için hissedarlara yapılan kar payı ödemelerini düzenleyebilir ya da sermayeyi hissedarlara geri verebilir. 2009 ve 2008 yıllarında herhangi bir hedef, politika ya da süreç değişikliği yapılmamıştır.